

แผนปฏิบัติการ

ป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กระทรวงยุติธรรม
สำนักงาน ป.ป.ส.

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
เรื่อง แผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ กำหนดให้ การแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นนโยบายเร่งด่วน นโยบายที่ ๘ โดยรัฐบาลจะแก้ปัญหายาเสพติดอย่างเด็ดขาด และครบวงจร เริ่มตั้งแต่การตัดต้นตอการผลิตและจำหน่ายด้วยการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน การสกัดกั้น ควบคุมการลักลอบนำเข้าและตัดเส้นทางการลำเลียงยาเสพติด การปราบปรามและการยึดทรัพย์ผู้ค้า อย่างเด็ดขาด การค้นหาผู้เสพในชุมชนเพื่อเข้าสู่กระบวนการรักษา ตลอดจนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด การฝึกอบรม การศึกษา และการฟื้นฟูสภาพทางสังคม รวมทั้งมีระบบติดตามดูแลช่วยเหลือเพื่อไม่ให้กลับไปสู่วงจรยาเสพติดอีก เพื่อคืนคนคุณภาพกลับสู่สังคม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในฐานะหน่วยงานกลาง ในการกำหนดนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้จัดทำ แผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อเป็นกรอบทิศทาง ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการบริหารจัดการ ประสานการปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากร งบประมาณ และกลไก รวมทั้งการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ไปสู่การปฏิบัติ ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม รายละเอียดแผนปฏิบัติการดังแนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายภูมิธรรม เวชยชัย)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1 บทสรุปผู้บริหาร	1
ส่วนที่ 2 ความเชื่อมโยงของแผน	7
1. แผนระดับที่ 1	7
2. แผนระดับที่ 2	7
3. นโยบายและแผนอื่น ๆ	10
4. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ	11
ส่วนที่ 3 สถานการณ์ยาเสพติดและประเด็นปัญหาเชิงยุทธศาสตร์	12
1. สถานการณ์ปัญหายาเสพติดจากปีที่ผ่านมา	12
2. ประเด็นปัญหาเชิงยุทธศาสตร์	20
ส่วนที่ 4 กรอบแนวคิด วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด	24
1. กรอบแนวคิด	24
2. วิสัยทัศน์	25
3. เป้าหมาย	25
4. ตัวชี้วัดภาพรวม	25
ส่วนที่ 5 มาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดภาพรวม	26
1. มาตรการป้องกันยาเสพติด	26
2. มาตรการปราบปรามยาเสพติด	30
3. มาตรการยึดทรัพย์สินคดียาเสพติด	32
4. มาตรการแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด	33
5. มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ	36
6. มาตรการบริหารจัดการ	39
ส่วนที่ 6 มาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติด ระดับจังหวัด	44
ส่วนที่ 7 การนำแผนไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล	62
1. องค์กรหรือกลไกในแต่ละระดับ	62
2. การแบ่งมอบภารกิจหน่วยงานรับผิดชอบ	64
3. กระบวนการนำแผนปฏิบัติการฯ ไปสู่การปฏิบัติ	64
4. การรายงาน ติดตามและประเมินผล	64

ภาคผนวก

ผนวก ก : คำอธิบายตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ในภาพรวมของแผนปฏิบัติการ

ผนวก ข : เป้าหมายรายจังหวัด

ผนวก ค : งบประมาณแผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ผนวก ง : เกณฑ์การวัดผลหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติสำเร็จตามเป้าหมาย

ส่วนที่ 1

บทสรุปผู้บริหาร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 162 คณะรัฐมนตรีที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดินต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภาซึ่งต้องสอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ และต้องชี้แจงแหล่งที่มาของรายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายในการดำเนินนโยบาย

พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ และกำหนดให้จัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี และรายปี ให้สอดคล้องรองรับกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับที่ 2

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2562 เห็นชอบแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ 3 ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... โดยให้ส่วนราชการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... เป็นแผนพัฒนาเชิงประเด็นที่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่า 1 หน่วยงานที่จัดทำตามกฎหมายกำหนด และจัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี และรายปี ซึ่งเป็นแผนของหน่วยงานของรัฐตั้งแต่ระดับกรมหรือเทียบเท่าขึ้นไป กรณีที่ส่วนราชการนั้นมีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดให้ใช้ชื่อแผนตามกฎหมายหรือระเบียบดังกล่าว

ประมวลกฎหมายยาเสพติดมาตรา 3 กำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ส. สำนักงาน ป.ป.ส. ในฐานะหน่วยปฏิบัติของคณะกรรมการ ป.ป.ส. จึงได้จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 - 2570) ภายใต้กรอบแนวคิดและทิศทางจากนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับสากล ได้แก่ ทิศทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดจากการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษ (UNGASS 2016) ดัชนียาเสพติดโลก (The Global Drug Policy Index) วาระการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (SDGs) และหลักการของประมวลกฎหมายยาเสพติด เป็นกรอบแนวคิดหลักในการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย ภายใต้วิสัยทัศน์ สังคมไทยปลอดภัยจากยาเสพติด ด้วยมาตรการทางเลือกใหม่ สู่การแก้ไขปัญหายาอย่างยั่งยืน กำหนดเป้าหมายสูงสุดไว้คือ ปัญหายาเสพติดในประเทศไทยดีขึ้นอย่างต่อเนื่องจนไม่ส่งผลกระทบต่อสังคมไทย โดยนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 - 2570) ได้ประกาศราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2566 และมีผลใช้บังคับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของตนให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้กรอบทิศทางการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีความชัดเจนและเป็นการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

รัฐบาลภายใต้การนำของนางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2567 โดย “รัฐบาลจะแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเด็ดขาดและครบวงจร เริ่มตั้งแต่การตัดต้นตอการผลิต และจำหน่ายด้วยการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน การสกัดกั้นควบคุมการลักลอบนำเข้า และตัดเส้นทางการลำเลียงยาเสพติด การปราบปรามและยึดทรัพย์ผู้ค้าอย่างเด็ดขาด การค้นหาผู้เสพในชุมชนเพื่อเข้าสู่กระบวนการรักษา ตลอดจนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด การฝึกอาชีพ การศึกษา และการฟื้นฟูสภาพทางสังคม รวมทั้งมีระบบติดตามดูแลช่วยเหลือเพื่อไม่ให้กลับไปสู่วงจรยาเสพติดอีก เพื่อคืนคนคุณภาพกลับสู่สังคม”

แผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เป็นแผนระดับที่ 3 รองรับการนำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 - 2570) ไปสู่การปฏิบัติ ภายใต้กรอบมาตรการทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) มาตรการป้องกันยาเสพติด 2) มาตรการปราบปรามยาเสพติด 3) มาตรการยึดทรัพย์สินคดียาเสพติด 4) มาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติด 5) มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ และ 6) มาตรการบริหารจัดการ โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติ เพื่อเป็นกรอบในการบริหารจัดการ ประสานการปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากร งบประมาณ รวมทั้งการกำกับติดตามและประเมินผลทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายและแผนระดับชาติฯ อย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ภายใต้ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 - 2570) จำนวน 3 ตัวชี้วัด และกำหนดค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ไว้ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 สัดส่วนของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่เกิน 9 คน ต่อประชากร 1,000 คน

ตัวชี้วัดที่ 2 คดีอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่เกินร้อยละ 4

ตัวชี้วัดที่ 3 ประชาชนมีความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด อย่างน้อยร้อยละ 80

แผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จึงได้นำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 - 2570) และนโยบายรัฐบาล มาทบทวนและผนวกในการจัดทำแผนปฏิบัติการ โดยกำหนดจุดเน้นของแผนไว้ 9 จุดเน้น ดังนี้

1. ประสานความร่วมมือระหว่างประเทศในการตัดต้นตอการผลิต และค้ายาเสพติด
2. สกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์ตามแนวชายแดน
3. สืบสวน ปราบปราม และยึดทรัพย์เครือข่ายการค้ายาเสพติด
4. นำผู้เสพยาเสพติด ผู้ติดยาเสพติด และผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิตเข้ารับการฟื้นฟูสภาพทางสังคม เพื่อสร้างคนที่มีคุณภาพให้กลับคืนสู่สังคม
5. เพิ่มการเข้าถึงการรักษาและบริการแก่ผู้เสพยาเสพติด ผู้ติดยาเสพติดในทุกระบบ
6. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมภาคีภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน หมู่บ้าน/ชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด
7. ป้องกันยาเสพติดโดยให้ความรู้ และการสร้างความตระหนัก โดยเฉพาะในกลุ่มเสี่ยง
8. ควบคุมผลกระทบทางสังคมจากการนำพืชเสพติด ไปใช้ในทางที่ผิด
9. แก้ไขปัญหาตามบริบท (Tailor Made) ของพื้นที่

ในส่วนของแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด แบ่งออกเป็น 6 มาตรการ ดังนี้

1. มาตรการป้องกันยาเสพติด

การป้องกันยาเสพติดได้แบ่งมิติการป้องกันไว้ 2 ประเภท ประกอบด้วย การป้องกันยาเสพติดในมิติกลุ่มบุคคล และการป้องกันยาเสพติดในมิติพื้นที่ ดังนี้

การป้องกันยาเสพติดในมิติกลุ่มบุคคล ได้แก่ 1) ป้องกันยาเสพติดในผู้ที่มีโอกาสเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยส่งเสริมการให้โอกาสทางการศึกษา พัฒนาองค์ความรู้ พัฒนาทักษะอาชีพ และการจัดหางาน 2) ป้องกันผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในกระบวนการยุติธรรม 3) การป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน โดยการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ หรือกิจกรรมทางเลือก สร้างการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนเพื่อเป็นแกนนำในการป้องกันยาเสพติด 4) การป้องกันยาเสพติดในครอบครัวซึ่งเป็นฐานรากของความเข้มแข็งของเด็กและเยาวชน ไม่ให้กลายเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยการสร้างทักษะในการเลี้ยงดูบุตรหลาน มีกิจกรรมครอบครัวสร้างความสัมพันธ์และความอบอุ่นในครอบครัว ตลอดจนให้คำปรึกษาการป้องกันเด็กและเยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด 5) การป้องกันยาเสพติดในกลุ่มวัยแรงงาน โดยส่งเสริมพัฒนาทักษะความรู้ในการประกอบอาชีพที่เข้ากับยุคสมัยมีผลตอบแทนรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต สร้างความร่วมมือกับผู้ประกอบการ สถานประกอบการในการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด และสร้างเครือข่ายแรงงานนอกระบบเป็นกลไกในการป้องกันยาเสพติด และ 6) การป้องกันยาเสพติดในกลุ่มประชาชนทั่วไป โดยจัดกิจกรรมการขับเคลื่อนของภาคประชาชนทุกจังหวัด เพื่อร่วมกันแสดงพลังของประชาชนในการต่อต้านยาเสพติด พัฒนาสื่อชุดความรู้ เนื้อหาและรูปแบบการสื่อสารที่เข้ากับยุคสมัยและเหมาะสมกับบุคคลในแต่ละช่วงวัย

การป้องกันยาเสพติดในมิติพื้นที่ ได้แก่ 1) การป้องกันยาเสพติดในพื้นที่เสี่ยง สถานบริการ ตลอดจนบริเวณโดยรอบสถานศึกษา โดยจัดให้มีชุดปฏิบัติการจัดระเบียบสังคม ตรวจตรา สอดส่อง เฝ้าระวังระงับเหตุ ควบคุมปัจจัยเสี่ยง บังคับใช้มาตรการทางกฎหมายและมาตรการทางสังคมต่อผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง 2) การป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาทุกระดับผ่านหลักสูตรการเรียนการสอน ส่งเสริมหลักสูตรการพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิต พัฒนาสื่อการเรียนการสอน จัดพื้นที่สำหรับกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ กลไกในการเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในสถานศึกษาตลอดจนกลไกในการดูแลให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษา 3) การป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยพัฒนาผู้นำ/แกนนำในชุมชน เพื่อปลูกพลังขับเคลื่อนกิจกรรมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน สร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน และเสริมสร้างบทบาทเชิงรุกโดยการจัดตั้งกลุ่มเฝ้าระวังปัญหาเสพติด ตลอดจนดูแลช่วยเหลือผู้เสพยาเสพติดและผู้ผ่านการบำบัดรักษา ส่งเสริมการทำกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เพิ่มระบบนิเวศเชิงบวกในพื้นที่ ถอดบทเรียนเพื่อจัดทำต้นแบบในการแก้ไขปัญหาเสพติด เพื่อขยายแนวปฏิบัติที่ดีไปยังหมู่บ้าน/ชุมชนอื่น และ 4) การป้องกันยาเสพติดในพื้นที่ออนไลน์ เฝ้าระวังการกระทำความผิดในสื่อสังคมออนไลน์ ตอบโต้ข่าวสารที่คลาดเคลื่อน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน พัฒนาสื่อชุดความรู้ เนื้อหา รูปแบบการสื่อสารที่เข้ากับยุคสมัย เพื่อเผยแพร่ในสื่อสังคมออนไลน์ ตลอดจนให้ผู้มีอิทธิพลทางความคิด เป็นผู้โน้มน้าวชักจูงเด็กและเยาวชนในทางที่ถูก

2. มาตรการปราบปรามยาเสพติด

การสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ไม่เข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศ และไม่ให้ใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่านของยาเสพติดเพื่อส่งออกไปยังประเทศที่สาม ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ปราบปรามการลักลอบลำเลียงยาเสพติดในพื้นที่ตอนในของประเทศ ตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ/จุดสกัดในเส้นทางคมนาคมทั้งเส้นทางหลัก และเส้นทางรอง ตรวจค้นระบบขนส่งสินค้า/พัสดุไปรษณีย์ ปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดและอาชญากรรม

ข้ามชาติ ประสานการจับกุมผู้ต้องหาเสพติดที่หลบหนีไปยังประเทศเพื่อนบ้านหรือต่างประเทศ ปราปราม นักค้ายาเสพติดในพื้นที่แพร่ระบาดยาเสพติด พื้นที่พักยาเสพติด แหล่งมั่วสุม การดำเนินการตามข้อร้องเรียน ของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมทั้งการค้ายาเสพติดออนไลน์ ตลอดจนดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด นอกจากนี้ ยังกำหนดแนวทางในการพัฒนาฐานข้อมูลและเทคโนโลยีสนับสนุน การปราปรามยาเสพติด บูรณาการฐานข่าวยาเสพติดร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พัฒนาและจัดหาเทคโนโลยี สมัยใหม่ มาสนับสนุนการสืบสวนสอบสวน

3. มาตรการยึดทรัพย์สินคดียาเสพติด

ขยายผลคดียาเสพติดเพื่อนำไปสู่การยึด อาัยทรัพย์สินคดียาเสพติด โดยบูรณาการและขยาย ความร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ยึด อาัยทรัพย์สินคดียาเสพติด ตลอดจนบูรณาการกฎหมายร่วมกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องตามแนวทาง ที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายยาเสพติดและภายใต้กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ จะต้องพัฒนารูปแบบการ ยึด อาัยทรัพย์สินคดียาเสพติด การพัฒนารูปแบบการบังคับคดี เร่งรัดดำเนินการตรวจสอบให้ทรัพย์สินตกเป็น ของกองทุน และเร่งรัดจัดสรรเงินสินบนให้กับประชาชนผู้แจ้งเบาะแสที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับ การกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด

4. มาตรการแก้ไขปัญหาลูกเสฟ/ผู้ติดยาเสพติด

เร่งดำเนินการสำรวจค้นหา คัดกรอง และนำผู้เสฟ/ผู้ติดยา/ผู้เสฟยาเสพติดที่มีอาการทางจิตเข้าสู่ กระบวนการบำบัดรักษาที่เหมาะสมตามระดับการเสฟติ พัฒนาประสิทธิภาพการบำบัดรักษายาเสพติด ของหน่วย บริการบำบัดให้เป็นไปตามมาตรฐานกระทรวงสาธารณสุข และครอบคลุมเพียงพอในทุกพื้นที่ เพื่อให้เข้าถึง การบริการสาธารณสุขด้านยาเสพติดได้มากขึ้น พัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในทุกระดับ จัดทำแนวปฏิบัติ ของกระบวนการบำบัดรักษา และขยายเครือข่ายผู้ปฏิบัติงานไปยังระดับหมู่บ้าน/ชุมชนมากขึ้น รวมทั้งพัฒนากลไก บูรณาการและสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหาลูกเสฟ/ผู้ติดยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ตลอดจน พัฒนาระบบกลไกสนับสนุนการฟื้นฟูสภาพทางสังคม และครอบคลุมเพียงพอในทุกพื้นที่ ขยายความร่วมมือกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ทักษะการประกอบอาชีพ การจัดหาช่องทางการทำงาน การสนับสนุนช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ พัฒนากลไกบูรณาการ และสร้างการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ชุมชนในการแก้ไขปัญหาลูกเสฟ/ผู้ติดยาเสพติดให้เหมาะสมกับบริบทในพื้นที่ พัฒนาประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหาลูกเสฟยาเสพติดในกระบวนการยุติธรรม เน้นการใช้มาตรการทางเลือก แทนการลงโทษ ให้ผู้เสฟได้เข้ารับการบำบัดรักษาที่เหมาะสมและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาให้สอดคล้องกับบริบท และสภาพปัญหาของแต่ละบุคคล และพัฒนาแนวทางการลดอันตรายจากยาเสพติด โดยศึกษาวิจัย และพัฒนา แนวทางการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด

5. มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ

ยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศในการตัดต้นต่อแหล่งผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ พัฒนาระบบทบทวนประเทศไทย เป็นแกนกลางประสานความร่วมมือในภูมิภาคอาเซียน ขยายหุ้นส่วนความร่วมมือเชิงรุก นอกภูมิภาค และองค์การระหว่างประเทศ ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกมิติ พัฒนาและผลักดันบทบาท ของประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านยาเสพติดระหว่างประเทศ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกระดับ

6. มาตรการบริหารจัดการ

บริหารจัดการ การใช้ประโยชน์และควบคุมพืชเสพติด และพืชในการกำกับ ควบคุม ดูแลพิเศษของรัฐ โดยกำหนดพื้นที่ควบคุมการใช้ประโยชน์จากพืชเสพติด พัฒนากลไกการควบคุมพืชเสพติด และพืชในการกำกับ ควบคุม ดูแลพิเศษของรัฐ ตลอดจนปราบปรามทำลายพื้นที่ลักลอบปลูกพืชเสพติด ควบคุมไม่ให้นำไปผลิตเป็น ยาเสพติด

การกำหนดพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นพื้นที่เป้าหมายพิเศษ จัดตั้งกลไกการดำเนินงาน จัดสรรทรัพยากร และจัดทำแผนการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ กำหนดพื้นที่ เป้าหมายระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีปัญหายาเสพติด เพื่อกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างสอดคล้องเหมาะสมกับ สถานะและระดับความรุนแรง นอกจากนี้ ให้มีการกำหนดพื้นที่การทดลองเพาะปลูก ผลิต ทดสอบ เกี่ยวกับยาเสพติด และพื้นที่เสพหรือครอบครองยาเสพติดตามประเภทและปริมาณที่กำหนดตามมาตรา 55 แห่งประมวลกฎหมาย ยาเสพติด

พัฒนาทางเลือกเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ที่มีการลักลอบปลูกพืชเสพติด พื้นที่นำเข้า พื้นที่ การค้าและแพร่ระบาดยาเสพติด เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

พัฒนาระเบียบ กฎหมาย และกลไกอำนวยการในการขับเคลื่อนการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไข ปัญหายาเสพติด และกลไกการขับเคลื่อนในทุกระดับ ส่งเสริมบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติด โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณให้แก่หน่วยงานในพื้นที่

เสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรภาครัฐที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด ทั้งด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี การจัดการปัญหายาเสพติด และสมรรถนะเชิงบุคคล เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับการจัดการปัญหายาเสพติด ตลอดจนสร้างขวัญกำลังใจให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด พิจารณาความดีความชอบ การให้คุณ ให้โทษ มาตรการจูงใจ ให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด

บูรณาการฐานข้อมูล เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดภายใต้แนวทางธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

พัฒนางานวิชาการและศึกษาวิจัย ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวกับยาเสพติด ของภาครัฐ ภาควิชาการ สถาบันการศึกษา ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และภาคประชาชน

พัฒนาการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด ให้มีมาตรฐานสากล ขยายความร่วมมือกับต่างประเทศและหน่วยงาน ตรวจพิสูจน์ภายในประเทศ สนับสนุนการพัฒนาระบบและเชื่อมโยงข้อมูลการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดระหว่างหน่วยงาน

รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ การสื่อสารสาธารณะ เพื่อสร้างการรับรู้และความตระหนักของสังคม ปรับเปลี่ยนทัศนคติของสังคมต่อผู้เสพยาเสพติดเป็นปัญหาทางสุขภาพ

การนำแผนไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ไปสู่การปฏิบัติ โดยอาศัยกลไกการบริหารจัดการ ดังนี้

1. **องค์กรหรือกลไกระดับนโยบาย (Agenda)** ได้แก่ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และ คณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

2. **องค์กรหรือกลไกเฉพาะด้านตามประมวลกฎหมายยาเสพติด** ได้แก่ คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน และคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

3. **องค์กรหรือกลไกระดับอำนวยการในการถ่ายทอดนโยบายไปสู่การปฏิบัติ** คือ คณะกรรมการติดตาม เร่งรัดการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (คณะกรรมการ ครส.) และมีการจัดตั้งศูนย์ ปฏิบัติการติดตาม เร่งรัดการบำบัดรักษา ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด (ศปก.ครส.)

จัดตั้งขึ้นภายใต้คำสั่งคณะกรรมการติดตาม เปรียบเทียบการดำเนินงานปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการติดตาม เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

4. องค์กรหรือกลไกระดับภารกิจ (Function) โดยจัดตั้งศูนย์อำนวยการหรือศูนย์ปฏิบัติการภายใต้คำสั่งคณะกรรมการติดตาม เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด รองรับภารกิจการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามความเหมาะสมภายใต้บทบาท หน้าที่ และอำนาจของหน่วยงาน

5. องค์กรหรือกลไกระดับในพื้นที่ (Area) ประกอบด้วย

5.1 ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.) และศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร (ศอ.ปส.กทม.)

5.2 ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/เขต (ศป.ปส.อ./ข.)

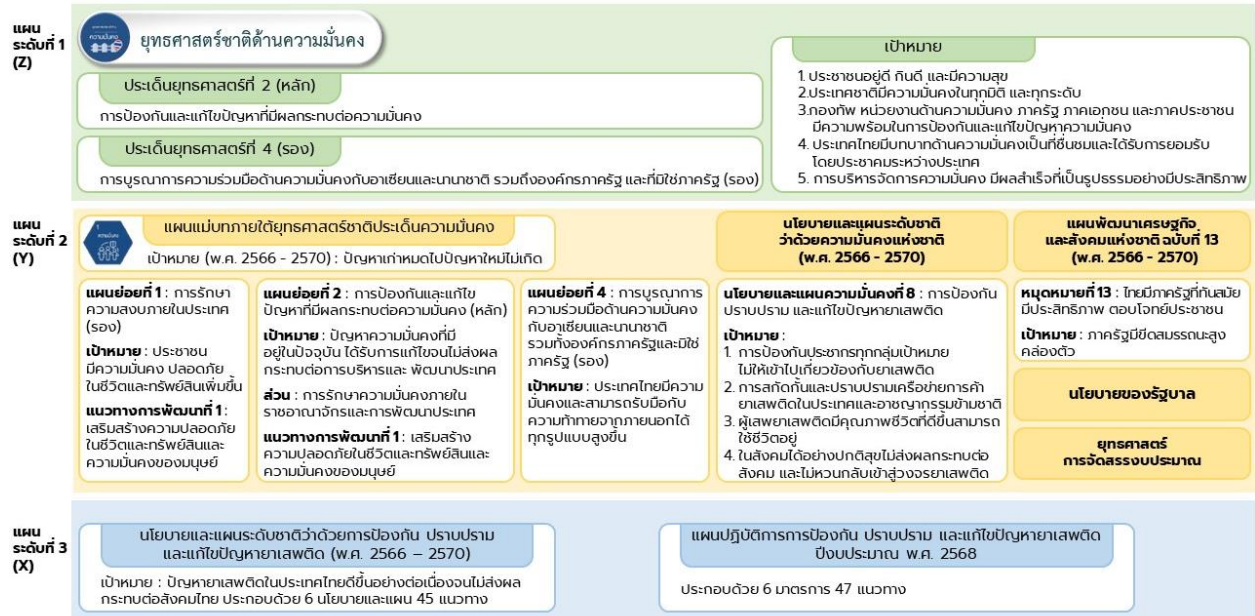
5.3 ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ศป.ปส.อปท.) ได้แก่ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล เทศบาลเมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล

6. องค์กรหรือกลไกเฉพาะกิจ โดยศูนย์อำนวยการหรือศูนย์ปฏิบัติการเฉพาะกิจ ที่จัดตั้งขึ้นมารับผิดชอบภารกิจเป็นการเฉพาะ อาทิ หน่วยบัญชาการสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ชายแดนภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันตก

ส่วนที่ 2

ความเชื่อมโยงของแผน

แผนปฏิบัติการป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ 1 แผนระดับที่ 2 และแผนระดับที่ 3 รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลดังต่อไปนี้

1. แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)

การป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นประเด็นปัญหาภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง เป็นหลัก และมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง (ประเด็นหลัก) และ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ (ประเด็นรอง)

2. แผนระดับที่ 2

2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

แผนปฏิบัติการป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็นความมั่นคง เป็นประเด็นหลัก โดยมีเป้าหมาย ตัวชี้วัด ประเด็นแผนย่อยและแนวทางการพัฒนา ดังนี้

เป้าหมายระดับประเด็น

- 1 ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
- 2 บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ
- 3 กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อม

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

4) ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ

5) การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

แผนย่อยที่ 1 การรักษาความสงบภายในประเทศ (รอง)

แนวทางการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและความมั่นคงของมนุษย์

มุ่งใช้เทคโนโลยีและการบังคับใช้กฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการจราจร ปัญหาความรุนแรงในสังคม โดยมุ่งเน้นการปลูกจิตสำนึก และเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงของมนุษย์ในระยะยาว รวมทั้งใช้หลักการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไขร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งยังเป็นการสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ ในด้านอยู่ดี กินดี และมีสุข

แผนย่อยที่ 2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง (หลัก)

เป้าหมายและตัวชี้วัด

ปัญหาอาชญากรรมที่มีอยู่ในปัจจุบันได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

แนวทางการพัฒนาที่ 1 การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

มุ่งยึดแนวคิดการแก้ไขปัญหาเสพติดตั้งแต่ต้นน้ำ - กลางน้ำ - ปลายน้ำ ในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ

1) พื้นที่แหล่งผลิตภายนอกประเทศ โดยใช้การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อกดดันและยุติบทบาทแหล่งผลิตภายนอกประเทศ ด้วยการอาศัยงานการข่าว การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร และการพัฒนาพื้นที่และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนตามแนวชายแดนรวมไปถึงการสกัดกั้นสารตั้งต้นเคมีภัณฑ์ อุปกรณ์การผลิต และนักเคมี ไม่ให้เข้าสู่แหล่งผลิต

2) การสกัดกั้นการนำเข้าส่งออกยาเสพติดทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ โดยอาศัยเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสนับสนุนการสกัดกั้นตามจุดตรวจ/จุดสกัดของเส้นทางคมนาคมและพื้นที่ตอนใน

3) การปราบปรามกลุ่มการค้ายาเสพติด โดยมุ่งเน้นการทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติด ผู้มีอิทธิพล และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปล่อยปละละเลย ทุจริต หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ผ่านทางการบูรณาการด้านการข่าว การสืบสวนทางเทคโนโลยี การสืบสวนทางการเงินและสกุลเงินดิจิทัล รวมไปถึงการปราบปรามยาเสพติดในแหล่งพักเก็บยาเสพติดภายในประเทศ

4) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวชายแดน โดยใช้กลยุทธ์ตามแนวทางการพัฒนาทางเลือก เพื่อพัฒนาพื้นที่และประชาชนตามแนวชายแดนและพื้นที่พิเศษที่มีปัญหาเสพติด ด้วยการสลายโครงสร้างปัญหา และบูรณาการการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด อันเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ตามแนวพระราชดำริ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์แนวทางการดำเนินงาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และศาสตร์พระราชา ซึ่งเป็นกรอบการแก้ไขปัญหายาเสพติด และลดปัญหาเชิงโครงสร้างหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และสร้างการเป็นอาสาป้องกันการใช้ยาในทางที่ผิดในหมู่บ้านตามแนวชายแดน

5) การป้องกันยาเสพติดในแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรม โดยการปลูกฝังค่านิยม และองค์ความรู้ที่เหมาะสม อันจะส่งผลกระทบต่อความคิดและโน้มน้าวให้เกิดความเห็นที่คล้อยตามอย่างถูกต้อง

6) การปรับระบบนิเวศ (สภาพแวดล้อม) ที่เหมาะสม โดยการเสริมสร้างปัจจัยที่เอื้อต่อการไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย อาทิ ชุมชน โรงเรียน และครอบครัว

7) การดูแลผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ให้เข้าถึงการบำบัดรักษา และการลดอันตรายหรือผลกระทบจากยาเสพติด โดยการคัดกรอง ประเมินวินิจฉัยที่มีประสิทธิภาพ กำหนดแผนการดูแลและให้การบำบัดรักษาที่เหมาะสม มีมาตรฐาน พร้อมทั้งให้การติดตามช่วยเหลือ พื้นฟูสมรรถภาพที่ครอบคลุมทุกมิติ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้สามารถอยู่ร่วมในสังคมชุมชนได้อย่างปกติสุขและเท่าเทียม

แผนย่อยที่ 4 การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ (รอง)

แนวทางการพัฒนาที่ 2 การเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค เน้นความเป็นปึกแผ่นและความเป็นแกนกลางของอาเซียน ในการส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาค และบทบาทเชิงรุกที่สร้างสรรค์ของไทยในกรอบการทูตทุกระดับ ให้สามารถสร้างศักยภาพและส่งเสริมความร่วมมือในกรอบทวิภาคี ภูมิภาค และพหุภาคี รวมทั้งส่งเสริมความมั่นคงที่ครอบคลุมในทุกมิติ โดยเฉพาะมิติการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ และความมั่นคงของมนุษย์ ให้สามารถป้องกันและรับมือกับภัยความมั่นคงทุกรูปแบบ รวมถึงภัยความมั่นคงรูปแบบใหม่ เช่น อาชญากรรมข้ามชาติ การก่อการร้าย ภัยคุกคามทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ยาเสพติด ภัยคุกคามด้านสุขภาพและภัยพิบัติ เป็นต้น

2.2 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 8 การป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด มีจุดมุ่งเน้น คือ การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การสกัดกั้นยาเสพติด และปราบปรามขบวนการค้ายาเสพติด ตลอดจนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้เกิดการยอมรับจากสังคม ประกอบด้วย 3 เป้าหมาย ได้แก่

เป้าหมายของนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 8

เป้าหมายที่ 1 การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

เป้าหมายที่ 2 การสกัดกั้นและปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติ

เป้าหมายที่ 3 ผู้เสพยาเสพติดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม และไม่หวนกลับเข้าสู่วงจรยาเสพติด

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 17 การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ มีจุดมุ่งเน้น คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบล เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยขยายแนวคิดของการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรม

เป้าหมายของนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 17 บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) มีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทย หรือ เปลี่ยนแปลงประเทศขนาดใหญ่ (Thailand's Transformation) โดยมีแนวทางการบรรลุเป้าหมายหลักที่ 5 การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยง และการเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทโลกใหม่ และมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับ หมายเหตุที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพ ตอบโจทย์ประชาชน โดยการทำงานของภาครัฐมีความบูรณาการและเป็นเอกภาพ ตั้งแต่ระดับนโยบายระดับปฏิบัติ จนถึง การติดตามประเมินผล โครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐมีความยืดหยุ่น

สามารถปรับเปลี่ยน ควบรวมหรือยกเลิกภารกิจให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศได้ การบริหารงานภาครัฐและการบริการสาธารณะปรับเปลี่ยนสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลเต็มรูปแบบ รวมทั้งกฎหมายระเบียบ และมาตรการภาครัฐมีความทันสมัยไม่ซ้ำซ้อน มีการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศไปสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand

เป้าหมายของหมวดหมู่ที่ 13

เป้าหมายที่ 2 ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูง คล่องตัว

3. นโยบายและแผนอื่น ๆ

3.1 นโยบายของรัฐบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน

รัฐบาลภายใต้การนำของนางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2567 โดย “รัฐบาลจะแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเด็ดขาดและครบวงจร เริ่มตั้งแต่ การตัดต้นตอการผลิต และจำหน่ายด้วยการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน การสกัดกั้นควบคุมการลักลอบนำเข้า และตัดเส้นทางการลำเลียงยาเสพติด การปราบปรามและยึดทรัพย์ผู้ค้าอย่างเด็ดขาด การค้นหาผู้เสพในชุมชนเพื่อเข้าสู่กระบวนการรักษา ตลอดจนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด การฝึกอบรมอาชีพ การศึกษา และการฟื้นฟูสภาพทางสังคม รวมทั้งมีระบบติดตามดูแลช่วยเหลือเพื่อไม่ให้กลับไปสู่วงจรยาเสพติดอีก เพื่อคืนคนคุณภาพกลับสู่สังคม”

3.2 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เป็นแผนปฏิบัติการที่จัดทำขึ้นเพื่อรองรับขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 - 2570) ไปสู่การปฏิบัติภายใต้กรอบนโยบายและแผนทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) นโยบายและแผนด้านการป้องกันยาเสพติด 2) นโยบายและแผนด้านการปราบปรามยาเสพติด 3) นโยบายและแผนด้านการยึดทรัพย์สินคดียาเสพติด 4) นโยบายและแผนด้านการบำบัดรักษายาเสพติด 5) นโยบายและแผนด้านความร่วมมือต่างประเทศ และ 6) นโยบายและแผนด้านการบริหารจัดการ มีเป้าหมายและตัวชี้วัด ดังนี้

เป้าหมาย

ปัญหายาเสพติดในประเทศไทยดีขึ้นอย่างต่อเนื่องจนไม่ส่งผลกระทบต่อสังคมไทย

ตัวชี้วัด

- 1) สัดส่วนของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อประชากรลดลง
- 2) ร้อยละของคดีอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดลง
- 3) ร้อยละความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม

และแก้ไขปัญหายาเสพติด

4. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ

ประเทศไทยมีการดำเนินการขับเคลื่อนเป้าหมาย SDGs ทั้งในระดับประเทศและระดับชุมชนท้องถิ่น ในส่วนของประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติดทั้งหมด 2 เป้าหมาย ดังนี้

เป้าหมายที่ 3 การสนับสนุนการมีสุขภาพที่ดีของคนในสังคมและชุมชน (Good Health and Well - Being) มุ่งเน้นการเสริมสร้างการป้องกันและการจัดการด้านการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดในทางที่ผิดอย่างมีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน ครอบคลุม และเพียงพอ

เป้าหมายที่ 16 การสร้างสังคมสงบสุข ยุติธรรม และใช้กฎหมายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน (Peace and Justice Strong Institutions) พัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการขบวนการค้ายาเสพติดและเครือข่ายองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ขยายขีดความสามารถทางเทคโนโลยี เสริมสร้างสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ในการสกัดกั้นและเฝ้าระวังการใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่านในการกระทำความผิดกฎหมายทุกรูปแบบ ทั้งการลักลอบผลิตและขนส่งยาเสพติด และการกระทำความผิดด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การเป็นแหล่งจัดหา/ลักลอบเคลื่อนย้ายทรัพย์สินผิดกฎหมาย อาวุธ และที่พักพิงของกลุ่มองค์กรอาชญากรรม เป็นต้น ที่อาจนำไปสู่ความเสี่ยงต่อความมั่นคงของประเทศ

ส่วนที่ 3

สถานการณ์ยาเสพติดและประเด็นปัญหาเชิงยุทธศาสตร์

ประเทศไทยใน พ.ศ. 2568 ยังคงเผชิญกับภัยคุกคามจากปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด การจัดการกับปัญหายาเสพติดภายใต้การเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันที่มีความซับซ้อน และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (VUCA World) จำเป็นต้องพิจารณาทุกปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง และไม่ละเลยปัจจัยซ่อนเร้นที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ปัญหา โดยวิเคราะห์ปัจจัยทางสภาวะแวดล้อมทั้งภายใน (Internal Context) และภายนอก (External Context) เพื่อกำหนดกรอบประเด็นปัญหา รวมถึงพิจารณาทิศทางของนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและระดับสากล เพื่อเป็นฐานคิดในการกำหนดกรอบทิศทางการดำเนินงานให้สอดคล้องและครอบคลุมกับการจัดการปัญหายาเสพติดในทุกมิติ

1. สถานการณ์ปัญหายาเสพติดจากปีที่ผ่านมา

1.1 สถานการณ์ยาเสพติดโลก

ข้อมูลจากรายงาน World Drug Report 2024 โดยสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime : UNODC) สรุปแนวโน้มสำคัญของสถานการณ์ยาเสพติดโลก ดังนี้

1.1.1 ผู้ใช้ยาเสพติดทั่วโลกมีแนวโน้มคงที่ แต่อัตราการแพร่ระบาดกลับสูงขึ้น

ประมาณการผู้ที่ใช้ยาเสพติดทั่วโลกในปี พ.ศ. 2565 อยู่ที่ประมาณ 292 ล้านคน สูงขึ้นร้อยละ 20 ในห้วงทศวรรษ คิดเป็น 1 ใน 18 ของประชากรอายุ 15 - 64 ปี ทั่วโลก และแม้จะลดลงเล็กน้อยจากปีก่อนหน้า (296 ล้านคน) แต่อัตราการแพร่ระบาดกลับสูงขึ้น จากร้อยละ 5.2 เป็นร้อยละ 5.6 กัญชายังคงเป็นยาเสพติดที่มีจำนวนผู้ใช้มากที่สุด และเพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่อง 228 ล้านคน โดยเฉพาะในเด็กและเยาวชน รองลงมาคือโอปิออยด์ (ที่ไม่ใช่ในทางการแพทย์) 60 ล้านคน สารกระตุ้นประเภทแอมเฟตามีน 30 ล้านคน โคเคน 23.5 ล้านคน และเอ็กซ์ตาซี 20 ล้านคน โดยมีจำนวนผู้มีความผิดปกติจากการใช้ยาเสพติดสูงถึง 64 ล้านคน คิดเป็น 1 ใน 11 ของผู้ที่ใช้ยาเสพติดทั้งหมด และเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ในห้วง 5 ปี นอกจากนี้ พบว่าแนวโน้มการใช้โคเคนเอ็กซ์ตาซี หรือยาเสพติดประเภทผิด เริ่มกลับมาเพิ่มขึ้นภายหลังสิ้นสุดการแพร่ระบาดของ Covid-19 โดยเฉพาะในทวีปเอเชีย อเมริกาเหนือ และยุโรปตะวันออก ส่งผลให้เกิดโรคติดเชื้อเอชไอวี ไวรัสตับอักเสบบีและซี ซึ่งนำไปสู่การเกิดโรคอื่น ๆ รวมถึงอัตราการเสียชีวิตจากการใช้ยาเสพติดที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 เป็นต้นมา

1.1.2 การจับกุมยาเสพติดทั่วโลกมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ

การจับกุมและตรวจยึดยาเสพติดทั่วโลกในภาพรวมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยยาเสพติดที่มีการจับกุมได้มากที่สุดทั่วโลกในปี พ.ศ. 2565 คือ กัญชา (ร้อยละ 59) เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ในขณะที่ยาเสพติดประเภทอื่น ๆ พบว่ามีแนวโน้มการจับกุมค่อนข้างคงที่ ได้แก่ สารสังเคราะห์ประเภทแอมเฟตามีน (ร้อยละ 20) โดยเป็นเมทแอมเฟตามีน (ร้อยละ 15.9) รองลงมาคือ โคเคน (ร้อยละ 11) และฝิ่น (ร้อยละ 7) ในส่วนของปริมาณของกลางที่จับยึดได้ พบการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ กัญชาแห้ง มีปริมาณของกลางเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 18 เอ็กซ์ตาซี สูงขึ้นร้อยละ 15 โคเคนค่อนข้างคงที่ ในขณะที่ยาเสพติดประเภทอื่น ๆ โดยเฉพาะยาเสพติดที่มาจากพืช กลับมีปริมาณของกลางลดลงอย่างเห็นได้ชัด ได้แก่ สารสกัดโอปิออยด์ ลดลงร้อยละ 56 มอร์ฟิน ลดลงร้อยละ 53 ยางกัญชา ลดลงร้อยละ 41 และฝิ่น ลดลงร้อยละ 36 สืบเนื่องมาจากจากนโยบายการต่อต้านฝิ่นในอัฟกานิสถานของตาลีบัน นอกจากนี้ การขยายตัวของตลาดแคปตาгон (Captagon) มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะในแถบตะวันออกกลาง เช่น ในประเทศอิรัก มีการจับยึดแคปตาгонเพิ่มขึ้น 34 เท่า ในห้วง 5 ปี โดยจาก 118 กิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2562 เพิ่มขึ้นกว่า 4 ตัน ในปี พ.ศ. 2566 ควบคู่ไปกับการ

จับยึดเมทแอมเฟตามีนที่สูงขึ้นถึง ร้อยละ 600 ในห้วงเดียวกัน บ่งชี้ถึงศักยภาพการลักลอบขนส่งและการค้าของกลุ่มอาชญากรที่เพิ่มขึ้น เป็นอีกประเด็นที่ต้องเฝ้าระวัง

1.1.3 การเปลี่ยนแปลงนโยบายของประเทศอัฟกานิสถาน ทำให้ยาเสพติดที่มาจากพืชมีแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ

แนวโน้มของยาเสพติดที่มาจากพืชมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทั้งโคเคนและเฮโรอีน โดยในปี พ.ศ. 2565 มีพื้นที่ลักลอบปลูกโคคาทั่วโลกประมาณ 354,900 เฮกตาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 12 และสามารถผลิตโคเคนได้มากถึง 2,757 ตัน มากกว่าปีก่อนหน้าถึงร้อยละ 20 ซึ่งนับว่าเป็นสถิติที่สูงที่สุดในประวัติศาสตร์ เป็นผลจากความเชี่ยวชาญของกลุ่มผู้ผลิตและห้องปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ปริมาณของกลางโคเคนที่จับยึดได้ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก

ในส่วนของการลักลอบปลูกฝิ่นทั่วโลกมีแนวโน้มลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยในปี พ.ศ. 2566 มีพื้นที่ปลูกฝิ่นทั่วโลกประมาณ 93,760 เฮกตาร์ ซึ่งลดลงถึงร้อยละ 70 ในขณะที่ผลผลิตฝิ่นอยู่ที่ประมาณ 1,990 ตัน สามารถผลิตเฮโรอีนได้ประมาณ 182 - 196 ตัน ซึ่งลดลงถึงร้อยละ 74 จากปีก่อนหน้า เนื่องมาจากการบังคับใช้กฎหมายในอัฟกานิสถานที่เข้มงวดขึ้น ทำให้พื้นที่ปลูกและผลผลิตฝิ่นในประเทศลดลงถึงร้อยละ 95 สวนทางกับเมียนมาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และกลายเป็นประเทศที่มีการลักลอบปลูกฝิ่นมากที่สุดในโลก

1.1.4 การแพร่ระบาดของสารสังเคราะห์ยังคงวิกฤติ โดยเฉพาะในเอเชียและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ประมาณการผู้ใช้สารสังเคราะห์ทั่วโลกในปี พ.ศ. 2565 พบว่า มีจำนวนผู้ใช้สารสังเคราะห์กลุ่มแอมเฟตามีน (Amphetamine-Type Stimulants : ATS) ประมาณ 30 ล้านคน และผู้ใช้เอ็กซ์ตาซี ประมาณ 20 ล้าน โดยสารสังเคราะห์ที่มีแนวโน้มการใช้งานเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ กลุ่มแอมเฟตามีน โดยเฉพาะเมทแอมเฟตามีน โดยจับยึดได้ 536 ตัน เป็นเมทแอมเฟตามีน 367 ตัน (ร้อยละ 69 ของ ATS ที่จับยึดได้ทั้งหมด) แม้ในภาพรวมการจับยึด ATS ทั่วโลกจะลดลงเล็กน้อย (ร้อยละ 1) หลังจากเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดสองทศวรรษที่ผ่านมา แต่การจับยึดเมทแอมเฟตามีนในเอเชียตะวันออก และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังคงสูง รวมถึงการจับยึดกลางมหาสมุทรและทะเล โดยเฉพาะอ่าวโอมาน ทะเลอาหรับ และมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งเป็นเมทแอมเฟตามีนจากแหล่งผลิตในเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นหลัก

การแพร่ระบาดของเมทแอมเฟตามีนมักพบในประเทศที่มีรายได้ต่ำ - ปานกลาง และประเทศที่กำลังประสบภาวะนิโคติธรมอ่อนแอ เพราะผลิตง่าย ต้นทุนต่ำ และลักลอบขนส่งได้สะดวกกว่าประเภทอื่น โดยห่วงโซ่การผลิตและการค้าเมทแอมเฟตามีนในห้วงปี พ.ศ. 2561 - 2565 ส่วนใหญ่ยังคงกระจุกตัวอยู่ในภูมิภาคอเมริกาเหนือ (ร้อยละ 42.9) และเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ร้อยละ 43.1) โดยเฉพาะประเทศไทย และประเทศเมียนมา ซึ่งมีอัตราการจับกุมสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและเพิ่มขึ้นแบบก้าวกระโดดอย่างเห็นได้ชัด อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการจับยึดเมทแอมเฟตามีนนอกเหนือจากตลาดหลักมีแนวโน้มสูงขึ้นถึงร้อยละ 38 โดยพบว่ามีแหล่งผลิตขนาดใหญ่แห่งใหม่เกิดขึ้นในบริเวณตะวันออกกลาง เอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ยุโรป ตะวันออก และโอเชียเนีย นอกจากนี้ จากข้อมูลพบว่าการจับยึดสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิตเมทแอมเฟตามีนมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ปริมาณการจับยึดของกลางกลับเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง บ่งชี้ถึงศักยภาพการผลิตและการหลีกเลี่ยงการตรวจจับของกลุ่มนักค้าที่เพิ่มสูงขึ้น

1.1.5 การแพร่ระบาดมากขึ้นของ NPS และ Drug Cocktail

วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทชนิดใหม่ (New Psychoactive Substances : NPS) มีปริมาณค่อนข้างคงที่ แต่มีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น และมักพบการใช้งานมากที่สุดในเด็กและเยาวชน โดยในปี พ.ศ. 2565 พบจำนวน NPS เพิ่มขึ้น 44 ชนิด ส่งผลให้ปัจจุบันมี NPS ในตลาดยาทั่วโลก 566 ชนิด โดยเฉพาะ NPS ที่มีส่วนผสมของคีตาามีน ที่มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 84 ของ NPS ทั้งหมด และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2561 เป็นต้นมา นอกจากนี้ รูปแบบของยาเสพติดในตลาดมีความหลากหลายมากขึ้น มีการผสมยาเสพติด

ชนิดใหม่เพื่อดึงดูดใจผู้เสพ โดยมียาเสพติดที่เกิดจากการผสมสารเสพติดกับสารประเภทอื่น ๆ ที่ไม่เป็นอันตราย ไม่ถูกควบคุม แต่ทำให้เกิดปฏิกิริยาแบบใหม่ที่น่าสนใจไปสูการเป็นสารเสพติด หรือที่เรียกว่า Drug cocktail เกิดขึ้นหลายชนิดในห้วงดังกล่าว เช่น Tuci หรือ Pink Cocain ที่มีการแพร่ระบาดในอเมริกาใต้ Kush/Karkoubi/Gutter water ที่แพร่ระบาดในยุโรป Nyaopi ที่แพร่ระบาดในแอฟริกา และ Happy water ที่มีการแพร่ระบาดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นต้น ซึ่งการประเมินสถานการณ์ของสารเสพติดในลักษณะนี้ทำได้ยาก เนื่องจากไม่สามารถคาดการณ์การเกิดขึ้นได้ และผลกระทบต่อร่างกายมักจะมีแนวโน้มค่อนข้างรุนแรงกว่ายาเสพติดทั่วไป เป็นประเด็นที่ต้องติดตามเฝ้าระวัง

1.1.6 การค้ายาเสพติดผ่าน Dark Web มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่ช่องทางออนไลน์มากขึ้น

การพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี ส่งผลให้ Dark Web เติบโตอย่างก้าวกระโดด โดยในปี พ.ศ. 2564 มีมูลค่าการซื้อขายสูงถึง 2.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ นับว่ามีระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ มีการใช้เทคโนโลยีทางการเงินรูปแบบใหม่และสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) ในการซื้อขาย มีจำนวนการเข้าใช้งานและปริมาณเฉลี่ยของธุรกรรมรายครั้งที่เพิ่มสูงขึ้น ก่อนจะลดลงกว่าเท่าตัว เหลือเพียง 1.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี พ.ศ. 2565 โดยสัดส่วนของผู้ใช้ Dark Web ในการซื้อขายยาเสพติดสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในระยะหนึ่งจากร้อยละ 4.7 เมื่อปี พ.ศ. 2557 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 14.5 ในปี พ.ศ. 2564 ก่อนจะลดลงมาที่ร้อยละ 10.8 ในปี พ.ศ. 2565 อันเป็นผลมาจากการบังคับใช้กฎหมายที่จริงจังขึ้นในการจัดการกับอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตของหลายประเทศ โดยมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปสู่ซื้อขายโดยตรงผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น โดยเฉพาะธุรกรรม การซื้อขายของรายย่อย ผ่านทั้งแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) โดยเฉพาะ Facebook และ Instagram และแพลตฟอร์มสำหรับส่งข้อความทั้งแบบเข้ารหัสและไม่เข้ารหัส โดยเฉพาะ Messenger และ Telegram รวมถึง Snapchat ที่ผู้ซื้อ-ขายไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตัวตน การเข้าถึงและใช้งานทำได้ง่ายกว่า Dark Web และมีความเสี่ยงในการถูกทำลายเครือข่ายน้อยกว่า นอกจากนี้ การซื้อ-ขายผ่าน social media สามารถใช้สัญลักษณ์ (Emoji) ในการสื่อสาร ที่สามารถปรับเปลี่ยนเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจจับได้ง่ายขึ้นด้วยกลุ่มเสี่ยงที่ควรเฝ้าระวัง คือ เด็กและเยาวชนอายุ 16 - 24 ปี

1.1.7 ความไม่มั่นคงทางการเมืองในหลายพื้นที่ของโลกส่งผลต่อพลวัตตลาดยาเสพติด

ความไม่มั่นคงทางการเมืองในหลายพื้นที่ของโลก เป็นปัจจัยกระตุ้นพลวัตของตลาดยาเสพติด เพราะตลาดยาเสพติดและการลักลอบขนส่งสามารถขยายตัวได้ดีในห้วงเวลาที่มีการบังคับใช้กฎหมายและหลักนิติธรรมอ่อนแอลง โดยเฉพาะในสถานการณ์ความขัดแย้งด้านการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ต้องอาศัยทุนจำนวนมากในการจัดหาอาวุธ จึงกลายเป็นเชื้อเพลิงสำคัญในกระบวนการผลิตและการลักลอบขนส่งยาเสพติดข้ามชาติ โดยเฉพาะการผลิตเมทแอมเฟตามีนในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ที่มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างมากในห้วงความไม่สงบทางการเมืองในประเทศเมียนมา ซึ่งนอกเหนือจากปัญหายาเสพติด ยังนำไปสู่อาชญากรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่อง เช่น การฟอกเงิน การค้ำมนุษย์ การลักลอบทำลายและค้าทรัพยากรธรรมชาติ และการหลอกลวงทางไซเบอร์ เป็นต้น โดยกลุ่มอาชญากรมักใช้เขตเศรษฐกิจพิเศษ และคาสิโนในพื้นที่ชายแดน เป็นแหล่งในการกระทำผิดกฎหมายต่าง ๆ

1.2 สถานการณ์ยาเสพติดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ข้อมูลจากรายงาน Synthetic Drugs in East and Southeast Asia 2024 และ Southeast Asia Opium Survey 2023 ของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime : UNODC) สรุปแนวโน้มสำคัญของสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังนี้

1.2.1 สถานการณ์การผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำยังคงทวีความรุนแรง และมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบไปสู่การผลิตของรายย่อยในโรงงานขนาดเล็กมากขึ้น

ศักยภาพการผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ โดยเฉพาะยาเสพติดประเภท สารสังเคราะห์ (เมทแอมเฟตามีน) มีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง จากปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยีช่วยเพิ่มกำลังการผลิต การสามารถเข้าถึงสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ การปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเคมีในการผลิต นอกจากนี้พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตจากอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ดำเนินการโดยองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นการผลิตโดยรายย่อยในโรงงานขนาดเล็ก หรือผลิตในระดับชุมชน/ครัวเรือนเพิ่มขึ้น โดยจากข้อมูลพบว่า นับตั้งแต่เดือนเมษายน ปี พ.ศ. 2563 ยังไม่มีการตรวจพบโรงงานขนาดใหญ่ในแหล่งผลิตหลักในเมียนมาอีกเลย อีกทั้งการตรวจพบห้องปฏิบัติการ/แหล่งผลิตในทวีปเอเชียในปัจจุบัน คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 6.6 จากทั่วโลก ในขณะที่สถิติการรื้อถอนทำลายก็ลดลงอย่างต่อเนื่องในห้วงทศวรรษที่ผ่านมา จาก 874 แห่ง ในปี พ.ศ. 2556 เหลือเพียง 86 แห่ง ในปี 2565 สวนทางกับปริมาณอุปทานยาเสพติดที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง บ่งชี้ถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการลักลอบผลิตของกลุ่มอาชญากรที่มีศักยภาพมากขึ้น สามารถหลีกเลี่ยงการติดตามตรวจสอบได้ดีขึ้น รวมทั้งสถานการณ์ความไม่สงบในประเทศเพื่อนบ้าน ที่กระตุ้นให้เกิดการผลิตและลักลอบลำเลียงไปยังประเทศต่าง ๆ ทั้งในภูมิภาคและนอกภูมิภาค ส่งผลให้อุปทานในตลาดยาเสพติด โดยเฉพาะ เมทแอมเฟตามีนเพิ่มสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์

1.2.2 สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ยังคงสามารถลำเลียงเข้าสู่แหล่งผลิต และมีความหลากหลายมากขึ้น

สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในกระบวนการผลิตยาเสพติดยังคงสามารถลำเลียงเข้าสู่แหล่งผลิตในสามเหลี่ยมทองคำได้อย่างต่อเนื่อง โดยความท้าทายในการตรวจสอบการลักลอบขนส่งสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ คือ ขีดความสามารถในการตรวจสอบทางนิติเวชเพื่อระบุและวิเคราะห์สารเคมีที่ถูกขนส่งยังมีจำกัด มีการค้าขายและชำระเงินด้วยธุรกรรมเงินดิจิทัลมากขึ้น มีการขนส่งผ่านบริการจัดส่งพัสดุส่วนตัว มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่ในการลักลอบขนส่งผ่านทางอากาศและทางทะเล และมีการเปลี่ยนแปลงไปใช้สารอื่น ๆ หลากหลายชนิดที่ยังไม่ถูกควบคุม ทำให้หลีกเลี่ยงการตรวจจับได้มากขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2566 สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ที่จับยึดได้เกือบทั้งหมดเป็นสารชนิดใหม่ที่ยังไม่ถูกควบคุม และมีแหล่งที่มาจากหลายประเทศในแถบกลุ่มแม่น้ำโขงและภูมิภาคใกล้เคียง บ่งชี้ว่าการควบคุมสารเคมีในห้วงที่ผ่านมาทำให้กลุ่มอาชญากรนักค้ามีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเคมีและกลยุทธ์ในการผลิตเพื่อหลีกเลี่ยงกฎหมายควบคุมดังกล่าว อีกทั้งเป็นการลดต้นทุนการผลิต เพราะไม่ได้ใช้สารเคมีที่ถูกควบคุมที่ยากต่อการจัดหา ซึ่งนำไปสู่การเกิดอุปทานยาเสพติดปริมาณมากในราคาที่มีแนวโน้มถูกลงอย่างต่อเนื่อง

1.2.3 สารสังเคราะห์ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง มีความหลากหลายมากขึ้น และมีการกระจายฐานผลิตไปยังแถบกลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง ทำให้ภูมิทัศน์ของสถานการณ์ยาเสพติดในภูมิภาคมีความซับซ้อนยิ่งขึ้น

สารสังเคราะห์เป็นยาเสพติดหลักที่แพร่ระบาดสูงในภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ เมทแอมเฟตามีน (ยาบ้า และไอซ์) ที่แม้ภาพรวมในระดับโลกจะมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย แต่การจับยึดในภูมิภาคกลับมีระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์อีกครั้งในปี พ.ศ. 2566 ในส่วนของคีตามีน มีการจับยึดได้ 23.3 ตัน ลดลงเล็กน้อยจากปีก่อนหน้า (29 ตัน) แต่นับว่ายังอยู่ในระดับที่สูงขึ้นอย่างก้าวกระโดดเมื่อเทียบกับห้วงหลายปีที่ผ่านมา (สูงขึ้นประมาณร้อยละ 70 จากปี พ.ศ. 2564) โดยมีแนวโน้มการแพร่ระบาดสูงในประเทศกัมพูชา มาเลเซีย และไทย ในส่วนของเอ็กซ์ตาซี พบว่ามีการแพร่ระบาดในภูมิภาคสูงสุดเป็นประวัติการณ์เช่นกัน โดยเฉพาะในประเทศมาเลเซีย โดยในปี พ.ศ. 2566 มีการจับยึดเอ็กซ์ตาซีได้ 26.7 ล้านเม็ด ซึ่งเป็นปริมาณที่สูงขึ้นแบบก้าวกระโดดจากห้วงหลายปีก่อนหน้าที่มีเพียงไม่ถึง 5 ล้านเม็ด

นอกจากนี้ พบการแพร่ระบาดของสารสังเคราะห์ชนิดใหม่ที่มีรูปแบบการใช้งานที่หลากหลาย และมีบรรจุภัณฑ์ที่ดึงดูดใจมากยิ่งขึ้น เช่น เคนมผง, Happy Water, Party Lollipops เป็นต้น โดยในปี พ.ศ. 2566 มี

การรายงาน NPS ในภูมิภาคเพิ่มขึ้นถึง 91 ชนิด ซึ่งนับว่าเป็นการเพิ่มขึ้นครั้งแรกนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 แม้ว่าแหล่งผลิตหลักของสารสังเคราะห์ในภูมิภาคจะยังอยู่ในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ แต่มีข้อบ่งชี้ว่ามีการกระจายฐานการผลิตคิตามีน รวมถึงสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิต ไปยังประเทศแถบแม่น้ำโขงตอนล่างมากขึ้น รวมถึงประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย ซึ่งความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นข้อบ่งชี้ว่ากลุ่มอาชญากรมีการดำเนินการแบบเครือข่ายองค์กรขนาดใหญ่ ขับเคลื่อนตลาดตามการขยายตัวของอุปทาน ทำให้ภูมิทัศน์ของสถานการณ์ยาเสพติดในภูมิภาคมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

1.2.4 การขยายตัวของเมทแอมเฟตามีนยังคงอยู่ในระดับวิกฤติ

การผลิตและการค้าเมทแอมเฟตามีนในภูมิภาคยังคงอยู่ในระดับวิกฤติ หลายประเทศในภูมิภาคมีการรายงานการจับยึดได้ในปริมาณที่มากขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2566 มีการจับกุมและตรวจยึดได้มากถึง 190 ตัน ซึ่งนับว่าสูงสุดเป็นประวัติการณ์ทั้งยาบ้าและไอซ์ โดยสูงขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 25.7 และเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัวจากห้วง 10 ปีก่อนหน้า ที่จับยึดได้เพียง 23 ตัน การจับกุมส่วนใหญ่ ร้อยละ 89.1 (169 ตัน) เป็นการจับกุมได้ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะในพื้นที่ประเทศแถบแม่น้ำโขงตอนล่าง ได้แก่ สปป.ลาว เมียนมา และไทย ที่จับยึดได้รวมกันสูงถึง 139 ตัน ซึ่งคิดเป็น 3 ใน 4 ของการจับยึดเมทแอมเฟตามีนทั้งหมดในเอเชียตะวันออกเฉียงและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บ่งชี้ถึงศักยภาพการผลิตของแหล่งผลิตในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกับแหล่งผลิตได้รับผลกระทบเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน โดยประเทศไทย และ สปป.ลาว ที่ยังคงถูกใช้เป็น Connectivity Hub ของการขนส่งยาเสพติดในภูมิภาค นอกจากนี้ พบว่าความบริสุทธิ์ของตัวยามีเพิ่มสูงขึ้น สวนทางกับราคาที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของมิติการแพร่ระบาด ข้อมูลจาก World Drug Report 2024 ประมาณการผู้ใช้เมทแอมเฟตามีนในภูมิภาคอยู่ที่ 10 ล้านคน มีอัตราการแพร่ระบาด ร้อยละ 0.63 ซึ่งสูงกว่าอัตราการแพร่ระบาดทั่วโลก (ร้อยละ 0.6) เล็กน้อย อย่างไรก็ตาม สถิติการเข้ารับการรักษากลับมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

1.2.5 เมียนมามีการลักลอบปลูกฝิ่นมากที่สุดในโลก ส่งผลต่ออุปทานการผลิตและค้าเฮโรอีน

การลักลอบปลูกฝิ่นในประเทศเมียนมามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่การผลิตและการค้าเฮโรอีนยังคงมีปริมาณสูง โดยการลักลอบปลูกฝิ่นในปี พ.ศ. 2566 เมียนมามีพื้นที่เพาะปลูกฝิ่นกว่า 47,100 เฮกตาร์ (ประมาณ 294,375 ไร่) เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 18 จากปีก่อนหน้า ถือเป็นการขยายตัวสูงสุดในรอบ 10 ปี สวนทางกับสถิติในห้วงปี พ.ศ. 2557 - 2564 ที่พื้นที่เพาะปลูกลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยพื้นที่ลักลอบปลูกฝิ่นขนาดใหญ่อยู่ในรัฐฉานซึ่งมีพรมแดนติดกับจีน สปป.ลาว และไทย การขยายตัวของพื้นที่ลักลอบปลูกฝิ่นในประเทศเมียนมาเป็นผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมือง ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2564 ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถเข้าถึงพื้นที่ห่างไกลเพื่อปราบปรามได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากพื้นที่ปลูกฝิ่นส่วนใหญ่จะอยู่ตามแนวชายแดน ซึ่งเป็นพื้นที่อิทธิพลของกลุ่มชาติพันธุ์ และผลจากสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมืองที่ทำให้ประชาชนชาวเมียนมาต้องเผชิญกับภาวะเศรษฐกิจถดถอย จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้ชาวเมียนมา โดยเฉพาะในคะฉิ่นและรัฐฉาน หันมาพึ่งพารายได้จากการรับจ้างปลูกฝิ่นมากขึ้น

ปัจจุบันเมียนมากลายเป็นประเทศที่มีพื้นที่ลักลอบปลูกฝิ่นและมีผลผลิตฝิ่นมากเป็นอันดับที่ 1 ของโลก โดยมีผลผลิตฝิ่นประมาณ 1,080 ตัน เพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 36 จากปีก่อนหน้า และเป็นสถิติผลผลิตฝิ่นที่สูงที่สุดนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 โดยคิดผลผลิตต่อพื้นที่เป็น 22.9 กิโลกรัมต่อเฮกตาร์ เพิ่มสูงขึ้นจาก 14 กิโลกรัมต่อเฮกตาร์ในปี พ.ศ. 2565 และราคามีแนวโน้มสูงขึ้นกว่าร้อยละ 60 บ่งชี้ถึงศักยภาพการผลิตที่มากขึ้น ทั้งนี้ มีประมาณการของเฮโรอีนที่ถูกส่งออกสู่ตลาดยาเสพติดสูงถึง 58 - 154 ตัน และมูลค่าการตลาดของฝิ่นและเฮโรอีนที่ถูกส่งออกอยู่ที่ประมาณ 1 - 2.5 พันล้านเหรียญสหรัฐ จึงทำให้เฮโรอีนยังคงมีปริมาณสูง และส่งผลกระทบต่อสถานการณ์เฮโรอีนทั้งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และภูมิภาคอื่น ๆ ของโลก

1.2.6 เส้นทางทะเลถูกใช้เป็นเส้นทางการค้ายาเสพติดมากขึ้น

ความเชื่อมโยงของเส้นทางคมนาคมและการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ในภูมิภาค ทำให้เส้นทางการลักลอบขนส่งมีความสะดวกมากขึ้น โดยเฉพาะทางทะเล โดยจากข้อมูลพบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2565 เป็นต้นมา มีการใช้เส้นทางเมืองย่างกุ้ง และเมืองมณฑลเหล่ย์ ลักลอบขนส่งยาเสพติดออกทางทะเลมากขึ้น ล่าสุดในเดือน พฤษภาคม 2567 มีการจับยึดของกลางไอซ์ 5 ตัน ซึ่งนับว่าเป็นปริมาณที่มากที่สุดเป็นประวัติการณ์ของการจับยึด ในภูมิภาค และนอกเหนือจากเส้นทางการค้าในฝั่งทะเลอันดามันซึ่งเป็นเส้นทางหลักแล้ว ปัจจุบันมีการลักลอบขนส่ง สารสังเคราะห์ รวมถึงสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ในเส้นทางฝั่งอ่าวไทยมากขึ้น โดยตั้งแต่ห้วงปี พ.ศ.2566 ถึงต้นปี พ.ศ. 2567 มีการจับยึดเมทแอมเฟตามีนที่มีน้ำหนักมากกว่า 1 ตันขึ้นไปได้จำนวนมาก และมักจะจับยึดได้ ร่วมกับคีตามีนในปริมาณมากเช่นกัน การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นข้อบ่งชี้ว่ากลุ่มอาชญากรมีการขยายเส้นทางการลักลอบขนส่ง ปรับรูปแบบการขนส่งในปริมาณที่มากขึ้น และมีการขยายเครือข่ายไปยังเจ้าหน้าที่บางส่วนของประเทศปลายทางที่มีอำนาจดำเนินการในท่าเรือ เอื้อประโยชน์แก่ขบวนการค้ายาเสพติด ส่งผลกระทบอย่างมาก ต่อประเทศที่ตั้งอยู่ในเส้นทางดังกล่าว รวมถึงประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชีย และโอเชียเนีย

1.2.7 สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในภูมิภาคยังคงอยู่ในระดับที่น่ากังวล กลุ่มนักค้าปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการลักลอบขนส่ง

สภาพปัญหายาเสพติดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 เป็นต้นมา ยังอยู่ในระดับที่น่ากังวลเป็นอย่างมาก บ่งชี้จากการเพิ่มสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ของการจับยึดยาเสพติด โดยเฉพาะ ยาเสพติดประเภทสารสังเคราะห์ (ยาบ้า ไอซ์ และคีตามีน) รวมถึงการลักลอบปลูกฝิ่นและการผลิตเฮโรอีน ประเทศต่าง ๆ ในเส้นทางของห่วงโซ่อุปทานการผลิตในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำได้รับผลกระทบจากปริมาณ ยาเสพติดที่เพิ่มสูงขึ้น ทั้งมิติของการเป็นพื้นที่ทางผ่านไปสู่ประเทศที่สาม และการแพร่ระบาดภายในประเทศ ทั้งนี้ ในช่วงที่ผ่านมา ประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงทั้ง 6 ประเทศ (จีน เมียนมา ลาว เวียดนาม กัมพูชา และไทย) มีความร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในภูมิภาคมากขึ้น มีการใช้กำลังสกัดกั้น ปราบปรามยาเสพติด และควบคุมสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ในแต่ละประเทศ ทำให้สามารถจับยึดของกลางยาเสพติดได้ในปริมาณมาก เป็นประวัติการณ์ สามารถจับกุมนักค้ารายใหญ่ใน สปป.ลาว และเครือข่ายอาชญากรที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม อื่น ๆ ได้ในปี 2566

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะสามารถจับยึดของกลางยาเสพติดได้ในปริมาณมากขึ้น แต่จำนวน คดีที่สามารถจับกุมได้ในเมียนมาและไทยกลับลดลงอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะไอซ์ บ่งชี้ให้เห็นว่ากลุ่มนักค้ามีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ โดยลักลอบขนส่งในจำนวนครั้งที่ลดลง แต่มีปริมาณต่อครั้งมากขึ้น และในแง่ของการลดทอน ศักยภาพการผลิต พบว่ายังไม่สามารถทำให้สถานการณ์ความรุนแรงลดลงได้อย่างมีนัยสำคัญ เห็นได้จาก ขบวนการผลิตยาเสพติดยังคงดำรงศักยภาพของการผลิตยาเสพติดได้ในปริมาณสูงเช่นเดิม

1.2.8 ลักษณะเฉพาะของผู้เสพยาที่มีนัยสำคัญในภูมิภาค

ข้อมูลจาก World Drug Report 2024 บ่งชี้ให้เห็นว่า ผู้เสพยาเสพติดส่วนใหญ่ในภูมิภาค มีระดับการศึกษาต่ำ และไม่ได้รับการศึกษา โดยผู้เสพยาในช่วงอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในหลาย ประเทศ รองลงมาคือ 35 - 39 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุของวัยแรงงานที่อาจปรับตัวไม่ทันกับความเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยีและรูปแบบการทำงานในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ พบว่าเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นภูมิภาคที่มีการนำ ผู้เสพยาเข้าสู่การบำบัดรักษาโดยกระบวนการยุติธรรม ต่างจากภูมิภาคอื่น ๆ ที่ส่วนใหญ่เป็นแบบสมัครใจ หรือพาเข้า บำบัดโดยเพื่อนและครอบครัว หรือดำเนินการโดยหน่วยงานด้านสาธารณสุข

1.3 สถานการณ์ยาเสพติดภายในประเทศ

1.3.1 อุปทานมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีปริมาณการลักลอบนำเข้าต่อครั้งสูงขึ้น

อุปทานยาเสพติดนอกประเทศมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปริมาณของกลางที่จับยึดได้เพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะยาบ้า โดยในห้วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีการจับยึดของกลางยาบ้าได้ 769 ล้านเม็ด เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มี 360 ล้านเม็ด สูงขึ้นถึงร้อยละ 113 นอกจากนี้ พบว่าปริมาณของกลางในการลักลอบนำเข้าต่อครั้งเพิ่มสูงขึ้น โดยมีสัดส่วนการจับยึดยาบ้าระดับ 10 ล้านเม็ดขึ้นไปสูงขึ้นจากปีก่อนหน้า และมีการสกัดกั้นไอซ์ปริมาณมากกว่า 100 กิโลกรัม ได้เพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม จำนวนการจับกุมคดียาเสพติดกลับมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง บ่งชี้ให้เห็นถึงการปรับกลยุทธ์ของกลุ่มนักค้า ที่มีความถี่ในการลักลอบลำเลียงน้อยลง แต่มีปริมาณต่อครั้งเพิ่มขึ้น

1.3.2 สถานการณ์ความไม่สงบในเมียนมากระตุ้นให้เกิดการระบายยาเสพติดเข้าสู่ประเทศไทย

เหตุการณ์ความไม่สงบในเมียนมาที่มีความรุนแรงยืดเยื้อ และรัฐบาลทหารเมียนมาได้สูญเสียอำนาจปกครองในรัฐฉาน ทำให้การเคลื่อนไหวของกลุ่มอาชญากรยาเสพติดมีความอิสระมากขึ้น มีการปรับกลยุทธ์โดยเปลี่ยนไปใช้สารเคมีที่ยังไม่ถูกควบคุม อีกทั้งมีการขยายฐาน เพิ่มกำลังการผลิต และเร่งระบายเข้าสู่ประเทศไทยที่เป็น Connectivity Hub ของการขนส่งในภูมิภาค โดยอาศัยอิทธิพลของเครือข่ายยาเสพติดในพื้นที่ชายแดน และมีความเชื่อมโยงกับเครือข่ายยาเสพติดภายนอกประเทศ รวมถึงกลุ่มผู้หลบหนีหมายจับของไทยที่ไปเคลื่อนไหวในประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลให้มีการลักลอบลำเลียงยาเสพติดจำนวนมากเข้ามายังประเทศไทย โดยเฉพาะชายแดนภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันตก สะท้อนให้เห็นว่ายิ่งสถานการณ์ความไม่สงบในเมียนมายืดเยื้อเท่าใด ยิ่งเอื้ออำนวยให้กับกลุ่มอาชญากรนักค้ายาเสพติดมากยิ่งขึ้น

1.3.3 พื้นที่ลักลอบลำเลียงยาเสพติดกระจายในทุกภูมิภาค

พื้นที่เสี่ยงในการลักลอบลำเลียงยาเสพติดกระจายไปยังทุกภูมิภาคของประเทศไทย โดยภาคเหนือมีสัดส่วนนำเข้ายาเสพติดทุกประเภทมากที่สุด รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมถึงภาคตะวันตก จากที่ไม่เคยปรากฏข่าวสารลักลอบนำเข้ายาบ้าในระดับล้านเม็ดมาก่อน กลับพบการนำเข้ายาบ้าจำนวนสูงถึง 50 ล้านเม็ด ในพื้นที่ชายแดนจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งนับว่ามากเป็นประวัติการณ์ของไทย นอกจากนี้ พบว่ามีการลำเลียงยาบ้าลงสู่พื้นที่ภาคใต้มากขึ้น โดยปริมาณยาบ้าที่ถูกจับยึดได้ในพื้นที่สูงถึง 33 ล้านเม็ด เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดเมื่อเทียบช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้าที่พบ 6 ล้านเม็ด หลายจังหวัดถูกใช้เป็นพื้นที่รับส่งยาบ้าไปกระจายในพื้นที่ตอนใน และพื้นที่บริเวณอ่าวไทยเป็นพื้นที่ที่ควรเฝ้าระวังการส่งออกไอซ์ทางทะเลไปยังประเทศที่สาม อย่างไรก็ตาม ผลจากการยกระดับปฏิบัติการสกัดกั้นในพื้นที่ปฏิบัติการพิเศษบริเวณชายแดนของประเทศไทย ทำให้กลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดมีการปรับเปลี่ยนเส้นทางการลักลอบไปยังพื้นที่ข้างเคียงเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจจับ ต้องขยายพื้นที่เฝ้าระวังเพิ่มขึ้น

1.3.4 อุปทานนอกประเทศที่สูงขึ้นกระตุ้นการแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศ

การลักลอบนำเข้ายาเสพติดจำนวนมากส่งผลให้มียาเสพติดกระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ ประกอบกับราคายาเสพติดที่มีแนวโน้มถูกลง ทำให้ผู้เสพยังสามารถจัดหาหาเสพติดได้อย่างต่อเนื่อง นำไปสู่พฤติกรรมเสพยา และอาการจิตเวชจากยาเสพติดในที่สุด โดยจากข้อมูลผู้เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาในห้วง 5 ปี ที่ผ่านมา (พ.ศ. 2563 - 2567) พบว่าสัดส่วนผู้เสพยาบ้ามีแนวโน้มสูงขึ้น และในห้วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีผู้เสพยาบ้าเข้ารับการรักษาบำบัดซ้ำมากกว่าผู้เสพยาบ้าใหม่ ในขณะที่ผู้มีอาการทางจิตเวชจากยาเสพติดก็มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน สุ่มเสี่ยงต่อการก่ออาชญากรรมความรุนแรง และสร้างผลกระทบต่อชุมชนและสังคม

1.3.5 ยาบ้าแพร่ระบาดสูงในประเทศไทย

ยาบ้า เป็นยาเสพติดหลักที่แพร่ระบาดสูงในประเทศไทย ทั้งในมิติการค้าและการเสพ โดยจากสถิติการจับกุมเทียบกับห้วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา พบว่า มีจำนวนคดีเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.65 จำนวนผู้ต้องหาเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.93 และปริมาณของกลางที่จับยึดได้สูงขึ้นถึงร้อยละ 113.52 นอกจากนี้ พบว่านักค้ารายย่อยตามหมู่บ้าน/ชุมชนต่าง ๆ มีแนวโน้มเพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของการแพร่ระบาด มีผู้เข้าบำบัดรักษายาบ้าในระบบ บสต. จำนวน 46,975 คน โดยในจำนวนนี้ต้องได้รับการรักษาโรคร่วมทางจิตเวช 7,632 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 16.25 ของผู้เข้าบำบัดยาบ้าทั้งหมด ซึ่งเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับห้วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา (ร้อยละ 8.01)

1.3.6 ผู้เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาลดลง ส่งผลให้การแพร่ระบาดยังคงสูง

แม้ว่ารัฐบาลได้มีข้อสั่งการให้เร่งนำผู้เสพเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาอย่างเร่งด่วน เพื่อลดความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ แต่จากข้อมูลผู้เข้าบำบัดรักษายาเสพติดในระบบ บสต. พบว่า ในห้วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีจำนวนผู้เข้าบำบัดรักษายาเสพติด 100,326 คน ลดลงร้อยละ 36.25 จากห้วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยยาบ้ายังคงเป็นยาเสพติดที่มีผู้เข้าบำบัดรักษามากที่สุด (ร้อยละ 78.66) รองลงมาคือ เฮโรอีน (ร้อยละ 5.19) กัญชา (ร้อยละ 4.99) ฝิ่น (ร้อยละ 3.55) ไอซ์ (ร้อยละ 2.61) ตามลำดับ โดยเมื่อเทียบกับห้วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา พบว่า ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาเฮโรอีน และคีตามีนเพิ่มขึ้น ในขณะที่ผู้เข้าบำบัดไอซ์ลดลงถึงร้อยละ 45.5 นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับข้อมูลของการ Re X-ray ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดและผู้มีอาการทางจิตเวช ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ห้วงเดือน ต.ค. 2565 - มิ.ย. 2566 พบผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดมากถึง 283,660 คน พบผู้มีอาการทางจิตเวชทั้งหมด 42,456 คน (เฝ้าระวังสูงสุด 2,642 คน เฝ้าระวังสูง 7,158 คน เฝ้าระวัง 32,656 คน) นับว่าผู้เสพที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาในปัจจุบันยังมีน้อย ซึ่งบ่งชี้ได้ว่า ยังมีกลุ่มผู้เสพที่หลบซ่อนตัวไม่เข้าสู่ระบบการบำบัดรักษา และอาจมีการเสพยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง สุ่มเสี่ยงต่อการสร้างผลกระทบต่อชุมชนและสังคม

1.3.7 ผู้มีอาการทางจิตเวชจากยาเสพติดยังคงสูง ทำให้ผลกระทบยังคงรุนแรง

ผู้เข้าบำบัดรักษาอาการทางจิตเวชจากยาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีจำนวน 372,687 ราย โดยส่วนใหญ่เป็นยาบ้า 173,117 ราย หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46.45 ของผู้เข้ารับการบำบัดรักษาอาการทางจิตเวชจากยาเสพติด และคิดเป็นร้อยละ 12.83 ของจิตเวชทั้งหมด ทำให้ผลกระทบจากปัญหายาเสพติดในปัจจุบันยังคงไม่สามารถลดระดับความรุนแรงลงได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยจากข้อมูลข่าวผลกระทบ พบว่าในห้วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ปรากฏข่าวผลกระทบสูงถึง 563 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 77.12 ของห้วงเดียวกันในปีก่อนหน้า ซึ่งแม้ว่าจะลดลงเล็กน้อย แต่นับว่ายังอยู่ในระดับที่น่ากังวล

นอกจากนี้ ข้อมูลจากรายงานศึกษาวิจัยโมเดลพยากรณ์อาการทางจิตเวชในผู้เสพยาเสพติด โดยใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยเสี่ยง (มหาวิทยาลัยขอนแก่น) พบว่า ร้อยละ 46 ของผู้เข้ารับการบำบัดรักษามีอาการทางจิตเวชจากยาเสพติด โดยยาบ้าเป็นยาเสพติดหลักที่ใช้ ทั้งนี้ ชนิดของยาเสพติดที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการมากที่สุด คือ คีตามีน รองลงมาคือ ยาบ้า เอ็กซ์ตาซี และไอซ์ ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเกิดอาการทางจิตเวช ได้แก่ มีระยะเวลาการเสพต่อเนื่องเป็นเวลานาน (มากกว่า 10 ปี) มีการเสพยาทุกวัน และมากกว่าวันละ 1 ครั้ง และส่วนใหญ่มีญาติหรือเพื่อนสนิทใช้ยาเสพติด นอกจากนี้ 1 ใน 3 เคยได้รับการบำบัดรักษายาเสพติดและจิตเวชมาก่อน และ 2 ใน 3 เคยกระทำความรุนแรงต่อสมาชิกในครอบครัวและบุคคลภายนอก บ่งชี้ว่ามีกลุ่มผู้เสพยาเสพติดจำนวนไม่น้อยที่มีพฤติกรรมเสพยาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน จนเกิดเป็นอาการทางจิตเวช และสร้างผลกระทบความรุนแรงต่อครอบครัวและชุมชน

1.3.8 การค้ายาเสพติดผ่านช่องทางออนไลน์ยังคงขยายตัวต่อเนื่อง

กลุ่มนักค้ายาเสพติดสามารถปรับตัวและใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทั้งการติดต่อสื่อสาร การเงิน และการขนส่ง ทำให้นักค้าและกลุ่มผู้เสพสามารถติดต่อสื่อสารและขยายเครือข่าย ได้เพิ่มมากขึ้น ลดความเสี่ยงในการถูกจับกุม โดยข้อมูลจากรายงานการติดตามการตลาดและการขายยาเสพติด บนโลกอินเทอร์เน็ต (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) พบว่า ในห้วงปี พ.ศ. 2564 - มิ.ย. 2567 มีประมาณการบัญชีซื้อขาย ยาเสพติดในโลกอินเทอร์เน็ต กว่าหนึ่งแสนบัญชี โดยสามารถตรวจพบโพสต์การซื้อขายยาเสพติดผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ จำนวน 44,954 โพสต์ ยาเสพติดที่มีการซื้อขายมากที่สุด คือ ไอซ์ รองลงมาคือ ยาบ้า คีตาหมิ่น เอ็กซ์ตาซี เฮโรอีน NPS และยาเสพติดประเภทผสม (Drugs Cocktail) และแทบทุกประเภทมีแนวโน้มการซื้อเพิ่มสูงขึ้น อย่างชัดเจนในปี พ.ศ. 2566 โดยเฉพาะเฮโรอีน และยาบ้า โดยแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ ที่นิยมมากที่สุด คือ X (Twitter) รองลงมาคือ Facebook และ Instagram ส่วนใหญ่เป็นผู้ค้ารายย่อย มีการเปิดบัญชีใหม่เรื่อย ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจจับ ในส่วนของวิธีการขนส่งที่นิยม มีการเปลี่ยนแปลงจากการขนส่งผ่านทาง บขส. พัสดุ ไปรษณีย์ และการขนส่งมือ ในปี พ.ศ. 2564 เป็นการขนส่งผ่านบริการขนส่งของเอกชน (Rider) มากขึ้น และพบว่ามี การปรับกลยุทธ์การตลาดเพื่อส่งเสริมการขาย เช่น การแจกหรือแถม การให้ส่วนลด การรีวิวสะสมแต้ม การจัดส่งฟรี และการรับประกันคุณภาพ เป็นต้น รวมถึงมีรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่ดึงดูด และสะดวกต่อการเสพ มากขึ้น มีการโฆษณาลักษณะอาการ รสสัมผัส คุณสมบัติพิเศษบางประการที่กระตุ้นให้เกิดความอยากเสพ ทั้งนี้ พบพื้นที่แพร่ระบาดกระจายใน 40 - 46 จังหวัดทั่วประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่เมืองใหญ่ที่มีการขนส่งสะดวก

1.3.9 การค้ายาเสพติดมีความเกี่ยวพันเชื่อมโยงกับอาชญากรรมอื่น ๆ มากขึ้น

การค้ายาเสพติดมีความเกี่ยวพันเชื่อมโยงกับอาชญากรรมอื่น ๆ มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ มีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย มีการกระทำความผิดหลายประเภทเชื่อมโยงกันทั้งในและต่างประเทศ เช่น การฟอกเงิน การพนันออนไลน์ สถานบริการ การรับจ้างเปิดบัญชี การค้ำมนุษย์ การหลอกลวงทางไซเบอร์ ฯลฯ โดยประเทศไทย มีลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ติดกับพื้นที่แหล่งผลิตในสามเหลี่ยมทองคำ มีโครงสร้างอิทธิพลตามแนวชายแดนและ เจ้าหน้าที่รัฐบางส่วนเข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในหลายมิติ รวมถึงประชาชนในพื้นที่ชายแดนที่มีความสัมพันธ์ ลักษณะเครือญาติ อีกทั้งมีภาษาถิ่นและวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน สามารถข้ามไปมาระหว่างไทยและประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างสะดวก เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่เอื้อต่อการถูกใช้เป็นพื้นที่พักคอยและเป็นทางผ่านในการลักลอบลำเลียง ยาเสพติดไปยังประเทศที่สาม นอกจากนี้ พบว่ากลุ่มเครือข่ายการค้ายาเสพติดเดิมในพื้นที่เริ่มผันตัวเองเข้าสู่ระบบ อำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการสร้างฐานอำนาจที่เอื้อต่อขบวนการยาเสพติด ประกอบกับนโยบาย การพัฒนาเส้นทางขนส่ง และการส่งเสริมเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ชายแดน ส่งผลให้ประเทศไทยมีความเสี่ยงต่อการถูกใช้เป็นแหล่งฟอกเงิน รวมถึงการกระทำความผิดกฎหมายอื่น ๆ ของขบวนการค้ายาเสพติด ตลอดจนกลุ่มองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

2. ประเด็นปัญหาเชิงยุทธศาสตร์

จากการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา ยาเสพติดจากปีที่ผ่านมา วิเคราะห์ปัจจัยทางสภาวะแวดล้อม ภายนอกที่ส่งผลต่อสถานการณ์ปัญหา ยาเสพติด รวมทั้งผลการดำเนินงานป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด สรุปเป็นประเด็นปัญหาเชิงยุทธศาสตร์ได้ดังนี้

2.1 ประเด็นปัญหาด้านการควบคุมอุปทานยาเสพติดจากแหล่งผลิตภายนอกประเทศ

2.1.1 อุปทานยาเสพติดยังมีแนวโน้มสูงอย่างต่อเนื่อง การลักลอบนำเข้าต่อครั้งมีปริมาณมากขึ้น และกระจายในทุกภูมิภาคของประเทศ แหล่งผลิตในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำยังคงมีศักยภาพสูง และมีการกระจาย ฐานผลิตไปยังหลายพื้นที่ในภูมิภาคมากขึ้น ส่งผลให้อุปทานจำนวนมากถูกระบายเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศไทย

ในปริมาณที่สูงอย่างต่อเนื่อง ทั้งยาบ้า ไอซ์ คีตามีน และเฮโรอีน และกระจายในทุกภูมิภาคอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน โดยเฉพาะภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก รวมถึงภาคใต้ ซึ่งกลุ่มนักค้า มีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การลักลอบลำเลียงเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจจับ โดยลดความถี่ในการขนส่งลง แต่นำเข้าต่อครั้งในปริมาณที่มากขึ้น สวนทางกับจำนวนคดีจับกุมและจำนวนผู้ต้องหาที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง และภายหลังจากการยกระดับความเข้มข้นของปฏิบัติการสกัดกั้นแนวชายแดน ส่งผลให้กลุ่มนักค้าปรับเปลี่ยนวิธีการลักลอบลำเลียงไปยังช่องทางอื่น ๆ มากขึ้น ต้องมีการตรวจสอบและเพิ่มพื้นที่เฝ้าระวัง

2.1.2 กลุ่มผู้ผลิตยาเสพติดปรับเปลี่ยนไปใช้สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ที่ยังไม่ถูกควบคุม
สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดที่จับยึดได้ในภูมิภาค ในปี พ.ศ. 2566 เกือบทั้งหมดเป็นสารเคมีชนิดใหม่ มีความหลากหลาย และยังไม่ถูกควบคุม โดยมีแหล่งที่มาจากหลายประเทศในแถบกลุ่มแม่น้ำโขง และภูมิภาคใกล้เคียง บ่งชี้ว่ากลุ่มอาชญากรผู้ผลิตมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเคมีและกลยุทธ์ในการผลิตเพื่อหลีกเลี่ยงกฎหมายควบคุม อีกทั้งเป็นการลดต้นทุนการผลิต เพราะไม่ได้ใช้สารเคมีที่ถูกควบคุมที่ยากต่อการจัดหา ซึ่งนำไปสู่การเกิดอุปทานยาเสพติดปริมาณมากในราคาที่มีแนวโน้มถูกลงเรื่อย ๆ ต้องมีการติดตามเฝ้าระวังเพื่อปรับเปลี่ยนมาตรการควบคุมสารเคมีฯ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์

2.1.3 การลักลอบลำเลียงยาเสพติดทางทะเลเพิ่มสูงขึ้น กลุ่มนักค้า มีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การลักลอบลำเลียงยาเสพติดในภูมิภาค เปลี่ยนไปใช้การลำเลียงทางทะเล มีการขยายเส้นทาง และปรับรูปแบบการขนส่งในปริมาณที่มากขึ้น โดยนอกเหนือจากฝั่งอันดามันที่เชื่อมโยงกับเมียนมาโดยตรงแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2566 เป็นต้นมา สามารถจับยึดเมทแอมเฟตามีน คีตามีน รวมถึงสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ฯ ในปริมาณมาก ในเส้นทางฝั่งอ่าวไทยได้มากขึ้น บ่งชี้ว่ากลุ่มอาชญากรมีการขยายเส้นทางการลักลอบขนส่ง และมีการขยายเครือข่ายไปยังเจ้าหน้าที่บางส่วนของประเทศปลายทางที่มีอำนาจดำเนินการในท่าเรือ เอื้อประโยชน์แก่ขบวนการค้ายาเสพติด

2.2 ประเด็นปัญหาด้านการปราบปรามและการควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติดภายในประเทศ

2.2.1 ยาบ้าแพร่ระบาดสูง ในขณะที่ราคากลับมีแนวโน้มถูกลง ยาบ้า เป็นยาเสพติดหลักที่แพร่ระบาดสูงในประเทศไทย และมีแหล่งผลิตหลักอยู่ในภูมิภาค ซึ่งประเทศไทยมีลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ติดกับแหล่งผลิตในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ จึงกลายเป็นพื้นที่หน้าด่านในการระบายยาบ้าจำนวนมากจากแหล่งผลิต และเป็น Connectivity Hub ของการลักลอบลำเลียงยาเสพติดในภูมิภาค ส่งผลให้เกิดการแพร่ระบาดของยาบ้าในประเทศไทยสูงอย่างต่อเนื่อง ทั้งในมิติการค้าและการเสพ ในขณะที่ราคากลับมีแนวโน้มลดลง

2.2.2 ความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของ Drugs Cocktail การเกิดขึ้นของสารสังเคราะห์ชนิดใหม่จำนวนมากในตลาดยาเสพติด ที่มีรูปแบบการใช้งานที่หลากหลาย และมีบรรจุภัณฑ์ที่ดึงดูดใจและสะดวกต่อการเสพ กระตุ้นให้เกิดความต้องการใช้งาน รวมถึงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการเสพ นำไปสู่การเกิดสารเสพติดในรูปแบบผสมผสาน หรือ Drugs Cocktail รูปแบบใหม่ ๆ เช่น Happy water, Party Lollipops, Collagen ฯลฯ ที่แพร่ระบาดและสร้างผลกระทบมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน โดยสารเสพติดเหล่านี้มักมีเอ็กซ์ตาซี คีตามีน เป็นสารเสพติดหลัก และผสมกับสารอื่น ๆ รวมถึงยาโรค เป็นที่นิยมของกลุ่มนักท่องเที่ยวสถานบริการ และพบแพร่ระบาดในสื่อสังคมออนไลน์อย่างต่อเนื่อง ทำให้การติดตามตรวจสอบเป็นไปได้ยากมากขึ้น

2.2.3 การค้าผ่านช่องทางออนไลน์มีแนวโน้มขยายตัว กลุ่มนักค้ามีการปรับตัวและใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทั้งการติดต่อสื่อสาร การเงิน และการขนส่ง ทำให้การค้ายาเสพติดผ่านช่องทางออนไลน์ขยายตัวมากขึ้น โดยเฉพาะแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย ที่พบมากที่สุดคือ X (Twitter) รองลงมาคือ Facebook และ Instagram ทำให้ผู้ค้าและผู้เสพสามารถติดต่อสื่อสารได้สะดวก ขยายเครือข่าย

ได้เพิ่มมากขึ้น โดยปัจจุบันมีกลยุทธ์การลดความเสี่ยงในการตรวจจับโดยใช้สัญลักษณ์ (Emoji) ในการสื่อสาร และใช้แพลตฟอร์มเข้ารหัส เช่น Telegram ที่ทำให้ติดตามตรวจสอบได้ยาก

2.2.4 เครือข่ายการค้ายาเสพติดระดับต่าง ๆ กระจายอยู่ทั่วประเทศ มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างบทบาทการค้า และใช้ช่องทางออนไลน์ และระบบโลจิสติกส์ต่าง ๆ แทนระบบการค้าแบบเดิม ทำให้สามารถกระจายยาเสพติดได้มากขึ้น ผู้เสพยาสามารถเข้าถึงยาเสพติดได้ง่ายขึ้น ส่งผลให้ปัญหายาเสพติดในหลายพื้นที่ ยังคงไม่ลดระดับความรุนแรง ผู้ค้ารายย่อยตามหมู่บ้าน/ชุมชนมีแนวโน้มขยายตัว นอกจากนี้ พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการขนส่ง จากการขนส่งผ่านทาง บขส. พัสดุไปรษณีย์ และการขนส่งมือ เป็นการขนส่งผ่านบริการขนส่งของเอกชน (Rider) มากขึ้น

2.2.5 ไทยสู่เสี่ยงเป็นแหล่งเครือข่ายการค้ารายสำคัญและอาชญากรรมข้ามชาติ เครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญมีความเชื่อมโยงในระดับพื้นที่ทั้งในและต่างประเทศ และเชื่อมโยงกับโครงสร้างอิทธิพลรูปแบบต่าง ๆ ทั้งกลุ่มผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น กลุ่มผู้หลบหนีหมายจับที่เข้าไปหลบซ่อนตัวและสร้างอิทธิพลในพื้นที่ชาติพันธุ์ตามแนวชายแดน ชนกลุ่มน้อยที่ค้ายาเสพติดเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการจัดหาอาวุธ กลุ่มเครือข่ายนักค้ายาเสพติดที่เริ่มผันตัวเองเข้าสู่การปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสร้างฐานอำนาจ อีกทั้งยังมีเจ้าหน้าที่รัฐบางส่วนที่เอื้อประโยชน์ต่อขบวนการ ประกอบกับแหล่งที่ตั้งที่เหมาะสมต่อการเป็น Connectivity Hub ทำให้ไทยเสี่ยงต่อการเป็นแหล่งเคลื่อนไหวของขบวนการค้ายาเสพติด ตลอดจนอาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การฟอกเงิน การพนันออนไลน์ สถานบริการ การรับจ้างเปิดบัญชี การค้ำมนุษย์ การหลอกลวงทางไซเบอร์ ฯลฯ โดยเฉพาะในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน

2.3 ประเด็นปัญหาด้านการป้องกันยาเสพติด

2.3.1 การใช้พืชเสพติดในทางที่ผิดนำไปสู่การใช้สารเสพติดประเภทอื่น ๆ สืบเนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายควบคุมที่ยังไม่มีประสิทธิภาพครอบคลุมเท่าที่ควร ยังคงมีช่องโหว่ที่ทำให้เกิดการนำพืชเสพติดไปใช้ในทางที่ผิดวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะในเด็กและเยาวชน ที่อาจนำไปสู่การใช้ยาเสพติดประเภทอื่น ๆ ส่งผลกระทบต่อทั้งสุขภาพ ความปลอดภัยของชุมชนและสังคม และกระทบต่อความเชื่อมั่นของรัฐ

2.3.2 กลุ่มเปราะบางในสังคมมีความเสี่ยงในการเข้าสู่วงจรยาเสพติดสูง ปัจจัยสำคัญหนึ่งในการเข้าสู่วงจรยาเสพติดและการกระทำผิดซ้ำ คือปัญหาทางเศรษฐกิจและความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่ประเทศไทยกำลังเผชิญ ทั้งความเหลื่อมล้ำทางรายได้ การกระจายความเจริญในพื้นที่ การศึกษา สภาพแวดล้อม ตลอดจนการตีตราทางสังคม ไม่เอื้อให้กลุ่มเปราะบางผู้ด้อยเปรียบทางสังคมสามารถมีทางเลือกในการมีคุณภาพชีวิตที่ดี และทัศนคติที่ถูกต้องต่อปัญหายาเสพติด

2.4 ประเด็นปัญหาด้านการบำบัดรักษายาเสพติดและฟื้นฟูสภาพทางสังคม

2.4.1 ผู้เข้าบำบัดมีแนวโน้มลดลง การแพร่ระบาดยังคงสูง ผู้เข้าบำบัดมีแนวโน้มลดลงจากห้วงเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยเฉพาะไอซ์ที่ลดลงเกือบร้อยละ 50 ในขณะที่ปริมาณของกลางจากการจับยึด ยังคงสูง และเมื่อพิจารณาจากข่าวผลกระทบ พบว่ายังคงอยู่ในระดับที่น่ากังวล แม้ว่ารัฐบาลจะมีมาตรการเร่งรัดการนำผู้เสพยาเข้าสู่กระบวนการบำบัดโดยเร่งด่วน แต่อาจยังไม่สร้างความเปลี่ยนแปลงในระดับผลลัพธ์เท่าที่ควร

2.4.2 ผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิตยังคงสูง ศักยภาพการรองรับไม่ครอบคลุมเพียงพอ ผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิตที่เข้ารับการบำบัดรักษายังคงสูง และผู้เสพยา/ผู้ติดที่ยังไม่ได้รับการรักษายังคงใช้ชีวิตปะปนอยู่ในชุมชน สามารถเข้าถึงยาเสพติดได้ง่าย ราคาถูก ทำให้ผู้เสพยา/ผู้ติดยังคงสามารถจัดหาเสพยาเสพติดได้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งปัจจุบันศักยภาพหน่วยบริการบำบัดรักษาอาการทางจิตเวชยังไม่ครอบคลุมเพียงพอ และภาระงานที่ล้นเกินศักยภาพที่สามารถรองรับ ทำให้ยากต่อการบริหารจัดการ

2.4.3 พฤติการณ์เสพติดซ้ำยังคงสูง สัดส่วนของผู้เสพติดซ้ำที่เข้ารับการบำบัดรักษามีแนวโน้มสูงกว่ารายใหม่ บ่งชี้ถึงแนวโน้มของพฤติการณ์เสพติดซ้ำที่สูงขึ้น นอกเหนือจากปัจจัยด้านพฤติกรรมศาสตร์ที่สัมพันธ์กับปัญหาทางเศรษฐกิจและความเหลื่อมล้ำในสังคมแล้ว อีกปัจจัยหนึ่งคือมุมมองของสังคมในปัจจุบันต่อผู้เสพติดและผู้ต้องโทษคดียาเสพติด ที่ไม่เอื้อให้กลุ่มคนเหล่านี้สามารถมีโอกาสใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติเท่าที่ควร จึงมีแนวโน้มที่จะกลับไปมีพฤติการณ์ซ้ำ จนส่งผลให้เกิดปัญหานักโทษคดียาเสพติดล้นคุกที่เกี่ยวข้องตามมา

2.4.4 กลไกการแก้ปัญหาผู้เสพติดยังไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร ในห้วงการเปลี่ยนผ่านของการดำเนินนโยบายตามเจตนารมณ์ของประมวลกฎหมายยาเสพติด ระบบปฏิบัติการฯ ที่รองรับอาจยังไม่สมบูรณ์ ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทำให้ผู้เสพติด/ผู้ติดยาเสพติดและผู้มีอาชญากรรมทางจิตเวชจากยาเสพติดบางส่วนมีภาวะหลบซ่อนตัว ยังคงใช้ชีวิตปะปนอยู่ในชุมชน อีกทั้งสภาพแวดล้อมแบบเดิมที่ไม่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรม ส่งผลให้ผู้เสพติด/ผู้ติดยาเสพติดบางส่วนไม่สามารถหลุดจากวงจรยาเสพติดได้

2.5 ประเด็นปัญหาด้านการบริหารจัดการการดำเนินงานด้านยาเสพติด

2.5.1 ขาดการบูรณาการเป้าหมายและการปฏิบัติ การบูรณาการเป้าหมายและการปฏิบัติในระดับพื้นที่มีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ซึ่งอาจมีความเหลื่อมซ้อนในกลไกการปฏิบัติ เกิดการทำงานซ้ำซ้อนแต่ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสับสนในบทบาทหน้าที่ ส่งผลให้การดำเนินงานไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร

2.5.2 การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหานั้เน้นเชิงปริมาณเป็นหลัก หลายส่วนมีการทำงานแบบมุ่งผลลัพธ์เชิงปริมาณเพื่อตอบโจทยตัวชี้วัด โดยละเลยผลสัมฤทธิ์เชิงคุณภาพ ทำให้แม้ว่าการดำเนินงานจะบรรลุผลตามตัวชี้วัด แต่ปัญหายังคงรุนแรงอย่างต่อเนื่อง เพราะไม่สามารถแก้ไขได้ตรงจุด

2.5.3 ขาดการบูรณาการข้อมูลอย่างแท้จริง แหล่งข้อมูลมีความหลากหลาย แต่ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ยากต่อการนำไปต่อยอดใช้ประโยชน์ร่วมกัน และอาจทำให้ข้อมูลมีความคลาดเคลื่อน ส่งผลต่อการประเมินสถานการณ์และกำหนดมาตรการแนวทางในระยะต่อไป

2.5.4 บทบาทของท้องถิ่นและชุมชนยังมีน้อย การดำเนินงานที่ผ่านมามักให้บทบาทกับหน่วยงานรัฐเป็นหลัก ในขณะที่บทบาทของชุมชนซึ่งเป็นเจ้าของปัญหายังคงมีน้อย และการสั่งการเป็นไปในรูปแบบบนลงล่าง (Top - Down) ทำให้การมีส่วนร่วมในระดับชุมชนยังมีน้อย ส่งผลต่อประสิทธิภาพของกระบวนการแก้ไขปัญหายาเสพติดเชิงพื้นที่ โดยเฉพาะการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ต้องอาศัยความร่วมมือของชุมชน ซึ่งอาจไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร

2.5.5 ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการจัดการปัญหาของภาครัฐ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐบางส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องกับการเอื้อประโยชน์แก่ขบวนการค้ายาเสพติด รวมถึงการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมในกระบวนการสืบสวนจับกุม ส่งผลต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในภาพรวม และลดทอนความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดของภาครัฐ

ส่วนที่ 4

กรอบแนวคิด วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

แผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการบริหารจัดการ ประสานการปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากร งบประมาณ และกลไก รวมทั้งการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยมีเป้าหมาย และตัวชี้วัดซึ่งถ่ายทอดจากนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 - 2570) และนโยบายของรัฐบาล ดังนี้

1. กรอบแนวคิด

กรอบแนวคิดและทิศทางของแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้นำหลักการ กรอบแนวคิดและทิศทางจากนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับสากล ได้แก่ ทิศทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดจากการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษ (UNGASS 2016) ดัชนียาเสพติดโลก (The Global Drug Policy Index) วาระการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (SDGs) ตลอดจนประมวลกฎหมายยาเสพติดของประเทศไทย เป็นกรอบแนวคิดหลักในการจัดการปัญหายาเสพติด โดยนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

กรอบแนวคิดที่สำคัญที่นำมาปรับใช้กับแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้แก่ 1) **ใช้สาธารณสุขสู่หนทางในการแก้ปัญหา** ลดอุปสงค์โดยให้ความสำคัญกับสุขภาพ สิทธิมนุษยชน และความปลอดภัย บริหารจัดการ “ผู้เสพ” ตามกรอบแนวคิดใหม่ เสริมสร้างประสิทธิภาพการป้องกันและการบำบัดรักษาที่ได้มาตรฐาน ครอบคลุม และเพียงพอ รวมถึงการกำหนดนโยบาย/ปรับปรุงกฎหมายให้สามารถเข้าถึงสารเสพติดเพื่อใช้ประโยชน์ในทางวิทยาศาสตร์และการแพทย์ 2) **ดำเนินกระบวนการยุติธรรมบนฐานแนวคิดสิทธิมนุษยชน** ปรับนโยบายทางอาญาแบบอ่อนตัว กำหนดบทลงโทษที่เหมาะสมตามสัดส่วนความผิด พัฒนามาตรการทางเลือกแทนการลงโทษทางอาญา และไม่มีการตอบสนองที่รุนแรงเกินจำเป็น 3) **ยุติแนวคิด “ยาเสพติดเป็นอาชญากรรม”** ส่งเสริมการพัฒนาทางเลือกในการจัดการปัญหายาเสพติดรูปแบบใหม่ที่คำนึงถึงสิทธิมนุษยชนมากขึ้น ลดการตีตราทางสังคม มุ่งเน้นการฟื้นฟูทรัพยากรมนุษย์ ให้โอกาสผู้กระทำผิดกลับคืนสู่สังคม ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต 4) **มุ่งปราบปรามทำลายเครือข่ายรายสำคัญ** ลดอุปทานโดยเน้นการปราบปรามทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติดรายใหญ่และองค์กรอาชญากรรมรายใหญ่ที่เป็นแกนหลักสำคัญ รวมทั้งเฝ้าระวังการค้าและการเสพยาเสพติดในรูปแบบใหม่ที่กำลังแพร่ระบาดและมีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว และ**ยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกมิติ ยึดหลักความรับผิดชอบร่วมกัน** คำนึงถึงการบูรณาการ และการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการปัญหายาเสพติด

จากกรอบแนวคิดดังกล่าว นำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ที่มุ่งเน้นการ**ลดระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดจนไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม** โดยมีกรอบทิศทางแก้ไขปัญหาดังนี้

1. บริหารจัดการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างบูรณาการ โดยยึดหลักปัจเจกบุคคล บนพื้นฐานของหลักการทางสาธารณสุขและสิทธิมนุษยชน เพื่อลดผลกระทบต่อสังคม ชุมชน และครอบครัว
2. มุ่งปราบปราม ทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติดในระดับต่าง ๆ ด้วยมาตรการทางทรัพย์สินและบูรณาการอำนาจทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ บนพื้นฐานของการใช้กฎหมายที่เป็นธรรม ยึดหลักนิติธรรม และสิทธิมนุษยชน

3. ป้องกันผู้ที่มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ลดผลกระทบต่อสังคม สร้างพื้นที่ปลอดภัย และภูมิคุ้มกันให้ประชากรทุกช่วงวัยปลอดภัยจากยาเสพติด

4. ขยายนโยบายทางเลือกในการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้มีความเหมาะสม เพื่อเพิ่มมิติของการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กว้างมากขึ้นตามที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดได้กำหนดไว้ สร้างมูลค่าให้กับการพัฒนาพืชเสพติดในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ การแพทย์ การศึกษาวิจัย และการพัฒนาเศรษฐกิจที่เหมาะสม

5. ขยายการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับพื้นที่แบบบูรณาการ ให้ครอบคลุมบริบทของปัญหายาเสพติดในทุกมิติ เน้นการส่งเสริมและขยายบทบาทของกลไกในระดับพื้นที่ สร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และองค์กรต่าง ๆ บนพื้นฐานของการกระจายบทบาทและทรัพยากรอย่างเหมาะสม

6. ประเทศไทยเป็นแกนกลางในหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ การส่งเสริม การประสานงาน และการติดตามการดำเนินการความร่วมมือระหว่างประเทศ ในภูมิภาคอาเซียน นอกภูมิภาค และองค์การระหว่างประเทศ ตลอดจนพัฒนาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพให้กับบุคลากรด้านยาเสพติดระหว่างประเทศ

2. วิสัยทัศน์ : สังคมไทยปลอดภัยจากยาเสพติด ด้วยมาตรการทางเลือกใหม่ สู่การแก้ไขปัญหายาอย่างยั่งยืน

3. เป้าหมาย : ปัญหายาเสพติดในประเทศไทยดีขึ้นอย่างต่อเนื่องจนไม่ส่งผลกระทบต่อสังคมไทย

4. ตัวชี้วัดภาพรวม :

4.1 สัดส่วนของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่เกิน 9 คน ต่อประชากร 1,000 คน

4.2 คดีอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่เกินร้อยละ 4

4.3 ประชาชนมีความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด อย่างน้อยร้อยละ 80

จุดเน้นภาพรวม

1. ประสานความร่วมมือระหว่างประเทศในการตัดต้นตอการผลิต และค้ายาเสพติด

2. สกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ตามแนวชายแดน

3. สืบสวน ปราบปราม และยึดทรัพย์เครือข่ายการค้ายาเสพติด

4. นำผู้เสพยาเสพติดและผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิตเวชเข้ารับการฟื้นฟูสภาพทางสังคม เพื่อสร้างคนที่มีคุณภาพให้กลับคืนสู่สังคม

5. เพิ่มการเข้าถึงการรักษาและบริการแก่ผู้เสพยาเสพติดในทุกระบบ

6. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมภาคีภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน หมู่บ้าน/ชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

7. ป้องกันยาเสพติดโดยให้ความรู้ และการสร้างความตระหนัก โดยเฉพาะในกลุ่มเสี่ยง

8. ควบคุมผลกระทบทางสังคมจากการนำพืชเสพติดไปใช้ในทางที่ผิด

9. แก้ไขปัญหาตามบริบท (Tailor Made) ของพื้นที่

ส่วนที่ 5

มาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดภาพรวม

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 - 2570) ได้กำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งระบบ มุ่งเน้นการลดระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ โดยถ่ายทอดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกรอบนโยบายและแผนการแก้ไขปัญหายาเสพติดสู่แผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ประกอบด้วย 6 มาตรการ 47 แนวทาง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. มาตรการป้องกันยาเสพติด ประกอบด้วย 10 แนวทาง
2. มาตรการปราบปรามยาเสพติด ประกอบด้วย 8 แนวทาง
3. มาตรการยึดทรัพย์สินค้ายาเสพติด ประกอบด้วย 4 แนวทาง
4. มาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติด ประกอบด้วย 7 แนวทาง
5. มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ ประกอบด้วย 5 แนวทาง
6. มาตรการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 13 แนวทาง

1. มาตรการป้องกันยาเสพติด

เป้าหมาย

ประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายรู้เท่าทันและมีความปลอดภัยจากปัญหายาเสพติด

ตัวชี้วัด

สัดส่วนของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อประชากรลดลง 9 คนต่อประชากร 1,000 คน

แนวทางการบรรลุเป้าหมาย

แนวทางที่ 1 ป้องกันยาเสพติดในกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเปราะบาง และกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ กลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีการศึกษาชั้นน้อย อยู่นอกระบบการศึกษาหรือหลุดออกจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มเด็กและเยาวชนที่ครอบครัวมีปัญหา กลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวเบี่ยงเบน

แนวทางย่อยที่ 1.1 ส่งเสริมการให้โอกาสทางการศึกษา พัฒนาองค์ความรู้ ให้กับเด็กและเยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษา รวมถึงบุคคลที่สนใจ เพื่อสร้างโอกาสและทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น

แนวทางย่อยที่ 1.2 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะอาชีพ และการจัดหางานให้กับกลุ่มเปราะบางทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น บุคคลว่างงาน ผู้มีรายได้น้อย เป็นต้น เพื่อลดความเสี่ยงในการเข้าสู่วงจรยาเสพติด

แนวทางที่ 2 การป้องกันผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่ออกจากกระบวนการยุติธรรม

การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่พ้นหรืออยู่ระหว่างถูกคุมความประพฤติ และผู้ที่พ้นโทษจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน ซึ่งส่วนใหญ่มีความผิดเป็นนักค้าหรือทั้งเสพและค้า ไม่ให้กลับไปกระทำ ความผิดซ้ำโดยจัดให้มีกลไกการติดตาม ดูแล ช่วยเหลือให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการสนับสนุนการฝึกทักษะอาชีพ การประกอบอาชีพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีโอกาสทางการศึกษาที่ดี และเฝ้าระวังการกลับไปกระทำความผิดซ้ำ

แนวทางที่ 3 การป้องกันและป้องปรามในพื้นที่เสี่ยง

แนวทางย่อยที่ 3.1 ส่งเสริมกลไกชุดปฏิบัติการ/ชุดจัดระเบียบสังคมในการตรวจตรา เฝ้าระวัง ระวังเหตุ แจ่งเบาะแส ควบคุม และขจัดจุดเสี่ยงที่อาจเป็นแหล่งมั่วสุมยาเสพติด รวมทั้งเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงอื่น ๆ ที่ส่งต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยให้จังหวัด/อำเภอเป็นกลไกบูรณาการการทำงานของชุดปฏิบัติการ/ชุดจัดระเบียบสังคม

แนวทางย่อยที่ 2.2 ควบคุมปัจจัยเสี่ยง จัดระเบียบสังคม ตรวจตรา เฝ้าระวัง และสอดส่องพื้นที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยเฉพาะในพื้นที่ สถานบริการ สถานประกอบการที่คล้ายสถานบริการ/พื้นที่เสี่ยงบริเวณรอบสถานศึกษา เช่น ห้องเช่า อะพาร์ตเมนต์ แหล่งการพนันร้านสนุกเกอร์ ร้านเกม โต๊ะบอล เป็นต้น โดยบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายกับผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง และดำเนินการมาตรการทางสังคมอย่างเหมาะสม

แนวทางที่ 4 ป้องกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชน

แนวทางย่อยที่ 4.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมนอกหลักสูตร หรือกิจกรรมทางเลือกต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้แสดงความสามารถ และทำตามความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมการสร้างคุณค่าในตนเอง ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เบี่ยงเบนออกจากวงจรยาเสพติด และเป็นการสร้างทักษะที่สามารถนำไปต่อยอดได้ในอนาคต อาทิ กิจกรรมการประกวดแข่งขันทักษะต่าง ๆ ทั้งด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ วรรณกรรม วัฒนธรรม การพูด การสื่อสาร เทคโนโลยีสื่อสารสนเทศ และทักษะร่วมสมัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามความสนใจและความชื่นชอบของเด็กและเยาวชน

แนวทางย่อยที่ 4.2 ส่งเสริมกิจกรรมสร้างการมีส่วนร่วมในการสื่อสารเพื่อการป้องกันยาเสพติด ในเด็กและเยาวชน อาทิ ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนร่วมพัฒนาสื่อการป้องกันยาเสพติด รวมทั้งส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถเข้าถึงเด็กและเยาวชน ทั้งในและนอกสถานศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางย่อยที่ 4.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนด้วยการพัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวชน เพื่อเป็นผู้นำทางความคิดและแบบอย่างที่ดีในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด รวมถึงการสนับสนุนให้เกิดกลไกการขับเคลื่อนงานเยาวชนเครือข่ายเยาวชน/องค์กรเยาวชนในระดับประเทศ ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ โดยสนับสนุนทรัพยากร/องค์ความรู้เพื่อการป้องกันยาเสพติด

แนวทางย่อยที่ 4.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้แทนเยาวชนได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสื่อสารเพื่อการป้องกันยาเสพติดในเวทีระดับประเทศ และเวทีระหว่างประเทศ เพื่อเป็นผู้นำทางความคิด และแบบอย่างที่ดีในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดให้กับเด็กและเยาวชน

แนวทางที่ 5 ป้องกันยาเสพติดในครอบครัว

แนวทางย่อยที่ 5.1 ส่งเสริมบทบาทและทักษะครอบครัวในการเลี้ยงดูบุตรหลานให้ปลอดภัยจากยาเสพติด โดยจัดกิจกรรมเผยแพร่องค์ความรู้เพื่อการพัฒนาทักษะสมองในการบริหารจัดการชีวิต (Executive Functions : EF) ทักษะการแก้ปัญหาครอบครัว ฯลฯ ให้กับบุคลากรของหน่วยงาน/กลไกที่เกี่ยวข้องในพื้นที่พ่อแม่ผู้ปกครอง

แนวทางย่อยที่ 5.2 สนับสนุนกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งสัมพันธภาพและความอบอุ่นในครอบครัว รวมถึงจัดให้มีบริการ/กิจกรรมสนับสนุน ช่วยเหลือ ตลอดจนให้คำปรึกษาในแนวทางป้องกันเด็กและเยาวชนจากยาเสพติดแก่ครอบครัว

แนวทางที่ 6 ป้องกันยาเสพติดในกลุ่มวัยแรงงาน และสถานประกอบการ

แนวทางย่อยที่ 6.1 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพที่เข้ากับยุคสมัย และมีผลตอบแทนรายได้เพียงพอในการดำรงชีวิตหรือสามารถต่อยอดรายได้ให้สูงขึ้น เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ให้กับวัยแรงงานที่มีความเสี่ยงจะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด

แนวทางย่อยที่ 6.2 เสริมสร้างความร่วมมือกับผู้ประกอบธุรกิจ สถานประกอบการ ในการป้องกัน และเฝ้าระวังยาเสพติดในสถานประกอบการ รวมถึงการให้โอกาสผู้ผ่านการบำบัดรักษาเสพติดกลับเข้าทำงาน เพื่อลดความเสี่ยงในการเข้าสู่วงจรยาเสพติดและการกระทำผิดซ้ำ

แนวทางย่อยที่ 6.3 เสริมสร้างความร่วมมือเครือข่ายแรงงานนอกระบบ เพื่อเป็นกลไกในการดำเนินงาน กับกลุ่มแรงงานนอกระบบ ในการส่งเสริมความรู้เท่าทันปัญหายาเสพติด และป้องกันไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

แนวทางที่ 7 ป้องกันยาเสพติดในกลุ่มประชาชนทั่วไป

แนวทางย่อยที่ 7.1 สร้างกระแสภาคประชาชนทั่วประเทศในระยะเร่งด่วน โดยจัดกิจกรรม การขับเคลื่อนของภาคประชาชนในทุกจังหวัด อำเภอ/เขต ตำบล และหมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อเป็นการแสดงพลังร่วมกันของประชาชนทั่วประเทศในการต่อต้านยาเสพติด และเพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนัก รวมถึงการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

แนวทางย่อยที่ 7.2 พัฒนาสื่อ/ชุดความรู้/นวัตกรรมที่มีเนื้อหาและรูปแบบการสื่อสารที่เข้ากับ ยุคสมัย และเหมาะกับบุคคลในแต่ละช่วงวัย โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับโทษของยาเสพติด ทั้งต่อร่างกาย สังคม โทษทาง กฎหมายของพฤติกรรมการกระทำผิดต่าง ๆ และฉลากทัศน์ของสังคมที่ปลอดภัยจากยาเสพติด

แนวทางย่อยที่ 7.3 เผยแพร่สื่อรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ สร้างกระแสความตื่นตัวต่อภัยยาเสพติด สร้างความตระหนักและจิตสำนึกเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหายา ทั้งในรูปแบบ Online และ On site โดยมุ่งเน้นในพื้นที่ ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายจำนวนมาก (เช่น ห้างสรรพสินค้า สวนสาธารณะ ฯลฯ)

แนวทางที่ 8 การป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาทุกระดับ

แนวทางย่อยที่ 8.1 เสริมสร้างความรู้เท่าทันยาเสพติด ผ่านหลักสูตรการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นในประเด็น “ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาของประเทศ” ให้กับเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาทุกระดับ

แนวทางย่อยที่ 8.2 ส่งเสริม/พัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างทักษะการดำเนินชีวิต ทักษะสมอง (Executive Functions : EF) ทักษะทางจิตวิทยา และประยุกต์/สอดแทรก/บูรณาการในการเรียนการสอน ในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

แนวทางย่อยที่ 8.3 พัฒนาสื่อประกอบการเรียนการสอน พัฒนาทักษะครูผู้สอน การจัดการเรียนรู้ และการดูแลนักเรียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็ก และเยาวชนในปัจจุบัน

แนวทางย่อยที่ 8.4 จัดพื้นที่และกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เช่น ชมรมดนตรี กีฬา ศิลปะ การแสดง และอื่น ๆ ที่เข้ากับยุคสมัย

แนวทางย่อยที่ 8.5 จัดให้มีกลไกการดูแลช่วยเหลือ หรือบริการทางจิตวิทยา/การให้คำปรึกษา ในสถานศึกษา เพื่อดูแลให้คำแนะนำนักเรียน/นักศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยง

แนวทางย่อยที่ 8.6 ส่งเสริมกลไกการเฝ้าระวังในสถานศึกษา เช่น การจัดเวรยามตรวจ ซักพื้นที่เสี่ยง ในสถานศึกษาไม่ให้เป็นที่แหล่งมั่วสุม รวมถึงพัฒนาสถานที่ให้มีความสะอาดและปลอดภัย

แนวทางที่ 9 ป้องกันยาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน

แนวทางย่อยที่ 9.1 พัฒนาผู้นำ/แกนนำชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ ในพื้นที่ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน อาสาสมัคร ผู้นำทางความคิด ผู้นำทางศาสนา ผู้นำเยาวชน เป็นต้น เพื่อส่งเสริมให้เป็นแกนนำ

ในการปลูกพลังชุมชนขับเคลื่อนกิจกรรมในพื้นที่ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมีการอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยน ซึ่งกันและกันระหว่างผู้นำชุมชน

แนวทางย่อยที่ 9.2 ปลูกพลังและเสริมสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้าน/ชุมชน ตามโครงการ/แนวทางต่าง ๆ อาทิ โครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน โครงการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งเพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน และโครงการชุมชนยั่งยืนเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติโดยอาศัยผู้นำที่มีอิทธิพลทางความคิด ปลูกพลังชุมชนสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เข้มแข็ง สื่อสารสร้างการรับรู้เกี่ยวกับโทษพิษภัยของยาเสพติด และบทลงโทษตามกฎหมายต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการค้ายาเสพติด และรวมพลังของคนในชุมชน เป็นหูเป็นตา ให้กับภาครัฐในการแจ้งเบาะแสผู้ค้ายาเสพติด รวมทั้งการแจ้งเบาะแสเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

แนวทางย่อยที่ 9.3 เสริมสร้างบทบาทเชิงรุกของหมู่บ้าน/ชุมชนในการมีส่วนร่วมกับภาครัฐ ในกิจกรรมการป้องกันยาเสพติดในพื้นที่ เช่น การจัดตั้งชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน หรือชุดคุ้มครองหมู่บ้าน ของกรมการปกครอง การจัดตั้งกลุ่มเฝ้าระวังตรวจตราในหมู่บ้าน/ชุมชนและรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ เพื่อเฝ้าระวัง กลุ่มเสี่ยงที่อาจสร้างความรุนแรง ตั้งจุดตรวจชุมชนในหมู่บ้านแพร่ระบาดยาเสพติด และเข้าร่วมกับชุดปฏิบัติการ ของภาครัฐที่จัดให้มีขึ้นในพื้นที่เป้าหมาย

แนวทางย่อยที่ 9.4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้หมู่บ้าน/ชุมชนดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งดูแลช่วยเหลือผู้เสพยาเสพติดและผู้ผ่านการบำบัดรักษา ส่งเสริมความรู้ ปรับแนวคิดในการดำรงชีวิตเพื่อแก้ไขปัญหาแบบองค์รวม และส่งเสริมสุขภาพในมิติต่าง ๆ โดยใช้กลไกชุมชนเป็นฐาน

แนวทางย่อยที่ 9.5 พัฒนาพื้นที่ให้ส่งเสริมต่อการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น สร้างสนามกีฬาชุมชน ห้องสมุดชุมชน สวนสาธารณะ พื้นที่สีเขียว เป็นต้น เพื่อเพิ่มระบบนิเวศเชิงบวกในพื้นที่

แนวทางย่อยที่ 9.6 จัดให้มีพื้นที่ต้นแบบในการแก้ไขปัญหายาเสพติด และต้นแบบภาคประชาชน ในทุกจังหวัด เพื่อเป็นตัวอย่างแนวปฏิบัติที่ดี ขยายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และส่งเสริมให้เกิดกระแส ความตระหนักและจิตสำนึกร่วมในภาคประชาชน

แนวทางที่ 10 ป้องกันยาเสพติดในพื้นที่ออนไลน์

แนวทางย่อยที่ 10.1 ส่งเสริม และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อวิเคราะห์พลวัตของกระแสข่าวสาร พฤติกรรมศาสตร์ ของสังคมออนไลน์ ในการเฝ้าระวังพฤติกรรมไม่เหมาะสม และตอบโต้ข่าวสารที่คลาดเคลื่อน

แนวทางย่อยที่ 10.2 พัฒนาสื่อ/ชุดความรู้/นวัตกรรมที่มีเนื้อหาและรูปแบบการสื่อสารที่เข้ากับยุคสมัย เพื่อเผยแพร่ในช่องทาง Online โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับโทษของยาเสพติด ทั้งต่อร่างกาย สังคม โทษทางกฎหมาย ของพฤติกรรมกระทำความผิดต่าง ๆ และฉกฉวยทัศนคติของสังคมที่ปลอดภัยจากยาเสพติด

แนวทางย่อยที่ 10.3 พัฒนาความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนผู้ที่มีอิทธิพลทางความคิด (Influencer) ในสื่อสังคมออนไลน์ (Social media) เพื่อเผยแพร่แนวคิด ทัศนคติที่ถูกต้อง โน้มน้าวชักจูงในทางที่ถูก โดยเฉพาะ กับเด็กและเยาวชน

2. มาตรการปราบปรามยาเสพติด

เป้าหมาย

ปราบปรามทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติด

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนเปรียบเทียบกับปริมาณกับการจับกุมยาเสพติดทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 จากผลการดำเนินงาน
2. ร้อยละของคดียาเสพติดที่มีการสืบสวน ขยายผล จากการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จากผลการดำเนินงานจากปีที่ผ่านมา

แนวทางการบรรลุเป้าหมาย

แนวทางที่ 1 สกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์

สกัดกั้นการลักลอบนำเข้ายาเสพติด ไม่ให้เข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศ และไม่ให้ใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่าน ของยาเสพติดเพื่อส่งออกไปยังประเทศที่สาม รวมถึงสกัดกั้นการใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่านของการลักลอบลำเลียง สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์เข้าไปยังแหล่งผลิตยาเสพติด

แนวทางย่อยที่ 1.1 สกัดกั้นชายแดนทางบก โดยกำหนดสถานะของพื้นที่หรือกลุ่มพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการสกัดกั้นการลักลอบนำเข้า - ส่งออกยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ไม่ให้เข้าสู่ตอนในของประเทศ หรือใช้เป็นเส้นทางผ่านยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ไปยังประเทศที่สามหรือเข้าไปยังแหล่งผลิตยาเสพติดในประเทศอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง พร้อมกำหนดให้มีกลไก โครงสร้าง และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งจัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสมกับสถานะของปัญหาและให้การสนับสนุนตามที่ร้องขอ

แนวทางย่อยที่ 1.2 สกัดกั้นทางท่าอากาศยาน ดำเนินการสกัดกั้นการลักลอบนำเข้า - ส่งออกยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ในพื้นที่เป้าหมายท่าอากาศยานนานาชาติระหว่างประเทศ และการขนส่งผ่านพัสดุภัณฑ์ไปรษณีย์ระหว่างประเทศ ประสานปฏิบัติการร่วมโดยใช้กลไกคณะทำงานสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติด ณ ท่าอากาศยานสากล (Airport Interdiction Task Force : AITF)

แนวทางย่อยที่ 1.3 สกัดกั้นทางน้ำ/ท่าเรือ ดำเนินการสกัดกั้นการลักลอบนำเข้า - ส่งออกยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ตลอดแนวแม่น้ำโขงและทางท่าเรือสากล ด้วยการประสานปฏิบัติการร่วมผ่านกลไกคณะทำงานสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติด ณ ท่าเรือสากล (Seaport Interdiction Task Force : SITF)

แนวทางย่อยที่ 1.4 เพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติ โดยแสวงและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ ในการสกัดกั้น ติดตาม ตรวจสอบ ที่ทันสมัย และฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพชุดปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง

แนวทางย่อยที่ 1.5 เพิ่มขีดความสามารถในการติดตาม ตรวจสอบ ยับยั้งสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ไม่ให้เข้าสู่แหล่งผลิต โดยพัฒนากฎหมายควบคุมสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ด้วยการใช้กระบวนการผลิตยาเสพติด รวมถึงสนับสนุนอุปกรณ์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ใช้ในการตรวจสอบ และประสานการข่าวระหว่างประเทศ แลกเปลี่ยนข้อมูลการตรวจพบสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ชนิดใหม่ที่ยังไม่ถูกควบคุม เพื่อยับยั้งไม่ให้สามารถนำเข้าสู่แหล่งผลิตได้

แนวทางที่ 2 ปราบปรามการลักลอบลำเลียงยาเสพติดในพื้นที่ตอนในของประเทศ

แนวทางย่อยที่ 2.1 สืบสวน ปราบปรามการลักลอบลำเลียงยาเสพติดตามเส้นทางคมนาคม ตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ/จุดสกัดในเส้นทางคมนาคมทั้งเส้นทางหลักและเส้นทางรอง นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วย

ในการปราบปรามการลักลอบลำเลียงยาเสพติด เช่น เครื่อง X-ray ระบบ License Plate เป็นต้น รวมทั้งการพัฒนาทักษะในการตรวจค้นของบุคลากรประจำด่าน จุดตรวจ/จุดสกัด

แนวทางย่อยที่ 2.2 สืบสวน ปราบปรามการลักลอบลำเลียงยาเสพติดผ่านระบบโลจิสติกส์ บริษัทบริการขนส่งสินค้า/พัสดุไปรษณีย์ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน การตรวจค้นระบบขนส่งสินค้า/พัสดุไปรษณีย์คลังสินค้า (Warehouse) ศูนย์คัดแยกพัสดุ (Sorting Center) จุดให้บริการรับพัสดุ (Parcel Service Point) ของผู้ให้บริการขนส่งพัสดุ/สินค้าทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน ด้วยเครื่อง X-ray โดยเฉพาะบริษัทให้บริการขนส่งสินค้า/พัสดุไปรษณีย์ของภาคเอกชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่แนวชายแดนประเทศไทย รวมทั้งประสานขอความร่วมมือผู้ประกอบการธุรกิจสถานประกอบการทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน เฝ้าระวังสังเกตไม่ให้เครือข่ายการค้ายาเสพติดใช้เป็นช่องทางในการลักลอบลำเลียงยาเสพติด และแจ้งเบาะแสข่าวสารยาเสพติดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อการสืบสวนและขยายผลจับกุม

แนวทางที่ 3 ปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดและอาชญากรรมข้ามชาติ

สืบสวน ปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติด ผู้บงการหรือผู้ที่อยู่เบื้องหลัง ทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติด องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ และองค์กรอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยการสืบสวนสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน อนุมัติข้อหา ขอบหมายศาล จับกุม ขยายผลการจับกุมเพิ่มเติม และดำเนินมาตรการสมคบสนับสนุนหรือช่วยเหลืออย่างเด็ดขาด รวมทั้งประสานการจับกุมผู้ต้องหาคดียาเสพติดที่หลบหนีไปยังประเทศเพื่อนบ้านหรือต่างประเทศ ประสานปฏิบัติการร่วมกับองค์การระหว่างประเทศ เช่น กลไกหน่วยปฏิบัติการเฉพาะกิจร่วมไทย - ออสเตรเลีย ว่าด้วยความร่วมมือด้านยาเสพติด การฟอกเงิน และอาชญากรรมข้ามชาติ (STORM) เป็นต้น

แนวทางที่ 4 การปราบปรามนักค้ายาเสพติดในพื้นที่แพร่ระบาด

สืบสวน ปราบปรามนักค้ายาเสพติดในพื้นที่แพร่ระบาดยาเสพติด พื้นที่พักยาเสพติด แหล่งมั่วสุมเพื่อลดการแพร่ระบาดยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน การปิดล้อมตรวจค้นพื้นที่เป้าหมาย พื้นที่พักยาเสพติด พื้นที่เสี่ยแหล่งมั่วสุมยาเสพติด การดำเนินการตามข้อร้องเรียนของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เพื่อลดความเดือดร้อนของประชาชนที่เกิดจากปัญหาการแพร่ระบาดยาเสพติด

แนวทางที่ 5 การปราบปรามเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

สืบสวน ตรวจสอบ และดำเนินการทางวินัยและทางกฎหมายลงโทษกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติกรรมเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือสนับสนุนให้ความช่วยเหลือขบวนการค้ายาเสพติด หรือปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

แนวทางที่ 6 ปราบปรามการค้ายาเสพติดออนไลน์

สืบสวน ปราบปรามการค้ายาเสพติดออนไลน์ อาชญากรรมยาเสพติดทางเทคโนโลยี สื่อสังคมออนไลน์หรือสังคมโลกเสมือนในการติดต่อซื้อขายยาเสพติด โดยใช้เครื่องมือที่ทันสมัยในการสืบสวนทางเทคโนโลยี การสืบสวนทางไซเบอร์ การสืบสวนทางการเงินผ่านช่องทางออนไลน์ การใช้สกุลเงินดิจิทัล (Digital Currency) ในการซื้อขายยาเสพติด เพื่อสืบสวนขยายผลจนนำไปสู่การทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติดออนไลน์ และพัฒนาระบบเฝ้าระวังการค้ายาเสพติดออนไลน์เพื่อสนับสนุนการสืบสวนและใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีตามกฎหมาย

แนวทางที่ 7 ยกระดับประสิทธิภาพความร่วมมือด้านการข่าว

แนวทางย่อยที่ 7.1 จัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารการขยายผลในทุกกระดับ ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศ ระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน และนอกภูมิภาค รวมถึงองค์การระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการสืบสวนขยายผล ปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติด รวมถึงอาชญากรรมข้ามชาติ

แนวทางย่อยที่ 7.2 จัดให้มีคณะทำงานด้านการข่าวยาเสพติด ทำหน้าที่ประเมินข้อมูล ข่าวสาร พร้อมทั้งจัดทำข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ ข่าวกรองยุทธการ เพื่อกำหนดแนวทางด้านการปราบปรามยาเสพติดเชิงรุก ทั้งในและนอกประเทศในการลดระดับสถานการณ์ปัญหาเสพติดของประเทศไทย

แนวทางย่อยที่ 7.3 ยกระดับประสิทธิภาพการข่าวเชิงลึกทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ผ่านการประชุมโต๊ะข่าว/ประชาคมข่าว และการประชุมร่วมกับหน่วยงานในภูมิภาคอาเซียน นอกภูมิภาค และองค์การระหว่างประเทศ

แนวทางย่อยที่ 7.4 เสริมสร้าง/ขยายเครือข่ายการแลกเปลี่ยนข่าวกรองและการประสานงานระหว่างหน่วยงานปราบปรามยาเสพติดในภูมิภาค และนอกภูมิภาค

แนวทางย่อยที่ 7.5 พัฒนาประสิทธิภาพด้านการข่าวยาเสพติด โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบูรณาการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร/ข่าวกรอง ทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ

แนวทางที่ 8 พัฒนาระบบข้อมูลและเทคโนโลยีสนับสนุนการปราบปรามยาเสพติด

แนวทางย่อยที่ 8.1 บูรณาการฐานข้อมูลยาเสพติดร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามยาเสพติด พัฒนาระบบข้อมูลด้านการข่าวยาเสพติด เชื่อมโยงข้อมูลการข่าวระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถบูรณาการข้อมูลและใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนการสืบสวน สอบสวน และขยายผล ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางย่อยที่ 8.2 พัฒนาและจัดหาเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนการสืบสวน ขยายผลจับกุม และสกัดกั้นยาเสพติด นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการสืบสวน พัฒนาเทคนิคการสืบสวน โดยผนวกรวมกับเทคนิคการสืบสวนทางนิติวิทยาศาสตร์ พัฒนาเทคโนโลยีการสืบสวนร่วมกับบริษัทผู้พัฒนาหรือผู้นำเข้าเทคโนโลยีการสืบสวนเพื่อให้ได้อุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ในการสืบสวน ขยายผลจับกุม และสกัดกั้นยาเสพติด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. มาตรการยึดทรัพย์สินคดียาเสพติด

เป้าหมาย

ทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติดด้วยมาตรการทางทรัพย์สิน

ตัวชี้วัด

การดำเนินมาตรการยึดอายัดทรัพย์สินคดียาเสพติด เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ของปีที่ผ่านมา

แนวทางการบรรลุเป้าหมาย

แนวทางที่ 1 ทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติดด้วยมาตรการทางทรัพย์สิน

ดำเนินการมาตรการทางทรัพย์สิน ควบคู่กับ สืบสวน สอบสวน ปราบปราม ขยายผล ผู้ค้ายาเสพติด ผู้สมคบ สนับสนุนช่วยเหลือ และเครือข่ายการค้ายาเสพติด เพื่อนำไปสู่การดำเนินมาตรการตรวจสอบทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดและที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด

แนวทางที่ 2 บูรณาการและขยายความร่วมมือทุกภาคส่วน

บูรณาการและขยายความร่วมมือทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การยึด อายัดทรัพย์สินคดีความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ตลอดจนบูรณาการกฎหมายร่วมกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องตามแนวทางที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายยาเสพติดและภายใต้กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

แนวทางที่ 3 พัฒนารูปแบบการยึดอายัดทรัพย์สินคดียาเสพติด

พัฒนารูปแบบและวิธีการริบทรัพย์สินตามมูลค่า (Value Based Confiscation) ที่นำไปสู่การสืบทรัพย์/สืบทรัพย์ดิจิทัล การติดตามสถาบันทางการเงิน ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อตัดวงจรการเงินของกลุ่มนักค้ายาเสพติด

แนวทางที่ 4 บริหารจัดการกองทุนป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

แนวทางย่อยที่ 4.1 พัฒนารูปแบบการบังคับคดี เร่งรัดดำเนินการตรวจสอบ และติดตามผลคำพิพากษาคดียาเสพติดที่มีการตรวจสอบทรัพย์สิน และเร่งรัด ติดตามการบังคับคดี/การบังคับโทษปรับ ให้ทรัพย์สินตกเป็นของกองทุนป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

แนวทางย่อยที่ 4.2 บริหารจัดการทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ เพื่อรักษาสภาพและคงสถานะมูลค่าทรัพย์สิน ตลอดจนเร่งรัดการขายทอดตลาด รวมทั้งจำหน่ายทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

แนวทางย่อยที่ 4.3 เร่งรัดจัดสรรเงินสนับสนุนให้กับประชาชนผู้แจ้งเบาะแสที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด และจัดสรรเงินรางวัลให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการยึดอายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด

4. มาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติด

เป้าหมาย

1. การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคมของผู้เสพยาเสพติดเกิดความสอดคล้องเป็นเอกภาพตลอดกระบวนการ

2. ผู้เสพยาเสพติดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข และไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม

ตัวชี้วัด

1. การดำเนินการพัฒนาหน่วยบริการบำบัด (ศูนย์คัดกรอง/สถานพยาบาล/สถานฟื้นฟูสมรรถภาพ/ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม) ให้เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพที่กำหนด ร้อยละ 94

2. ผู้เสพยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปีที่ผ่านมา

แนวทางการบรรลุเป้าหมาย

แนวทางที่ 1 การลดความเดือดร้อนของประชาชนจากผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต

แนวทางย่อยที่ 1.1 เร่งดำเนินการสำรวจ ค้นหา คัดกรอง และนำผู้เสพยา/ผู้ติดยาเสพติดเรื้อรังที่มีพฤติกรรมจะก่อเหตุความรุนแรง ผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต ที่ยังไม่ได้รับการบำบัดรักษา เข้าสู่ระบบการบำบัดรักษาที่เหมาะสมตามระดับการเสพติดโดยเร่งด่วน

แนวทางย่อยที่ 1.2 บูรณาการข้อมูลเพื่อทบทวนเป้าหมายร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ รวมถึงกำหนดแนวทางการดำเนินการกับผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือไม่ให้ความร่วมมือในการบำบัดรักษา

แนวทางย่อยที่ 1.3 รณรงค์ สร้างกระแสความตื่นตัว กระตุ้น ชักชวน จูงใจให้ผู้เสพยา/ผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่การบำบัดรักษาโดยสมัครใจ หรือยินยอมโดยสมัครใจ เว้นแต่บุคคลผู้ติดยาเสพติดเรื้อรัง ผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิตที่มีพฤติกรรมสร้างความเดือดร้อนให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน และไม่ยินยอมเข้าบำบัดรักษา ให้พิจารณาใช้อำนาจทางกฎหมายดำเนินการ เพื่อลดความเสี่ยงในการสร้างความเดือดร้อนต่อหมู่บ้าน/ชุมชน

แนวทางย่อยที่ 1.4 จัดให้มีสถานที่ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และหน่วยบริการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิตเพิ่มเติมให้มีความครอบคลุม เพียงพอในทุกพื้นที่ โดยเน้นหนักในพื้นที่ที่มีระดับความรุนแรงของปัญหาสูง

แนวทางย่อยที่ 1.5 กำหนดกลไก แนวปฏิบัติ และผู้รับผิดชอบ ในการติดตามดูแลผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิตที่ผ่านการบำบัดรักษาและกลับไปใช้ชีวิตในชุมชน โดยให้มีการติดตามให้ทานยาต่อเนื่อง ช่วยเหลือ เฝ้าระวัง ให้คำปรึกษา รักษาอาการ ประเมินความเสี่ยงของการก่อเหตุรุนแรง และกำหนดแผนการตรวจเยี่ยม อย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันการสร้างผลกระทบต่อสังคม และป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

แนวทางที่ 2 การค้นหาผู้เสพยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา

แนวทางย่อยที่ 2.1 เร่งดำเนินการสำรวจ ค้นหา คัดกรอง และนำผู้เสพยาเสพติด ที่อยู่ในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนและยังไม่ได้รับการบำบัดรักษา เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาที่เหมาะสมตามระดับการเสพติด

แนวทางย่อยที่ 2.2 บูรณาการข้อมูลและทบทวนเป้าหมายผู้เสพยาเสพติดร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ รวมถึงกำหนดแนวทางการดำเนินการกับผู้ติดยา หรือไม่ให้ความร่วมมือในการบำบัดรักษา

แนวทางที่ 3 การฟื้นฟูสภาพทางสังคม

แนวทางย่อยที่ 3.1 พัฒนาระบบการช่วยเหลือฟื้นฟูสภาพทางสังคมกับผู้เสพยา ผู้ติดยา ผู้ผ่านการบำบัดรักษา ทั้งประเทศให้เกิดแรงกระตุ้น เพื่อให้ผู้เสพยาผู้ติดยาสามารถกลับสู่สังคมและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งการสงเคราะห์ ช่วยเหลือ ในด้านการงาน การเงิน การศึกษา สนับสนุนทักษะ ช่องทางการประกอบอาชีพ โดยยกระดับทางนโยบาย ถ่ายทอดไปสู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน องค์กรสาธารณะ องค์กรอื่นๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง และจัดทำแผนการฟื้นฟูสภาพทางสังคมในภาพรวมให้มีผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง

แนวทางย่อยที่ 3.2 พัฒนาแนวทาง กลไก มาตรฐานของการสนับสนุนการฟื้นฟูสภาพทางสังคม ทั้งด้านการศึกษา การฝึกอาชีพ การช่วยเหลือ การให้คำปรึกษา ให้ได้มาตรฐาน และครอบคลุมเพียงพอ มีการตรวจสอบ ประเมินศักยภาพของศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมในทุกพื้นที่ และมีแนวทางการประสาน ส่งต่อระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกรณีศักยภาพไม่เพียงพอ เพื่อหาแนวทางรองรับอย่างเร่งด่วน

แนวทางย่อยที่ 3.3 แสวงหาความร่วมมือในด้านงบประมาณ ทรัพยากร บุคลากร เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม และจัดให้มีกลไกการบูรณาการหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดที่มีบทบาททำหน้าที่สงเคราะห์ ช่วยเหลือ ฟื้นฟูผู้ผ่านการกระบวนการบำบัดรักษา รวมทั้งแสวงหาความร่วมมือกับภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการดูแลผู้ผ่านการบำบัดรักษาในชุมชนในระยะยาว

แนวทางย่อยที่ 3.4 ขยายความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพ การจัดหาช่องทางการทำงาน การสนับสนุนช่วยเหลือด้านต่าง ๆ โดยยกระดับศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้น ให้มีระบบกลไกการขับเคลื่อนเรื่องนี้อย่างเป็นรูปธรรม จัดทำศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมต้นแบบและขยายผลการดำเนินงานไปยังพื้นที่อื่นๆ

แนวทางย่อยที่ 3.5 บูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่าง กลไก ในการกำกับ ติดตามทางสังคมของผู้เสพยาผู้ติดยา และฟื้นฟูสภาพทางสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยจัดให้มีกลไก แนวปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบในระดับจังหวัด อำเภอ ท้องถิ่น หน่วยงานให้บริการความช่วยเหลือ จนถึงการติดตามในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน อย่างประสานสอดคล้อง ในการให้คำปรึกษา วิเคราะห์สภาพการณ์ ประเมินความเสี่ยงในการเกิดพฤติกรรมซ้ำ กำหนดแนวปฏิบัติต่อบุคคล และประเมินคุณภาพชีวิตผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือเป็นรายกรณี

แนวทางย่อยที่ 3.7 จัดให้มีสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เพื่อรองรับผู้ผ่านการบำบัดรักษาที่ยังไม่พร้อมกลับเข้าสู่ชุมชน ให้ครอบคลุมเพียงพอ โดยมีกระบวนการพัฒนาเพื่อฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง

แนวทางย่อยที่ 3.7 สร้างความตระหนักในชุมชน และสังคม ส่งเสริมให้เกิดการยอมรับและให้โอกาส โดยการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ สร้างความตระหนักรู้ ส่งเสริมให้ชุมชน/สังคมเกิดการยอมรับและให้โอกาสผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านการบำบัดรักษาแล้วสามารถใช้ชีวิตได้เป็นปกติ ไม่สร้างผลกระทบต่อครอบครัว ชุมชน และสังคม

แนวทางที่ 4 พัฒนาประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหาผู้เสพยาเสพติดในกระบวนการยุติธรรม เพื่อป้องกันการกลับไปกระทำความผิดซ้ำ

แนวทางย่อยที่ 4.1 พัฒนากลไก และผลักดันให้มีแนวปฏิบัติการแก้ไขปัญหาผู้เสพยาเสพติด ในกระบวนการยุติธรรม ตั้งแต่ชั้นพนักงานสอบสวน อัยการ และศาล ในการพิจารณาส่งตัวจำเลยเข้าสู่การบำบัดรักษา การรายงานผล และการกำกับติดตามผู้ถูกคุมความประพฤติตามคำสั่งศาล รวมทั้งแนวทางการกำหนดให้ใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัย

แนวทางย่อยที่ 4.2 ส่งเสริมและพัฒนากลไกมาตรการทางเลือกแทนการลงโทษจำคุกในการจัดการผู้เสพในระบบศาล เช่น การให้คำปรึกษาจิตสังคมในระบบศาล การเปลี่ยนโทษจำคุก เป็นการใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยและการนำเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติมาใช้แทนการลงโทษ

แนวทางย่อยที่ 4.3 ยกย่องหน่วยบริการในระบบต้องโทษ ให้เป็นสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด และผลักดันให้เป็นหน่วยบริการบำบัดตาม พ.ร.บ. หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เพื่อให้สามารถดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการดูแลช่วยเหลือและเตรียมความพร้อมผู้ต้องโทษก่อนปล่อยตัว

แนวทางย่อยที่ 4.4 พัฒนารูปแบบและนวัตกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพปัญหาของแต่ละบุคคล เช่น การจัดการศึกษาให้กับผู้ต้องขังคดียาเสพติด ให้จบการศึกษาภาคบังคับ เพื่อลดอัตราการกลับเข้าเรือนจำซ้ำและลดการกระทำผิดซ้ำ

แนวทางย่อยที่ 4.5 ส่งเสริมให้มีกลไกและระบบการติดตาม ดูแล เผื่อระวัง ผู้ถูกพักโทษคดียาเสพติด เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข และไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและสังคม

แนวทางที่ 5 พัฒนาประสิทธิภาพการบำบัดรักษายาเสพติด

แนวทางย่อยที่ 5.1 พัฒนาประสิทธิภาพหน่วยบริการบำบัด ได้แก่ ศูนย์คัดกรอง สถานพยาบาลยาเสพติด สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ให้เป็นไปตามมาตรฐานกระทรวงสาธารณสุข และครอบคลุมเพียงพอในทุกพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีระดับการแพร่ระบาดสูง

แนวทางย่อยที่ 5.2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในทุกกระดับ จัดทำแนวปฏิบัติของกระบวนการบำบัดรักษา ให้มีความชัดเจน เป็นมาตรฐานเดียวกัน และขยายเครือข่ายผู้ปฏิบัติงานไปยังระดับหมู่บ้าน/ชุมชนมากขึ้น โดยจัดฝึกอบรมอาสาสมัครชุมชน/เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ให้สามารถดำเนินการในบางขั้นตอนของกระบวนการได้

แนวทางย่อยที่ 5.3 มีระบบการบริหารจัดการ และประสานส่งต่อผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต ได้อย่างมีประสิทธิภาพตาม Service plan

แนวทางย่อยที่ 5.4 พัฒนารูปแบบและนวัตกรรมการบำบัดรักษายาเสพติดให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพปัญหาของแต่ละบุคคล

แนวทางย่อยที่ 5.5 พัฒนาประสิทธิภาพ ขยายความร่วมมือ และเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดี ของการบำบัดฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติดโดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง (Community Based Treatment : CBTx)

แนวทางย่อยที่ 5.6 จัดให้มีกลไกดูแลช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดในชุมชน (Community Care Center : CCC) สำหรับผู้ที่มีระดับการเสพติดไม่รุนแรง รวมถึงผู้ที่ผ่านการบำบัดรักษาแล้ว เพื่อให้สามารถคงสภาพต่อเนื่อง ไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำ

แนวทางที่ 6 พัฒนากลไกบูรณาการและสร้างการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ชุมชนในการแก้ไขปัญหาผู้เสพยาเสพติด

แนวทางย่อยที่ 6.1 สร้างความตระหนักให้ชุมชนเข้าใจถึงสภาพปัญหา และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด รวมทั้งปรับมุมมองความคิด ทศนคติของสังคมให้เข้าใจและยอมรับแนวคิด ผู้เสพยา คือ ผู้ป่วย ที่จะต้องได้รับการบำบัดรักษา ดูแล ช่วยเหลือ และได้รับโอกาสเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตได้เป็นปกติ ไม่สร้างผลกระทบต่อครอบครัว ชุมชน และสังคม และให้หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน เป็นตัวขับเคลื่อนในเรื่องการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

แนวทางย่อยที่ 6.2 ให้ ศอ.ปส.จ./ศอ.ปส.กทม. จัดทำแผนการดำเนินการบำบัดรักษา ยาเสพติดและฟื้นฟูสภาพทางสังคม โดยใช้กลไกชุมชนเป็นฐานในการบริหารจัดการ และใช้การบริหารจัดการแบบพิเศษในพื้นที่ที่มีระดับความรุนแรงของปัญหาสูง มีการติดตาม ดูแล โดยหน่วยงานบูรณาการในพื้นที่ ได้แก่ ตำรวจ ฝ่ายปกครอง สาธารณสุข และท้องถิ่น เพื่อเข้าตรวจเยี่ยมชุมชน และผู้ผ่านการบำบัดรักษาอย่างต่อเนื่อง

แนวทางย่อยที่ 6.3 ส่งเสริมให้ภาครัฐ ภาคประชาชนและภาคประชาสังคม เข้ามามีส่วนร่วมในการเข้าถึงผู้เสพยาเสพติดในชุมชน รวมทั้งประสานความร่วมมือกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ในการคัดกรอง เพื่อส่งต่อผู้ป่วยยาเสพติดที่ต้องได้รับการดูแลในสถานพยาบาล ผู้ป่วยยาเสพติดตามคำสั่งศาล และให้การดูแลต่อเนื่องในชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ เช่น การบำบัดโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน (CBTx) การลดอันตรายจากยาเสพติด (Harm Reduction) และการดูแลในครอบครัว (Homeward) เป็นต้น

แนวทางที่ 7 พัฒนาแนวทางการลดอันตรายจากยาเสพติด (Harm Reduction)

แนวทางย่อยที่ 7.1 นำมาตรการควบคุมพิเศษ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดมาตรา 55 เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย และพัฒนาแนวทางการลดอันตรายจากสารเสพติด กลไกการให้บริการ Harm Reduction ที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

แนวทางย่อยที่ 7.2 ศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดใช้ในการลดอันตรายจากสารเสพติด เพื่อปรับใช้ในกรณีของผู้เสพยาเรื้อรังที่มีระดับการเสพติดที่รุนแรง ยากต่อการบำบัดรักษาให้หายขาด และเสี่ยงต่อการสร้างผลกระทบในสังคมมากที่สุด

5. มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ

เป้าหมาย

1. ตัดต้นตอการผลิต และจำหน่ายด้วยการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน
2. ประเทศไทยมีบทบาทนำในการเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศในอนุภูมิภาค กลุ่มแม่น้ำโขง และการส่งเสริมหุ้นส่วนความร่วมมือกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน นอกภูมิภาคอาเซียน และองค์การระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ตลอดจนพัฒนาสู่การเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพให้กับบุคลากรด้านยาเสพติดระหว่างประเทศ

ตัวชี้วัด

1. ความสำเร็จของบทบาทประเทศไทยในการผลักดันยุทธศาสตร์ แผนงาน และความร่วมมือด้านยาเสพติดระหว่างประเทศ ระดับที่ 3

2. ความสำเร็จของประเทศไทยในการสนับสนุน การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านยาเสพติดระหว่างประเทศ ระดับที่ 3

แนวทางการบรรลุเป้าหมาย

แนวทางที่ 1 ยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศในการตัดต้นต่อแหล่งผลิต

แนวทางย่อยที่ 1.1 ดำเนินความร่วมมือเชิงนโยบายระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ภูมิภาคอาเซียน นอกภูมิภาคอาเซียน และองค์การระหว่างประเทศ รวมถึงผลักดันให้เกิดการหารือข้อตกลงร่วมกันระหว่างรัฐต่อรัฐ เพื่อผลักดันให้การลดทอนศักยภาพแหล่งผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำเป็นวาระแห่งภูมิภาค

แนวทางย่อยที่ 1.2 ผลักดันการขับเคลื่อนและยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติการร่วมภายใต้แผนปฏิบัติการร่วมของประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (จีน เมียนมา สปป.ลาว กัมพูชา เวียดนาม และไทย) รวมถึงประสานการปฏิบัติร่วมกับประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ภูมิภาคอาเซียน นอกภูมิภาค และองค์การระหว่างประเทศ เพื่อความร่วมมือในการสกัดกั้นการลักลอบนำเข้า - ส่งออกยาเสพติด สารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์ การสืบสวน ปราบปราม ขยายผล การปราบปรามการค้ายาเสพติดตามแนวชายแดน การติดตามผู้ต้องหาหลบหนีหมายจับ การประสานและแลกเปลี่ยนการข่าว รวมทั้งจัดให้มีแผนความร่วมมือของ 6 ประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติ โดยฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

แนวทางที่ 2 พัฒนาศักยภาพประเทศไทย เป็นแกนกลางประสานความร่วมมือในภูมิภาคอาเซียน

แนวทางย่อยที่ 2.1 ยกระดับบทบาทและศักยภาพของประเทศไทยเพื่อเป็นประเทศแกนกลางประสานความร่วมมือด้านการจัดการปัญหาเสพติดในภูมิภาคอาเซียน ทั้งในมิติด้านการบูรณาการแลกเปลี่ยนข้อมูลการข่าว การสืบสวน สอบสวน ขยายผล ตัดวงจรการค้ายาเสพติดและเส้นทางการเงิน การวิเคราะห์ติดตามสถานการณ์ยาเสพติดในภูมิภาค การประสานปฏิบัติการร่วมเพื่อสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์ในทุกช่องทางของประเทศในภูมิภาคอาเซียน การป้องกันและการบำบัดรักษาฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด การสนับสนุนการฝึกอบรม งบประมาณ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้

แนวทางย่อยที่ 2.2 แสวงความร่วมมือในการบูรณาการข้อมูล และใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลยาเสพติดในภูมิภาคอาเซียน ผ่านการประชุมหารือและดำเนินกิจกรรมในกรอบความร่วมมือต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียน อาทิ การประชุมเครือข่ายข้อมูลเฝ้าระวังยาเสพติดอาเซียน (ASEAN Drug Monitoring Network: ADMN)

แนวทางที่ 3 แสวงความร่วมมือเชิงรุกนอกภูมิภาค และองค์การระหว่างประเทศ ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกมิติ

แนวทางย่อยที่ 3.1 ขยายหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างประเทศนอกภูมิภาคอาเซียน และองค์การระหว่างประเทศ ดำเนินการเชิงรุกเพื่อแสวงหา ขยาย และเชื่อมโยงหุ้นส่วนความร่วมมือ เพื่อพัฒนากลไกความร่วมมือนอกภูมิภาค ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกมิติ ทั้งในด้านการบูรณาการแลกเปลี่ยนข้อมูลการข่าว การสกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติด สารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์ การสืบสวน สอบสวน ขยายผล ตัดวงจรการค้ายาเสพติดและเส้นทางการเงิน การบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศ การเฝ้าระวังเครือข่ายอาชญากรรมยาเสพติดข้ามชาติ และอาชญากรรมยาเสพติดทางไซเบอร์

แนวทางย่อยที่ 3.2 ยกระดับบทบาทประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและการยอมรับในระดับโลก โดยเข้าร่วมและรักษาสถานะสมาชิกภาพในกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศและขับเคลื่อนการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ยึดมั่นเจตนารมณ์ร่วมกับนานาประเทศในการจัดการความท้าทายจากปัญหายาเสพติด รวมถึงแสดงบทบาทที่สร้างสรรค์ในการจัดทำข้อเสนอ

เชิงนโยบาย เป็นผู้ดำเนินการขยายแนวคิดและปรับใช้แนวนโยบายการพัฒนาทางเลือก (Alternative Development) เพื่อเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามทิศทางใหม่ของโลก

แนวทางย่อยที่ 3.3 แสวงความร่วมมือและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การสนับสนุนการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน งบประมาณ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ผ่านการหารือระดับทวิภาคี ไตรภาคี พหุภาคี กับนานาชาติและองค์การระหว่างประเทศ เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือในระดับนโยบาย ขยายและเชื่อมโยงหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสู่ระดับภูมิภาคและอนุภูมิภาค

แนวทางที่ 4 ยกระดับบทบาทประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และการยอมรับในระดับโลก

แนวทางย่อยที่ 4.1 พัฒนาและผลักดันบทบาทของวิทยาลัยป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระหว่างประเทศ ให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดระหว่างประเทศที่มีความสำคัญของ ภูมิภาคอาเซียน

แนวทางย่อยที่ 4.2 พัฒนาหลักสูตรของวิทยาลัยป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระหว่างประเทศ โดยประยุกต์องค์ความรู้สากลจากประเทศที่มีความเชี่ยวชาญ เพื่อใช้เป็นหลักสูตรแกนกลาง ทั้งในด้านการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ที่ครอบคลุมองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน และมีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

แนวทางย่อยที่ 4.3 เสริมสร้างศักยภาพของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดระหว่างประเทศ ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ด้านกฎหมายระหว่างประเทศ การเจรจาทางทูต การข่าว/การสืบสวนขยายผล การป้องกันยาเสพติด การบำบัดรักษายาเสพติดและฟื้นฟูสภาพทางสังคม การลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด การตรวจพิสูจน์ยาเสพติดและสารเคมี การควบคุมเคมีภัณฑ์และการลักลอบค้ายาเสพติด การพัฒนาทางเลือก การสำรวจ ควบคุม และบริหารจัดการพืชเสพติด การวิเคราะห์ประเมินแนวโน้มภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เป็นต้น

แนวทางย่อยที่ 4.4 จัดหาและบริหารจัดการทุนพัฒนาบุคลากรเพื่อการศึกษาและฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ

แนวทางย่อยที่ 4.5 ส่งเสริมการพัฒนางานวิชาการ วิจัย และองค์ความรู้ระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานแก้ไขปัญหายาเสพติดระหว่างประเทศ

แนวทางที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกระดับ

ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียน ประเทศนอกภูมิภาคอาเซียน และองค์การระหว่างประเทศ ผ่านโครงการ/กิจกรรมภายใต้กรอบความร่วมมือในระดับต่าง ๆ ทั้งการรับ และให้การสนับสนุนทางด้านงบประมาณ การพัฒนาองค์ความรู้/พัฒนาบุคลากร การสนับสนุนเทคโนโลยี นวัตกรรม การพัฒนาและเชื่อมโยงฐานข้อมูล การสนับสนุนอุปกรณ์/เครื่องมือทางนิติวิทยาศาสตร์ อุปกรณ์และองค์ความรู้ ด้านการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด และอุปกรณ์เฉพาะทางอื่น ๆ

6. มาตรการบริหารจัดการ

เป้าหมาย

1. สร้างคุณค่าจากการใช้ประโยชน์พืชเสพติด และพืชในการกำกับ ควบคุม ดูแลพิเศษของรัฐ ในทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ และเศรษฐกิจ
2. กระบวนการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติดมีความประสานสอดคล้อง ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างบูรณาการในทุกระดับ
3. สังคมปรับเปลี่ยนมุมมองต่อปัญหายาเสพติด ให้มีความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในกระบวนการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมทั้งสามารถรับมือกับปัญหายาเสพติดในสังคมได้ดีมากขึ้น ภายใต้การกำกับดูแลและช่วยเหลือของภาครัฐ
4. ภาครัฐทันสมัย ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยการใช้ประโยชน์เทคโนโลยี นวัตกรรม และฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้อย่างบูรณาการ มีมาตรฐาน และมีประสิทธิภาพ
5. บุคลากรภาครัฐที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดมีทักษะและสมรรถนะสูง พร้อมรับมือกับภัยคุกคามของปัญหายาเสพติดในยุคดิจิทัล ภายใต้สถานการณ์ที่หลากหลาย ซับซ้อน และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี

ตัวชี้วัด

ความสำเร็จในการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีประสิทธิภาพ ระดับที่ 4

แนวทางการบรรลุเป้าหมาย

แนวทางที่ 1 การขับเคลื่อนกลไกการแก้ไขปัญหายาเสพติด และพัฒนากฎหมาย

แนวทางย่อยที่ 1.1 อำนาจการขับเคลื่อนเชิงนโยบายของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (คณะกรรมการ ป.ป.ส.) ซึ่งเป็นกลไกหลักในการกำหนดนโยบายป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด และกลไกคณะกรรมการอื่นตามประมวลกฎหมายยาเสพติด

แนวทางย่อยที่ 1.2 อำนาจการขับเคลื่อนของคณะกรรมการติดตาม เြงรัดการดำเนินงานป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งเป็นกลไกอำนาจการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ (คณะกรรมการ ครส.)

แนวทางย่อยที่ 1.3 อำนาจการขับเคลื่อนของศูนย์ปฏิบัติการติดตามเเรงรัดการบำบัดรักษาฟื้นฟูสภาพทางสังคม ป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด (ศปก.ครส.)

แนวทางย่อยที่ 1.4 จัดตั้งกลไกเพื่อรองรับการขับเคลื่อนของคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (คณะกรรมการ ป.ป.ส.) และคณะกรรมการติดตาม เเรงรัดการดำเนินงานป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้ครอบคลุม (คณะกรรมการ ครส.)

แนวทางย่อยที่ 9.5 พัฒนาและปรับปรุงระเบียบ/กฎหมาย/ขั้นตอนแนวทาง รองรับประมวลกฎหมายยาเสพติด ไม่ขัดต่อบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ พันธกรณีระหว่างประเทศ และต้องไม่เกิดความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

แนวทางที่ 2 การบูรณาการฐานข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหายาเสพติด

แนวทางย่อยที่ 2.1 บูรณาการฐานข้อมูลยาเสพติด โดยเชื่อมโยงฐานข้อมูลยาเสพติดระหว่างหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามแนวทางธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government)

แนวทางย่อยที่ 2.2 พัฒนาและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) โดยนำเทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analysis) การพัฒนาระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI: Artificial Intelligence) และเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดเชิงรุก สนับสนุน

การใช้ประโยชน์ข้อมูลของหน่วยงานในการบ่งชี้สภาพการณ์ของปัญหาในเชิงพื้นที่ เพื่อการรับมือและวางแนวทางการจัดการกับปัญหาได้อย่างทันทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

แนวทางย่อยที่ 2.3 พัฒนาและปรับปรุงฐานข้อมูลตามแนวทางธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ และพัฒนาระบบสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น การปรับปรุงฐานข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชน ระบบสารสนเทศด้านแผนงานและงบประมาณ การกำกับติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน

แนวทางย่อยที่ 2.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานยาเสพติด

แนวทางที่ 3 การขยายการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

แนวทางย่อยที่ 3.1 พัฒนากลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานเชิงพื้นที่ กระจายบทบาทในระดับพื้นที่อย่างเป็นระบบ โดยใช้หมู่บ้าน/ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่งเสริมบทบาทกลไกภาคประชาชนในฐานะที่เป็นผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหายาเสพติดโดยตรง

แนวทางย่อยที่ 3.2 ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และภาคประชาสังคม ร่วมกับภาครัฐในการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด โดยสร้างกระบวนการ ช่องทาง กลไก บทบาท ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและภาคประชาชนตั้งแต่ระดับครอบครัว ปัจจุบันบุคคล ในการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในทุกมิติ ทั้งการป้องกันคนในชุมชนไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด การเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด การแจ้งข้อมูลข่าวสารผู้ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การมีส่วนร่วมในกระบวนการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติด รวมถึงการติดตามดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคม และการให้โอกาสผู้ผ่านการบำบัดรักษากลับสู่สังคมและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข

แนวทางย่อยที่ 3.3 ขยายเครือข่ายความร่วมมือหุ้นส่วนภาครัฐ ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ และภาคประชาชน ในการประสานความร่วมมือทั้งด้านองค์ความรู้ ทรัพยากร แหล่งงบประมาณ ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตลอดจนเชื่อมโยงการดำเนินงานกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ (สสส.) เครือข่ายรณรงค์ไม่สูบบุหรี่ เครือข่ายรณรงค์งดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อขยายกลไกการทำงานด้านการสื่อสารกับสังคม

แนวทางที่ 4 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติด

โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณให้แก่หน่วยงานในพื้นที่ เพื่อใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด พัฒนากลไกในระดับพื้นที่ เพื่อบูรณาการแก้ปัญหายาเสพติดร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคมและภาคประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด

แนวทางที่ 5 การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้

แนวทางย่อยที่ 5.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการสื่อสาร รณรงค์ ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ ความตระหนัก และความตื่นตัวของสังคมปรับเปลี่ยนทัศนคติของสังคมต่อผู้เสพยาเสพติดบนฐานของนโยบายยาเสพติดแนวใหม่ มองผู้เสพยาเสพติดเป็นปัญหาในเชิงสาธารณสุข ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเชิงเศรษฐกิจและสังคม มิใช่เพียงปัญหาในเชิงอาชญากรรม ตลอดจนผลการดำเนินงาน โดยสื่อสาร รณรงค์ และประชาสัมพันธ์ด้วยรูปแบบวิธีการและช่องทางที่ทันสมัย ครอบคลุม และเหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

แนวทางย่อยที่ 5.2 ส่งเสริมการสื่อสารสาธารณะ การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operation) เพื่อสร้างการรับรู้ ความตื่นรู้ของสังคม ที่ทันต่อสถานการณ์และแนวทางนโยบายในการแก้ปัญหายาเสพติด ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานป้องกันปราบปราม และแก้ปัญหายาเสพติดที่มุ่งหมายในการสร้างความปลอดภัยให้กับสังคม ชุมชน ครอบครัวและสุขภาพของประชาชน

แนวทางที่ 6 พัฒนางานวิชาการและศึกษาวิจัย นวัตกรรม

ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวกับยาเสพติดของภาครัฐ ภาควิชาการ สถาบันการศึกษา ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และภาคประชาชน ทั้งด้านการป้องกันปราบปราม บำบัดรักษา งานวิชาการด้านการใช้ประโยชน์จากยาเสพติด พืชเสพติด และพืชในกำกับ ควบคุม ดูแลพิเศษของรัฐ งานวิชาการด้านการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด รวมถึงการศึกษาวิจัยที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านยาเสพติดในมิติต่าง ๆ เช่น การศึกษาด้านพฤติกรรมศาสตร์ การศึกษานโยบายยาเสพติด การศึกษาผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากงานวิชาการและศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ให้แก่สังคมในวงกว้าง นำไปสู่การพัฒนาและต่อยอดงานวิชาการ วิจัย และนวัตกรรมที่มีศักยภาพยิ่งขึ้น เพื่อสนับสนุนการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

แนวทางที่ 7 เสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรภาครัฐที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด เตรียมความพร้อมรับมือกับการจัดการปัญหายาเสพติด

แนวทางย่อยที่ 7.1 เสริมสร้างสมรรถนะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี ยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรภาครัฐที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด เพื่อการจัดการปัญหายาเสพติดเชิงรุกและเตรียมพร้อมรับมือกับภัยคุกคามในยุคดิจิทัล เช่น การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) การพัฒนาและประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI: Artificial Intelligence) การใช้งานระบบบล็อกเชน (Block Chain) และสกุลเงินดิจิทัล รวมทั้งแนวปฏิบัติในการจัดการข้อมูลตามแนวทางธรรมาภิบาลภาครัฐ

แนวทางย่อยที่ 7.2 เสริมสร้างสมรรถนะเฉพาะทางในการจัดการปัญหายาเสพติด สร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน โดยพัฒนาทักษะเดิม (Up Skill) และเพิ่มเติมทักษะใหม่ (Reskill) ทั้งในด้านการป้องกันยาเสพติด การบำบัดรักษายาเสพติด การตรวจพิสูจน์ยาเสพติด องค์ความรู้ทางวิชาการด้านยาเสพติด องค์ความรู้ด้านพฤติกรรมศาสตร์ องค์ความรู้ด้านกระบวนการยุติธรรม กฎหมาย และแนวทางการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ

แนวทางย่อยที่ 7.3 เสริมสร้างสมรรถนะเชิงบุคคล (Soft Skill) ที่จำเป็นต่อการทำงานเพื่อยกระดับการทำงานของบุคลากรภาครัฐที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ทักษะความเป็นผู้นำ ทักษะการบริหารจัดการ ทักษะทางภาษาต่างประเทศ ทักษะการสื่อสาร การจัดการอารมณ์ การทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะการคิดรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการคิดเชิงวิพากษ์ การคิดเชิงวิเคราะห์ การคิดเชิงระบบ การคิดเชิงกลยุทธ์ การคิดเชิงนวัตกรรม และการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลและกฎหมาย เป็นต้น

แนวทางที่ 8 สร้างขวัญกำลังใจให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด

พิจารณาความดีความชอบ การให้คุณ ให้โทษ มาตรการจูงใจ ให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด ผู้ทุ่มเทและเสียสละในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติดทั่วประเทศ และปกป้องคุ้มครองข้าราชการและประชาชนที่ปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

แนวทางที่ 9 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ และควบคุมพืชเสพติด และพืชในการกำกับ ควบคุม ดูแลพิเศษของรัฐ

แนวทางย่อยที่ 9.1 ศึกษาวิจัย พัฒนางค์ความรู้ด้านการพัฒนาสายพันธุ์ การเพาะปลูก การแปรรูปให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในทางวิทยาศาสตร์ พัฒนาเป็นยาที่ใช้ในทางการแพทย์ พัฒนาเป็นสารทดแทนที่ใช้ในการบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติดบางประเภท เพิ่มโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงสารควบคุมพิเศษ เพื่อบรรเทาความเจ็บปวดและทรมาน ลดทอน เพิ่มความมั่นคงทางยาให้กับประเทศไทย ส่งเสริมการผลิตในระดับเศรษฐกิจฐานรากชุมชนต่อยอดไปสู่เศรษฐกิจ

ระดับประเทศ โดยศึกษาแนวทางรองรับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในทุกมิติอย่างครอบคลุม และคำนึงถึงความเหมาะสมตามบริบทของกฎหมาย สังคมไทย และประชาคมโลก

แนวทางย่อยที่ 9.2 กำหนดพื้นที่ควบคุมการใช้ประโยชน์จากพืชเสพติด โดยศึกษาวิเคราะห์พื้นที่เหมาะสมและกำหนดเขตพื้นที่ในการทดลองเพาะปลูกพืชเสพติด เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย การลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด และการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดในมิติต่าง ๆ โดยพัฒนากลไกความร่วมมือ กำหนดแนวทางการทดลองเพาะปลูก แนวทางการนำไปใช้ประโยชน์ และมาตรการควบคุมที่เหมาะสมและตรวจสอบได้

แนวทางย่อยที่ 9.3 พัฒนากลไกการควบคุมพืชเสพติด และพืชในการกำกับ ควบคุม ดูแลพิเศษของรัฐ ปรับบทบาทหน่วยงานของรัฐในการกำกับ ควบคุมการใช้ประโยชน์ ตั้งแต่ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน การขออนุญาต การสร้างความเข้าใจ การส่งเสริมและพัฒนากลไกความร่วมมือ/กลไกการดำเนินงาน การกำหนดหลักเกณฑ์ในการควบคุมตรวจสอบการนำไปใช้ประโยชน์ การเฝ้าระวังการนำไปใช้ในทางที่ผิด และการติดตามและรายงานผลกระทบที่เกิดขึ้น เพื่อป้องกันการนำไปใช้ในทางที่มิชอบ ป้องกันการเข้าถึงในกลุ่มเด็กและเยาวชน และประชาชนกลุ่มเปราะบางที่มีความเสี่ยงทางด้านสุขภาพ

แนวทางย่อยที่ 9.4 ปราบปรามทำลายพื้นที่ลักลอบปลูกพืชเสพติด ควบคุมไม่ให้นำไปผลิตเป็นยาเสพติดชนิดร้ายแรง โดยดำเนินการสำรวจ ลาดตระเวน ป้องปราม ตัดทำลาย และปราบปรามพื้นที่ลักลอบปลูกพืชเสพติดให้ทันต่อสถานการณ์ ตลอดจนสืบสวนปราบปรามผู้ลักลอบปลูก และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพื้นที่ลักลอบปลูก โดยดำเนินการบนพื้นฐานการคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิต และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่

แนวทางที่ 10 กำหนดพื้นที่ตามมาตรา 55 แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด

กำหนดพื้นที่ตามมาตรา 55 แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย การลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยสามารถกำหนดพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด เพื่อกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้ (1) การทดลองเพาะปลูกพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ หรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ (2) ผลิตและทดสอบเกี่ยวกับยาเสพติด (3) เสพหรือครอบครองยาเสพติดตามประเภทและปริมาณที่กำหนด โดยการกำหนดพื้นที่ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และต้องมีมาตรการควบคุมและตรวจสอบอย่างเหมาะสม

แนวทางที่ 11 การพัฒนาทางเลือก (Alternative Development)

พัฒนาทางเลือกเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ที่มีการลักลอบปลูกพืชเสพติด พื้นที่นำเข้า พื้นที่การค้าและแพร่ระบาดยาเสพติด โดยการบูรณาการหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ท้องที่ ท้องถิ่น และประชาชน เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหายาอย่างยั่งยืน โดยยึดหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” และยึดหลัก “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ยึดคนเป็นศูนย์กลางพัฒนาอย่างครบวงจรทั้งในมิติสุขภาพ สร้างทางเลือกในการประกอบอาชีพ รายได้ การศึกษา และสิ่งแวดล้อม ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ให้มีศักยภาพในการพึ่งพาตนเอง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ของตน ให้หลุดพ้นจากวงจรปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน

แนวทางที่ 12 พัฒนาการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด

พัฒนาแนวทางการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด ให้มีมาตรฐานสากล ขยายความร่วมมือของงานตรวจพิสูจน์ยาเสพติด ทั้งจากต่างประเทศและหน่วยงานตรวจพิสูจน์ภายในประเทศ สนับสนุนการพัฒนาระบบและเชื่อมโยงข้อมูลการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดระหว่างหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

แนวทางที่ 13 แก้ไขปัญหายาเสพติดเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

แนวทางย่อยที่ 13.1 กำหนดพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยต้องเป็นพื้นที่ที่มีปัญหายาเสพติดรุนแรง หรือพื้นที่ที่มีปัญหาอาชญากรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติด รุนแรง เป็นพื้นที่เป้าหมายพิเศษในการปฏิบัติการ โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการปฏิบัติการเฉพาะกิจ โครงสร้าง กลไก การจัดทำแผนการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่พร้อมมอบหมายบทบาทภารกิจ บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ การจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งการจัดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เครื่องมืออุปกรณ์ และจัดสรรงบประมาณ ให้ประสานสอดคล้องและไม่เกิดความซ้ำซ้อน เพื่อดำเนินการขับเคลื่อน การแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทของแต่ละพื้นที่ รวมทั้งมีการกำกับ ติดตามและ ประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการ และประเมินสถานการณ์ปัญหายาเสพติดเป็นระยะ

แนวทางย่อยที่ 13.2 กำหนดพื้นที่เป้าหมายที่มีปัญหายาเสพติดในแต่ละปี (พื้นที่ที่มีปัญหาการค้า และการแพร่ระบาดของยาเสพติด) เป็นพื้นที่ในการดำเนินการ เช่น พื้นที่ชายแดนที่เป็นพื้นที่ลักลอบนำเข้ายาเสพติด พื้นที่พักยาเสพติด พื้นที่ทางผ่านหรือลำเลียงยาเสพติด พื้นที่ที่ปัญหายาเสพติดส่งผลกระทบต่อชีวิตและความ ปลอดภัยของประชาชน และพื้นที่แพร่ระบาดของยาเสพติด เป็นต้น โดยมีการประเมินระดับความรุนแรงของ ปัญหายาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อกำหนดสถานะของพื้นที่ และกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าว อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับสถานะและระดับความรุนแรง รวมถึงกำหนดบทบาทภารกิจ จัดสรรงบประมาณ จัดสรร ทรัพยากร อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เพื่อการจัดการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อย่างเหมาะสม ตลอดจน บูรณาการความร่วมมือในพื้นที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น ส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชน อย่างเป็นเอกภาพ

ส่วนที่ 6

มาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติด ระดับจังหวัด

รัฐบาลมีเจตนารมณ์มุ่งเน้นการลดระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดไม่ให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน จึงได้มีแนวคิดขยายปฏิบัติการเร่งรัดการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ระยะเร่งด่วน 3 เดือน (1 มิถุนายน - 31 สิงหาคม 2567) ที่เน้นแก้ไขปัญหายาในพื้นที่ 25 จังหวัดนำร่องโดยเร่งด่วน โดยขยายพื้นที่ให้ครอบคลุมทั้ง 76 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร เพื่อลดปัญหายาเสพติดให้เห็นผลเป็นรูปธรรม คืนความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สร้างความสงบสุขให้กับประชาชน สร้างความพึงพอใจและสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการดำเนินงานของรัฐบาล

สำนักงาน ป.ป.ส. ในฐานะเป็นหน่วยปฏิบัติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และเป็นหน่วยงานกลางในการบูรณาการการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด จึงได้ขยายแนวทางการปฏิบัติภายใต้มาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดภาพรวมให้เป็นมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับจังหวัด เพื่อให้เกิดการบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติดไปสู่การปฏิบัติ โดยใช้กลไกในระดับพื้นที่ ประกอบด้วย 6 จุดเน้น 8 เป้าหมายหลัก 15 แนวทางปฏิบัติ 5 ตัวชี้วัดหลัก โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. จุดเน้นการปฏิบัติ

1.1 การนำผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต และผู้ถูกคุมความประพฤติ คติยาเสพติด เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคม เพื่อไม่ให้กลับไปสู่วงจรยาเสพติดและคืนคนคุณภาพกลับสู่สังคม

1.2 การสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อยุติแหล่งผลิต และการสกัดกั้นการลักลอบนำเข้า ยาเสพติด

1.3 การปราบปรามนักค้ายาเสพติด ด้วยมาตรการสมคบ สนับสนุนช่วยเหลือ และใช้มาตรการทางทรัพย์สินเพื่อทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติด

1.4 การขจัดปัจจัยเสี่ยง/พื้นที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติด ตลอดจนแก้ไขปัญหากลุ่มเสี่ยง กลุ่มเปราะบาง

1.5 ขยายการมีส่วนร่วมของชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

1.6 การขับเคลื่อนกลไกในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นเอกภาพ

2. เป้าหมายหลัก

2.1 หมู่บ้าน/ชุมชน

2.1.1 หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหายาเสพติด จำนวน 18,932 แห่ง (เป็นหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน 5,992 แห่ง)

2.1.2 หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน 28,647 แห่ง

2.2 การป้องกันและป้องปรามปัจจัยเสี่ยง

2.2.1 สถานบริการ 2,370 แห่ง

2.2.2 สถานประกอบการที่คล้ายสถานบริการ 7,255 แห่ง

2.2.3 พื้นที่เสี่ยงรอบสถานศึกษา 5,327 แห่ง

2.3 กลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเปราะบาง) จำนวน 41,335 คน

- 2.4 การปราบปราม สมคม สนับสนุน ช่วยเหลือ และยึด อาศัยทรัพย์สินคดียาเสพติด
- 2.4.1 เครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญ 279 เครือข่าย
- 2.4.2 คดีความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน 94,096 คดี
- 2.4.3 คดีข้อหาสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ จำนวน 1,924 คดี
- 2.4.4 การยึด อาศัยทรัพย์สินคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน 7,000 ล้านบาท
- 2.5 ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด
- 2.5.1 ผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต จำนวน 14,359 คน
- 2.5.2 ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด จำนวน 170,138 คน
- 2.5.3 ผู้เสพยาเสพติดที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม จำนวน 135,040 คน
- 2.6 การฟื้นฟูสภาพทางสังคม
- 2.6.1 ผู้ขอความช่วยเหลือได้รับการจากศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม (คน)
- 2.6.2 ผู้เสพที่เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูสภาพทางสังคมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (คน)
- 2.7 การประกาศพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติดสารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์
- 2.7.1 พื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ตามมาตรา 5(10) แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด จำนวน 14 จังหวัด 51 อำเภอ ได้แก่
- (1) พื้นที่อำเภอชายแดนภาคเหนือ 6 จังหวัด 21 อำเภอ ได้แก่
- จังหวัดเชียงใหม่ (อำเภอแม่เมาะ อำเภอฝาง อำเภอเชียงดาว อำเภอเวียงแหง และอำเภอไชยปราการ)
 - จังหวัดเชียงราย (อำเภอแม่จัน อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ อำเภอเวียงแก่น และอำเภอเทิง)
 - จังหวัดแม่ฮ่องสอน (อำเภอปาย และอำเภอปางมะผ้า)
 - จังหวัดพะเยา (อำเภอภูกามยาว)
 - จังหวัดน่าน (อำเภอเฉลิมพระเกียรติ)
 - จังหวัดตาก (อำเภออุ้มผาง อำเภอพบพระ อำเภอแม่สลด อำเภอแม่ระมาด และอำเภอท่าสองยาง)
- (2) พื้นที่อำเภอชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 7 จังหวัด 25 อำเภอ ได้แก่
- จังหวัดนครพนม (อำเภอท่าอุเทน อำเภอเมืองนครพนม อำเภอธาตุพนม และอำเภอบ้านแพง)
 - จังหวัดเลย (อำเภอนาแห้ว อำเภอภูเรือ อำเภอด่านซ้าย อำเภอท่าลี่ อำเภอเชียงคาน และอำเภอปากชม)
 - จังหวัดหนองคาย (อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอสังคม อำเภอศรีเชียงใหม่ อำเภอท่าบ่อ อำเภอโพนพิสัย และอำเภอรัตนวาปี)
 - จังหวัดบึงกาฬ (อำเภอเมืองบึงกาฬ อำเภอบึงโขงหลง อำเภอบุ่งคล้า และอำเภอปากคาด)
 - จังหวัดมุกดาหาร (อำเภอเมืองมุกดาหาร อำเภอดอนตาล และอำเภอหว้านใหญ่)
 - จังหวัดอำนาจเจริญ (อำเภอชานุมาน)
 - จังหวัดอุบลราชธานี (อำเภอเขมราฐ)

(3) พื้นที่อำเภอชายแดนภาคตะวันตก 1 จังหวัด 5 อำเภอ ได้แก่

- จังหวัดกาญจนบุรี (อำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ อำเภอเมือง อำเภอไทรโยค และอำเภอด่านมะขามเตี้ย)

2.8 การขยายพื้นที่ต้นแบบการแก้ปัญหายาเสพติด (วัชบุรีโมเดล/ท้าววังผาโมเดล) 10 จังหวัด

- ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดน่าน และจังหวัดเชียงใหม่
- ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดระยอง
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดนครพนม และจังหวัดสกลนคร
- ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง

3. ตัวชี้วัด

3.1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่

3.1.1 ร้อยละของการดำเนินงานต่อกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเปราะบาง)

3.1.2 ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชน ที่เครือข่ายภาคประชาชน/เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินมีส่วนร่วม สนับสนุน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

3.1.3 ควบคุมพื้นที่เสี่ยงโดยจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ ในสถานบริการและพื้นที่เสี่ยงบริเวณรอบสถานศึกษา

- (1) ร้อยละของการจัดระเบียบสังคมในสถานบริการ
- (2) ร้อยละของสถานบริการที่เข้าปฏิบัติการและไม่พบการกระทำผิด
- (3) ร้อยละของการจัดระเบียบสังคมในสถานประกอบการที่คล้ายสถานบริการ
- (4) ร้อยละของสถานประกอบการที่คล้ายสถานบริการที่เข้าปฏิบัติการและไม่พบการกระทำผิด
- (5) ร้อยละของการจัดระเบียบสังคมในพื้นที่เสี่ยงรอบสถานศึกษา
- (6) ร้อยละของพื้นที่เสี่ยงรอบสถานศึกษา ที่เข้าปฏิบัติการและไม่พบการกระทำผิด

3.1.4 ร้อยละของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกร้องเรียนและมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ถูกดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3.1.5 ร้อยละของเครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญถูกดำเนินการ

3.1.6 ร้อยละของการจับกุมคดีความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด

3.1.7 การบังคับใช้กฎหมายมาตรการสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ

(1) ร้อยละของการขยายผลจากการจับกุมในคดีความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ไปสู่คดีการสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ

(2) ร้อยละของผู้ต้องหาที่เลขาธิการ ป.ป.ส. อนุมัติแจ้งข้อหา

(3) ร้อยละของการรายงานการแจ้งข้อหาตามที่เลขาธิการ ป.ป.ส. อนุมัติ ตามข้อ 7 แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการแจ้งข้อหาแก่ผู้กระทำความผิด ฐานสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือสมคบกันกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2565

3.1.8 การยึดอายัดทรัพย์สินคดียาเสพติดจากการดำเนินการจับกุมความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด (มูลค่ายึด อายัดทรัพย์สินเบื้องต้น)

3.1.9 ร้อยละของผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับการบำบัดรักษา

3.1.10 ร้อยละของผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิตที่ได้รับการบำบัดรักษา

3.1.11 ร้อยละของผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด/ผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต ที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาได้รับการดูแลอย่างมีคุณภาพอย่างต่อเนื่องจนถึงการติดตาม (Retention Rate)

3.1.12 การดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติดของศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม

(1) ร้อยละของผู้ขอความช่วยเหลือฯ ได้รับการบริการจากศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม

(2) ร้อยละของผู้เสพที่เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูสภาพทางสังคมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

3.1.13 ร้อยละของจำนวนข่าวผลกระทบจากผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต ลดลงเมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

3.1.14 การขับเคลื่อนกลไกการแก้ไขปัญหาภัยยาเสพติดในจังหวัด

(1) การให้ความสำคัญของผู้ว่าราชการจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการในการเข้าร่วมประชุม ศอ.ปส.จ./กทม. ประจำเดือน

- ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือ รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย หรือปลัดกรุงเทพมหานคร

- ผู้อำนวยการสำนักอนามัย/นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด

- ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล/ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด

(2) มีการจัดตั้งคณะทำงานและมีการประชุมเพื่อเร่งรัด และติดตามผลการดำเนินงานเพื่อรายงานในที่ประชุม ศปก.ครส. อย่างน้อย 2 ครั้งต่อเดือน

(3) มีการบูรณาการงบประมาณตั้งแต่ 3 แหล่งขึ้นไป (งบประมาณของสำนักงาน ป.ป.ส./งบประมาณของส่วนราชการ/งบพัฒนาจังหวัด-กลุ่มจังหวัด/งบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/งบประมาณของจังหวัด/แหล่งงบประมาณอื่น ๆ)

(4) จังหวัดมีการกำกับติดตาม การแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในระดับอำเภอ/เขต

(5) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงาน ป.ป.ส.

3.1.15 การสร้างการรับรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านยาเสพติดของจังหวัด

3.1.16 ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วม และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาภัยยาเสพติดในจังหวัด

3.1.17 จังหวัดมีนวัตกรรม/Best Practice/Model ด้านการป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหาภัยยาเสพติด หรือการนำนวัตกรรม/Best Practice/Model มาขยายผลสู่พื้นที่อื่นภายในจังหวัด

3.2 สถานการณ์ปัญหาภัยยาเสพติดในพื้นที่ลดลง

3.3 ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาภัยยาเสพติดในพื้นที่

3.4 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาภัยยาเสพติดในพื้นที่

3.5 ความปลอดภัยทางสังคม ชุมชน ครอบครัว และสุขภาพของประชาชน ในพื้นที่

4. ระยะเวลาในการดำเนินการ : วันที่ 1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

5. แนวทางการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แนวทาง	การปฏิบัติ	เป้าหมาย	หน่วยนับ
แนวทางที่ 1 การขับเคลื่อนกลไกการแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัด บูรณาการร่วมกันระหว่าง คอ.ปส.จ/คอ.ปส.กทม. ศป.ปส.อ./ศป.ปส.ข. ผนึกกำลังสร้างเอกภาพในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ประกอบไปด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด/ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ทหาร กอ.รมน. จังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีระบบบริหารจัดการเพื่อลดความรุนแรงของปัญหายาเสพติด และในระดับอำเภอ/เขตให้มีการจัดกลไกภาคีร่วมในอำเภอ/เขต เช่นเดียวกับระดับจังหวัด เพื่อสร้างความเป็นเอกภาพในการแก้ไขปัญหายาเสพติด มีการประชุมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	1. ให้ คอ.ปส.จ./กทม. และ ศป.ปส.อ./ข. จัดประชุมเพื่อสั่งการ เร่งรัด ติดตาม การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	12	ครั้ง
	2. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด/ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล และผู้อำนวยการสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร/นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ให้ความสำคัญในการเข้าร่วมการประชุม เพื่อตัดสินใจ สั่งการ เร่งรัดและติดตามการปฏิบัติภายในพื้นที่ที่รับผิดชอบ	12	ครั้ง
	3. ให้ คอ.ปส.จ./กทม. บูรณาการงบประมาณในพื้นที่เพื่อดำเนินการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ เช่น งบประมาณบูรณาการ งบพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด งบ ป.ป.ส. งบส่วนราชการ และงบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ	3	แหล่งงบประมาณ
	4. ให้ คอ.ปส.จ./กทม. รายงานผลการดำเนินงานของจังหวัดไปยังสำนักงาน ป.ป.ส. ผ่านช่องทางที่กำหนด 4.1 รายงานเหตุ การจับกุมคดียาเสพติดรายสำคัญ หรือรายที่น่าสนใจ หรือเหตุการณ์สำคัญ/ประเด็นที่ปรากฏทางสื่อมวลชน หรือตามสื่อสังคมออนไลน์ เกี่ยวกับเหตุที่มีผลกระทบจากยาเสพติด เช่น เหตุกลุ่มคดียาเสพติดที่มีอาการทางจิต ภายใน 24 ชั่วโมง 4.2 รายงานผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ทุก 15 วัน	รายงานหลังจากดำเนินการแล้วเสร็จ	

แนวทาง	การปฏิบัติ	เป้าหมาย	หน่วยนับ
	5. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด/ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด/ผู้อำนวยการสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ลงพื้นที่กำกับ ติดตามการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหายาเสพติด	หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหายาเสพติด (18,932 แห่ง)	แห่ง
	6. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด/ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด/ผู้อำนวยการสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ส่งการตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด	ตามข้อเท็จจริง	

แนวทาง	การปฏิบัติ	เป้าหมาย	หน่วยนับ
แนวทางที่ 2 การบูรณาการฐานข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหายาเสพติด บูรณาการฐานข้อมูลจากทุกแหล่งข้อมูลในจังหวัด เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันในการชี้สถานะปัญหาเสพติด การวางแผน และการกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในแต่ละจังหวัด เช่น ข้อมูลผู้ค้ายาเสพติด ข้อมูลผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ข้อมูลผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต ข้อมูลผู้ถูกคุมความประพฤติ (เสพ/ครอบครองเพื่อเสพ) สถานบำบัดรักษาโรงพยาบาลที่รักษาผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต ศูนย์คัดกรอง สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม สถานบริการ สถานศึกษา/โรงเรียน พื้นที่เสี่ยง สถานประกอบการ ฯลฯ	1. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. บูรณาการ สํารวจ และจัดทำข้อมูลเพื่อดำเนินการต่อเป้าหมายในพื้นที่แยกราชจังหวัด (1) ข้อมูลผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต ในพื้นที่ และผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต ที่ได้เข้ารับการบำบัดรักษา (2) ข้อมูลผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด (3) ข้อมูลผู้ผ่านการบำบัดรักษา (4) ข้อมูลนักค้ายาเสพติดรายสำคัญ และนักค้ายาเสพติดรายย่อยในพื้นที่ (5) ข้อมูลผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่ได้จากการสอบปากคำและขยายผลทางการข่าวของตำรวจในพื้นที่ (ถ้ามี) (6) ข้อมูลผู้ถูกคุมความประพฤติ (7) ข้อมูลหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหายาเสพติด (8) ข้อมูลพื้นที่เสี่ยง - สถานประกอบการที่คล้ายสถานบริการ - พื้นที่เสี่ยงรอบสถานศึกษา (9) ข้อมูลศูนย์คัดกรอง สถานบำบัดรักษา สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ฯลฯ (10) ข้อมูลอื่น ๆ (ถ้ามี)	76 จังหวัด/กทม.	ระบบฐานข้อมูล
	2. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ จังหวัด อำเภอ ตำบล นำข้อมูลที่ได้จากการบูรณาการ ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนลดปัญหายาเสพติด และกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เหมาะสม	แผนปฏิบัติการของจังหวัด/กทม. และอำเภอ/เขต	

แนวทาง	การปฏิบัติ	เป้าหมาย	หน่วยนับ
แนวทางที่ 3 การลดความเดือดร้อนของประชาชนจากผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต สำรวจและค้นหาผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา และจัดให้มีมาตรการควบคุมไม่ให้ก่ออาชญากรรม ความรุนแรงในพื้นที่ และให้มีการติดตาม ดูแลช่วยเหลือ เฝ้าระวัง ไม่ให้สร้างผลกระทบต่อชุมชน ตลอดจนเตรียมสถานที่พักคอย และเตรียมความพร้อมของหมู่บ้าน/ชุมชน ในการติดตาม ดูแลช่วยเหลือ เฝ้าระวังผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิตที่ผ่านการบำบัดรักษา แล้วกลับสู่หมู่บ้าน/ชุมชน	1. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. บูรณาการร่วมกับ ตำรวจ สาธารณสุข ทำการสำรวจผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต ในพื้นที่ เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการคัดกรอง และส่งต่อเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาที่เหมาะสม	ผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต 14,359	คน
	2. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. สำรวจจำนวนสถานบำบัด สถานพยาบาล ที่มีแผนกจิตเวช และประเมินศักยภาพในการรองรับผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต และวางระบบการส่งต่อผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต ภายในจังหวัด	สถานพยาบาล/ สถานบำบัดฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	แห่ง
	3. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. เตรียมความพร้อมของหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อรองรับการดูแลช่วยเหลือ เฝ้าระวังผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต โดย 3.1 ประสาน/บูรณาการร่วมกับสาธารณสุข ทำการสำรวจผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต ที่บำบัดแล้ว ส่งกลับหมู่บ้าน/ชุมชน หรือที่ยังต้องดูแลต่อเนื่อง ในสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หรือสถานที่อื่นที่เหมาะสม 3.2 จัดอบรมเตรียมความพร้อมให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้เห็นความสำคัญในการเฝ้าระวังผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิตที่อาจคลุ้มคลั่งจนนำไปสู่การก่อเหตุความรุนแรงในหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น การรับประทานยาไม่ต่อเนื่อง การไม่ยอมเข้ารับการรักษา มีพฤติกรรมกลับไปเสพยาเสพติดซ้ำ การหลบหนีหรือไม่ให้ความร่วมมือในการบำบัดรักษา เป็นต้น 3.3 จัดให้มีชุดปฏิบัติการในการติดตามดูแล โดยให้มีการติดตามให้ทานยาต่อเนื่องช่วยเหลือ เฝ้าระวัง ประเมินความเสี่ยงในการก่อเกิดเหตุรุนแรง และจัดอบรมชุดปฏิบัติการในการออกตรวจพื้นที่ชุมชน และการใช้อุปกรณ์ระงับเหตุ 3.4 จัดหาอุปกรณ์ระงับเหตุให้กับ หมู่บ้าน/ชุมชน	หมู่บ้าน/ชุมชน	แห่ง

แนวทาง	การปฏิบัติ	เป้าหมาย	หน่วยนับ
	3.5 จัดให้มีช่องทางในการรายงานผลการติดตามข้อมูลอาการของผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต และการแจ้งเหตุต่าง ๆ เพื่อป้องกันการสร้างผลกระทบต่อชุมชน/สังคม		
	4. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. กำหนดแนวทางในการเฝ้าระวังความเสี่ยงในพื้นที่ชุมชน โดย 4.1 ประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายหมู่บ้าน/ชุมชน และลงพื้นที่สร้างการรับรู้ เพื่อให้ประชาชนร่วมกันเฝ้าระวัง และแจ้งเบาะแส กรณีที่พบผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต ในหมู่บ้าน/ชุมชน และมีความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดความรุนแรงกับบุคคลอื่น โดยถือเป็นกรณีเร่งด่วนที่ต้องนำเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาโดยเร็ว 4.2 กำหนดช่องทางในการแจ้งเบาะแสของประชาชน ผ่านช่องทางของภาครัฐ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ และ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เป็นต้น	หมู่บ้าน/ชุมชน	แห่ง
	5. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. จัดหาสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ที่มีความพร้อมรองรับผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิตที่ผ่านการบำบัดรักษาแล้วและมีความจำเป็นต้องได้รับการดูแลระยะยาว	สถานบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	แห่ง
	6. ให้จังหวัดส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิตที่ผ่านการบำบัดรักษาแล้ว ตามที่ได้แจ้งความประสงค์ขอรับการช่วยเหลือตามความจำเป็นและเหมาะสม	มากกว่าร้อยละ 90	ร้อยละ

แนวทาง	การปฏิบัติ	เป้าหมาย	หน่วยนับ
แนวทางที่ 4 การลดปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน การค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการคัดกรอง จำแนกระดับการเสพติดของผู้เสพก่อนนำเข้าสู่การบำบัดรักษาในระบบที่เหมาะสม โดยเน้นการบำบัดในชุมชน CBTx ให้กับผู้เสพมากที่สุด สำหรับผู้ติดยา/ผู้ติดเรื้อรังให้นำเข้าสู่การบำบัดรักษาในสถานพยาบาลตามระบบที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด และให้จังหวัดสำรวจและประเมินศักยภาพการบำบัดรักษา ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในจังหวัด และบริหารจัดการให้เพียงพอรองรับผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการบำบัดรักษา รวมทั้งให้มีการติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ ผู้เสพที่ผ่านการบำบัดตามความเหมาะสม และพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยการฟื้นฟูสภาพทางสังคม เพื่อให้ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านการบำบัดรักษาสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข และไม่หวนกลับไปมีพฤติกรรมในการเสพยาเสพติดอีก	1. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. รณรงค์เชิญชวน ประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง เพื่อสื่อสารให้ผู้เสพเข้ารับการบำบัดรักษาโดยสมัครใจเป็นลำดับแรก ก่อนใช้มาตรการกีดกันทางด้านอื่น	76 จังหวัด/กทม.	
	2. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. บูรณาการร่วมกับ ตำรวจ สาธารณสุข สำรวจผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการคัดกรอง และส่งต่อเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาที่เหมาะสม	หมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ	แห่ง
	3. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. เร่งรัดนำผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ที่ได้จากการค้นหาในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา โดยเร่งด่วน	ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด 170,138	คน
	4. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. นำผู้เสพเข้าสู่กระบวนการบำบัดโดยชุมชนในรูปแบบของ CBTx ดังนี้ 4.1 กิจกรรมการบำบัดโดยฝ่ายสาธารณสุข โดยมีการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงาน เช่น ตำรวจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน ให้เข้าร่วมกิจกรรมการบำบัดตามแผน/กิจกรรมที่กำหนดทุกครั้ง 4.2 การบำบัดรักษาในชุมชนในรูปแบบของ CBTx เช่น โครงการชุมชนบำบัดอย่างยั่งยืนในพื้นที่แพร่ระบาดของยาเสพติด ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล	ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด	คน
	5. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. บูรณาการหน่วยงานในพื้นที่ ได้แก่ ตำรวจ ฝ่ายปกครอง สาธารณสุข และท้องถิ่น ในการติดตาม ดูแล ให้ความช่วยเหลือผู้เสพยาเสพติดที่ผ่านการบำบัดรักษาอย่างต่อเนื่อง	มากกว่าร้อยละ 90	ร้อยละ
	6. ให้จังหวัด/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ผ่านการบำบัดรักษา ตามความจำเป็นและเหมาะสม	มากกว่าร้อยละ 90	ร้อยละ

แนวทาง	การปฏิบัติ	เป้าหมาย	หน่วยนับ
แนวทางที่ 5 การแก้ไขปัญหาลูกเสือที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม ติดตามเร่งรัดนำผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดที่ศาลตัดสินที่จะให้เข้าสู่ระบบการบำบัด แต่ยังไม่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชน ให้เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาตามความเหมาะสม รวมทั้งผู้เสพที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้รับการพัฒนาพฤตินิสัยเพื่อป้องกันการกลับไปกระทำผิดซ้ำ	ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. ประสานร่วมกับสำนักงานคุมประพฤติจังหวัด/กทม. กำหนดเป้าหมายผู้ถูกคุมความประพฤติคดียาเสพติดที่ศาลมีคำสั่งให้เข้ารับการบำบัดรักษา (ป.อาญา มาตรา 56 (4)) และกำหนดเงื่อนไขคุมความประพฤติ ให้เข้ารับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาลยาเสพติดและพัฒนาพฤตินิสัยภายใต้การกำกับดูแลตามคำสั่งศาล	100,040	คน
แนวทางที่ 6 การฟื้นฟูสภาพทางสังคม บูรณาการขับเคลื่อนศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ในการดำเนินการช่วยเหลือ สงเคราะห์ สนับสนุน ในด้านทุน อาชีพ การศึกษา ฯลฯ แก่ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดและผู้ผ่านการบำบัดรักษา ที่ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือตามความเหมาะสม และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการฟื้นฟูสภาพทางสังคม รวมทั้งการแสวงหาความร่วมมือจากภาครัฐและภาคเอกชน	1. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. บูรณาการการขับเคลื่อนศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ในการดำเนินการช่วยเหลือ สงเคราะห์ สนับสนุน ในด้านทุน อาชีพ การศึกษา ฯลฯ แก่ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และผู้ผ่านการบำบัดรักษาที่ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือตามความเหมาะสม	มากกว่าร้อยละ 90	ร้อยละ
	2. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการฟื้นฟูสภาพทางสังคม โดยการสนับสนุนงบประมาณ สงเคราะห์ ช่วยเหลือ ในด้านทุน การฝึกอาชีพ การศึกษา ฯลฯ แก่ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และผู้ผ่านการบำบัดรักษาที่ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือ ตามความเหมาะสม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	แห่ง
	3. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. แสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาชนในพื้นที่ที่พร้อมให้การช่วยเหลือ สนับสนุน การฟื้นฟูสภาพทางสังคม แก่ผู้ผ่านการบำบัดรักษาที่ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือ ตามความเหมาะสม	76 จังหวัด/กทม.	
	4. ให้ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ดำเนินการประเมินคุณภาพชีวิตผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือทุกราย (ตามแบบที่สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนด)	100	ร้อยละ

แนวทาง	การปฏิบัติ	เป้าหมาย	หน่วยนับ
แนวทางที่ 7 การปราบปรามนักค้ายาเสพติด รายสำคัญและนักค้ารายย่อยในพื้นที่แพร่ระบาดเพื่อตัดวงจรการค้ายาเสพติด สืบสวน ปราบปรามกลุ่มนักค้ายาเสพติดรายสำคัญในจังหวัด นักค้ายาเสพติดรายย่อยในพื้นที่แพร่ระบาด โดยกำหนด เครือข่ายการค้ารายใหญ่ รายสำคัญ นักค้ารายย่อยในพื้นที่แพร่ระบาด เพื่อเป็นเป้าหมายในการสืบสวน ปราบปราม บูรณาการการข่าวและ บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีศักยภาพในการดำเนินการต่อ เครือข่ายเป้าหมายการค้ายาเสพติด ให้มีการสืบสวน ขยายผล และสืบสวนทางการเงินในทุกคดี เพื่อขยายผลให้สามารถทำลายเครือข่ายในระดับต่าง ๆ และยึดทรัพย์สินเพื่อทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติดในระดับจังหวัด	1. ให้ ตำรวจภูธรจังหวัด/ตำรวจนครบาล บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งรัดดำเนินการสืบสวน ปราบปราม จับกุม เครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญ ตามบัญชีเป้าหมาย	279	เครือข่าย
	2. ให้ ตำรวจภูธรจังหวัด/ตำรวจนครบาล บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งรัดดำเนินการสืบสวน ปราบปราม ปฏิบัติการกวาดล้าง ปิดล้อม ตรวจค้น และจับกุมนักค้ารายย่อยในพื้นที่แพร่ระบาด ประกอบด้วย - ยุทธการเด็ดปีกนักค้ารายย่อย ของสำนักงาน ป.ป.ส. - เป้าหมายของสำนักงาน ป.ป.ส. (สายด่วน 1386) - เป้าหมายที่จังหวัดได้รับเรื่องร้องเรียนในช่องทางอื่น ๆ - ฯลฯ	อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง	ครั้ง
	3. ให้ ศอ.ปส.จ/กทม. ตำรวจภูธรจังหวัด/ตำรวจนครบาล ดำเนินการตรวจสอบข้อร้องเรียน (สายด่วน 1386/ศูนย์ดำรงธรรม สายด่วน 1567/สายด่วน 191/สายด่วน 1111) หากพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ดำเนินการตามกฎหมายโดยเร่งด่วน	100	ร้อยละ

แนวทาง	การปฏิบัติ	เป้าหมาย	หน่วยนับ
แนวทางที่ 8 การทำลายเครื่องขายการค้ายาเสพติดด้วยมาตรการทางทรัพย์สิน สืบสวน สอบสวน ขยายผลผู้ค้ายาเสพติด/เครื่องขายการค้ายาเสพติด โดยใช้มาตรการสมคบ สนับสนุนช่วยเหลือ เพื่อดำเนินการตรวจสอบ ยึดอายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	1. ให้ ตำรวจภูธรจังหวัด/นครบาล ดำเนินการสืบสวน ขยายผลคดีความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด และเร่งรัดดำเนินการตามมาตรการสมคบ สนับสนุนและช่วยเหลือ	คดีความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด 94,096 คดี	คดี
		คดีข้อหาสมคบสนับสนุนช่วยเหลือ 1,924 คดี	คดี
	2. ให้ ตำรวจภูธรจังหวัด/นครบาล บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งรัดการยึด อายัดทรัพย์สินคดียาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง	7,000	ล้านบาท
แนวทางที่ 9 การปราบปรามเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด สืบสวน ตรวจสอบ ดำเนินการทางวินัยและลงโทษทางกฎหมายกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติกรรมเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือสนับสนุนให้ความช่วยเหลือขบวนการค้ายาเสพติด หรือปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หากพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำความผิดให้ดำเนินการตามกฎหมายโดยเร่งด่วน	1. ให้ ศอ.ปส.จ/กทม. ตำรวจภูธรจังหวัด/ตำรวจนครบาล ดำเนินการตรวจสอบข้อร้องเรียน (สายด่วน 1386/ศูนย์ดำรงธรรม สายด่วน 1567/สายด่วน 191/สายด่วน 1111) ที่มีการร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติกรรมเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือสนับสนุนให้ความช่วยเหลือขบวนการค้ายาเสพติด หรือปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หากพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำความผิดให้ดำเนินการตามกฎหมายโดยเร่งด่วน	ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ร้อยละ 100	ร้อยละ
	2. ให้ ตำรวจภูธรจังหวัด/ตำรวจนครบาล ดำเนินการปราบปรามเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	ดำเนินการมากกว่าร้อยละ 90	ร้อยละ
	3. ให้ดำเนินการมาตรการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปล่อยปละละเลยการปฏิบัติหน้าที่ด้านยาเสพติด		

แนวทาง	การปฏิบัติ	เป้าหมาย	หน่วยนับ
แนวทางที่ 10 การป้องกันและป้องปรามในพื้นที่เสี่ยง จัดระเบียบสังคม พื้นที่เสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อ การเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดของเด็กและเยาวชน ได้แก่ สถานบริการ สถานประกอบการที่คล้ายสถานบริการ บริเวณรอบสถานศึกษา ฯลฯ โดยให้จังหวัด/อำเภอเป็นหน่วยงานบูรณาการการทำงาน ของชุดปฏิบัติการ/ชุดจัดระเบียบสังคม ออกตรวจเฝ้าระวัง และสอดส่องพื้นที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติด ใช้มาตรการทางสังคม หรือมาตรการทางกฎหมายในการดำเนินการป้องปรามปราบปราม และบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง	1. จัดให้มีกลไกชุดปฏิบัติการ/ชุดจัดระเบียบสังคม ในการตรวจตรา เฝ้าระวัง ระวังเหตุ แจ้งเบาะแส ควบคุม และขจัดจุดเสี่ยงที่อาจเป็นแหล่งมั่วสุมยาเสพติด รวมทั้งเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อ การเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยให้จังหวัด/อำเภอเป็นกลไกบูรณาการการทำงาน ของชุดปฏิบัติการ/ชุดจัดระเบียบสังคม	76 จังหวัด/กทม.	
	2. ให้ดำเนินการจัดระเบียบสังคม โดยการออกตรวจ เฝ้าระวัง และสอดส่องพื้นที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติดโดยเฉพาะ (1) สถานบริการ (2) สถานประกอบการที่คล้ายสถานบริการ (3) พื้นที่เสี่ยงรอบสถานศึกษา เช่น ห้องเช่า อะพาร์ตเมนต์ แหล่งการพนัน ร้านสเนกเกอร์ ร้านเกม โต๊ะบอล เป็นต้น (4) สถานที่มั่วสุมของเยาวชน การแข่งรถจักรยานยนต์/รถยนต์ ฯลฯ โดยหน่วยงานบูรณาการร่วมกันในการออกตรวจในพื้นที่ตามข้อ (1) - (4) อย่างต่อเนื่อง	76 จังหวัด/กทม.	
	3. ให้ดำเนินการบังคับใช้กฎหมาย หรือมาตรการทางสังคมอย่างจริงจังกับสถานบริการที่พบการฝ่าฝืนและกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	100	ร้อยละ

แนวทาง	การปฏิบัติ	เป้าหมาย	หน่วยนับ
แนวทางที่ 11 การขยายการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด เสริมสร้าง ปลุกพลังประชาชนให้ตื่นตัวและเข้าร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด สร้างมาตรการในหมู่บ้าน/ชุมชน และมาตรการทางสังคมให้เป็นพลังต่อต้านยาเสพติด ทั้งในบทบาทของการป้องกัน การเฝ้าระวัง การดูแลติดตาม ช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษา การรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน/ชุมชน รวมถึงการสร้างมาตรการให้ชุมชนดูแลกันเอง	1. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. จัดตั้งกลไกภาคประชาชน/ท้องถิ่น/ท้องถื่น เช่น ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน อาสาสมัคร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อร่วมเป็นชุดปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของหมู่บ้าน/ชุมชน 1.1 เฝ้าระวัง สอดส่องปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน 1.2 ค้นหาและดูแลช่วยเหลือผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และผู้ผ่านการบำบัดรักษา	หมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ	แห่ง
	2. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ชุมชน และพัฒนาศักยภาพกลไกภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น การฝึกอบรม ชรบ. อปพร. ในการออกตรวจในพื้นที่ชุมชนสร้างความพร้อม จัดหาอุปกรณ์ระงับเหตุให้ชุมชนในทุกพื้นที่อำเภอ และการตั้งจุดตรวจชุมชนในหมู่บ้านแพร่ระบาดยาเสพติด ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ในการทำงาน	หมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ	แห่ง
	3. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. ปลุกกระแสความตื่นตัวของชุมชนให้ออกมาสู้กับปัญหายาเสพติด ด้วยการจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด กัดดันผู้ค้ายาเสพติด รวมพลังของคนในชุมชน เป็นหูเป็นตาให้กับภาครัฐในการแจ้งเบาะแส แจ้งข่าวผู้ค้ายาเสพติด รวมทั้งการแจ้งเบาะแสเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ในทุกอำเภอ	หมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ	แห่ง
	4. ส่งเสริม สนับสนุนให้หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมทั้งสนับสนุนการบำบัดรักษาในรูปแบบ CBTx	หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน 28,647 แห่ง	แห่ง

แนวทาง	การปฏิบัติ	เป้าหมาย	หน่วยนับ
แนวทางที่ 12 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามา มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสนับสนุน การดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดตาม ศักยภาพ เพื่อให้ปัญหายาเสพติดในจังหวัดดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทในการป้องกัน บำบัดรักษา และการฟื้นฟูสภาพทางสังคม เพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับการแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัด	1. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดสรรงบประมาณ สนับสนุนการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด และร่วมดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่	องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ทั่วประเทศ	แห่ง
	2. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนการดำเนินงานด้านการฟื้นฟูสภาพ ทางสังคมของผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติดในพื้นที่	องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ที่มีการจัดตั้ง เป็นศูนย์ฟื้นฟู สภาพทางสังคม	แห่ง
แนวทางที่ 13 การป้องกันยาเสพติดในกลุ่ม ผู้มีโอกาเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ การรณรงค์ ให้ความรู้ในการป้องกันยาเสพติด และให้ สถานศึกษา ในพื้นที่เป้าหมายมีการสำรวจ ค้นหา ดูแล ช่วยเหลือ และจัดการปัญหานักเรียน นักศึกษา กลุ่มเปราะบางที่มีพฤติกรรมเสี่ยง เพื่อป้องกันการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และการหลุดออกจากระบบการศึกษา	1. ให้ ตำรวจภูธรจังหวัด/ตำรวจนครบาล ดำเนินโครงการ ครูแดร์ (Drug Abuse Resistance Education : D.A.R.E.) เพื่อให้ความรู้เท่าทันยาเสพติด แก่เด็ก และเยาวชนในสถานศึกษา	เด็กและเยาวชน	คน
	2. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. จัดกิจกรรมการประกวด/แข่งขันในด้านต่าง ๆ ตามความชื่นชอบ และความถนัดของเด็กและเยาวชนในพื้นที่	เด็กและเยาวชน/ ประชาชนทั่วไป	คน
	3. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. รณรงค์สื่อสารให้ความรู้และส่งเสริมการป้องกันยาเสพติด ในช่องทางต่าง ๆ และสนับสนุน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่ม/เครือข่ายเยาวชน ในการทำกิจกรรมเพื่อป้องกันยาเสพติด	เด็กและเยาวชน/ ประชาชนทั่วไป	คน
	4. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. บูรณาการร่วมกับศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา เพื่อขับเคลื่อนให้สถานศึกษา ดำเนินการสำรวจ ค้นหา คัดกรอง นักเรียน/นักศึกษา กลุ่มเปราะบาง ที่มีพฤติกรรมเสี่ยง	กลุ่มผู้มีโอกาส เข้าไปเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด	คน

แนวทาง	การปฏิบัติ	เป้าหมาย	หน่วยนับ
	5. ให้สถานศึกษา ดูแล ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาแก่นักเรียน/นักศึกษา ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงอย่างเหมาะสมตามสภาพปัญหาของแต่ละบุคคล เพื่อป้องกันการหลุดออกจากระบบการศึกษา หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	สถานศึกษา	แห่ง
แนวทางที่ 14 การพัฒนาแนวทาง/นวัตกรรม เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด สนับสนุนแนวทางและกิจกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อเปิดทางเลือกใหม่ให้กับ การแก้ไขปัญหายาเสพติด นำบทเรียนและ การปฏิบัติที่ประสบผลสำเร็จ (Best Practice) ขยายผลไปยังพื้นที่อื่น ๆ	1. ให้จังหวัดสนับสนุนแนวทางและกิจกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อเปิดทางเลือกใหม่ให้กับแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่	76 จังหวัด/กทม.	
	2. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. นำรูปแบบการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จ (Best Practice) มาปรับใช้ในการดำเนินการแก้ไข ปัญหายาเสพติดในพื้นที่	76 จังหวัด/กทม.	
	3. ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. พัฒนารูปแบบการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ประสบความสำเร็จ (Best Practice) และขยายการใช้ประโยชน์ ไปยังพื้นที่อื่นทั้งภายในและนอกจังหวัด	76 จังหวัด/กทม.	
แนวทางที่ 15 การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ การปฏิบัติ ให้กับประชาชนได้รับรู้ รับทราบ ถึงความตั้งใจ ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของภาครัฐ โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ ประชาชนต้องมีความ พึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงาน ป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด	ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ให้กับประชาชน ได้รับรู้ ในการดำเนินงานด้านการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดของภาครัฐ ผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความพึงพอใจของประชาชนต่อ การดำเนินงานของภาครัฐ ประกอบด้วย - Onsite จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ในสถานที่ต่าง ๆ เช่น หมู่บ้าน/ชุมชน สถานศึกษา สถานที่ราชการ สถานที่สาธารณะ ฯลฯ - Online จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook Instagram TikTok YouTube X ฯลฯ - On Air ประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่เกี่ยวข้องผ่านช่องทางสื่อมวลชนท้องถิ่น ฯลฯ	76 จังหวัด/กทม.	

6. การกำกับ ติดตาม การรายงาน และการประเมินผล

6.1 การรายงานผลการดำเนินงาน ให้ทุกหน่วยงานรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับจังหวัด ไปยังศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัด/กรุงเทพมหานคร (ศอ.ปส.จ./กทม.) ตามรูปแบบการรายงานที่กำหนด และให้ ศอ.ปส.จ./กทม. รวบรวมผลการดำเนินงานในพื้นที่ส่งผ่านช่องทางที่สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนด ส่งให้สำนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินการรวบรวม ข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานภาพรวม เสนอต่อคณะกรรมการติดตาม เร่งรัดการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คณะรัฐมนตรี และ นายกรัฐมนตรีทราบ

6.2 ศปก.ครส. กำกับติดตามผลการดำเนินงานเป็นประจำตามรอบที่กำหนด

6.3 การประเมินผล โดยสถาบันการศึกษา/สถาบันวิชาการ/สำนักงานสถิติแห่งชาติ

7. งบประมาณ

7.1 งบประมาณตามแผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

7.2 งบประมาณตามยุทธศาสตร์จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

7.3 งบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

7.4 งบประมาณสำนักงาน ป.ป.ส.

ส่วนที่ 7

การนำแผนไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างประสานสอดคล้อง ตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับส่วนกลาง ระดับส่วนภูมิภาค และระดับพื้นที่ โดยอาศัยกลไกการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนี้

1. องค์การหรือกลไกในแต่ละระดับ

1.1 องค์การหรือกลไกระดับนโยบาย ได้แก่

1.1.1 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง มาตรการต่าง ๆ กำกับดูแลการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรีได้รับทราบ

1.1.2 คณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อสนับสนุนหรือปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมอบหมาย

1.2 องค์การหรือกลไกเฉพาะด้านตามประมวลกฎหมายยาเสพติด

1.2.1 คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด มีปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ ทำหน้าที่กำหนดมาตรการควบคุมยาเสพติดให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

1.2.2 คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน มีปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ ทำหน้าที่กำหนดแนวทาง วางระเบียบเกี่ยวกับการสั่งตรวจสอบทรัพย์สินและการคืนทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ชั่วคราว การเก็บรักษาทรัพย์สิน การนำทรัพย์สินออกขายทอดตลาด การนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์และการประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพ

1.2.3 คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด มีรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด แนวทางและการดำเนินการด้านการพัฒนางานวิชาการ มาตรฐาน คุณภาพการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด การพัฒนาศักยภาพบุคลากรฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดรักษา หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการคัดกรอง บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด รวมทั้งระบบหรือข้อบังคับเพื่อควบคุมการบำบัดรักษาและระเบียบวินัยสำหรับศูนย์คัดกรอง สถานพยาบาล สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม

1.2.4 คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานภายใต้คณะกรรมการเฉพาะด้านตามประมวลกฎหมายยาเสพติด เพื่อสนับสนุนหรือปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

1.3 องค์การหรือกลไกระดับอำนาจการในการถ่ายทอดนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่ คณะกรรมการติดตาม เร่งรัดการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (คณะกรรมการ ครส.) ที่จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ เลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นรองประธานคนที่ 1 เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นรองประธานคนที่ 2 และสำนักงาน ป.ป.ส. เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ ทำหน้าที่เร่งรัด กำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล

การปฏิบัติของส่วนราชการ ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาอุปสรรคของหน่วยงานต่าง ๆ ประสานความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และองค์กรภาคประชาชน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติ

1.3.1 ศูนย์ปฏิบัติการติดตามเร่งรัดการบำบัดรักษา พื้นฟูสภาพทางสังคม ป้องกัน และปราบปราม ยาเสพติด (ศป.ค.ร.) จัดตั้งขึ้นภายใต้คำสั่งคณะกรรมการติดตาม เร่งรัดการดำเนินงาน ปราบปราม และแก้ไข ปัญหา ยาเสพติด ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการติดตาม เร่งรัดการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไข ปัญหา ยาเสพติด วิเคราะห์และเสนอแนะในเชิงนโยบายเกี่ยวกับการฟื้นฟู บำบัดรักษา ป้องกัน และ ปราบปราม ยาเสพติดให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานและอุปสรรคปัญหาการ ดำเนินงาน

1.3.2 คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานภายใต้คณะกรรมการติดตาม เร่งรัดการดำเนินงาน ปราบปราม และแก้ไข ปัญหา ยาเสพติด เพื่อขับเคลื่อนการติดตาม เร่งรัด รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไข ปัญหา ยาเสพติด

1.4 **องค์กรหรือกลไกระดับภารกิจ** โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้องค์ประกอบของคณะกรรมการ ติดตาม เร่งรัดการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไข ปัญหา ยาเสพติด พิจารณาจัดตั้งศูนย์อำนวยการ หรือศูนย์ปฏิบัติการ รองรับภารกิจการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไข ปัญหา ยาเสพติด ตามความเหมาะสมภายใต้ บทบาท หน้าที่ และอำนาจของหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานระดับพื้นที่ รวมทั้งการกำกับติดตาม การดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัด

1.5 **องค์กรหรือกลไกระดับในพื้นที่** ประกอบด้วย

1.5.1 ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.) และศูนย์อำนวยการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร (ศอ.ปส.กทม.) โดยผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครเป็นผู้อำนวยการ ทำหน้าที่ในการบูรณาการแผนและงบประมาณ และอำนวยการกำกับการ ดำเนินงานการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไข ปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบร่วมกับส่วนราชการ องค์กร ภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และศูนย์ประสานงานชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

1.5.2 ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/เขต (ศป.ปส.อ./ข.) โดยนายอำเภอและผู้อำนวยการเขต เป็นผู้อำนวยการ ทำหน้าที่รับนโยบาย แนวทาง และแผนงานโครงการ ที่จังหวัดและกรุงเทพมหานครกำหนด นำไปประสานการปฏิบัติการร่วมกับส่วนราชการ องค์กรภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

1.5.3 ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไข ปัญหา ยาเสพติดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ศป.ปส. อปท.) โดยนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (นายกเมืองพัทยา/นายกเทศมนตรีนคร/เมือง/ตำบล/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) เป็นผู้อำนวยการ ทำหน้าที่ประสานการปฏิบัติร่วมกับส่วนราชการ องค์กรภาคประชาชน ในพื้นที่ รับผิดชอบ

1.6 **องค์กรหรือกลไกเฉพาะกิจ** โดยศูนย์อำนวยการหรือศูนย์ปฏิบัติการเฉพาะกิจ ที่จัดตั้งขึ้นมา รับผิดชอบภารกิจเป็นการเฉพาะ ซึ่งจะต้องใช้กำลังจากหลายหน่วยงานในการปฏิบัติให้บรรลุผล อาทิ หน่วยบัญชาการสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ชายแดนภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันตก จัดตั้งขึ้นภายใต้คณะกรรมการ ป.ป.ส. ซึ่งอาศัยอำนาจตามความ ในประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 5 (10) เพื่อเป็นกลไกเฉพาะกิจในพื้นที่ชายแดนทำหน้าที่ในการสกัดกั้น และปราบปรามการลักลอบนำเข้ายาเสพติดในพื้นที่ตามแนวชายแดน สกัดกั้นและปราบปรามการลักลอบลำเลียง สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ไม่ให้ถูกส่งเข้าไปยังแหล่งผลิตในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ

2. การแบ่งมอบภารกิจหน่วยงานรับผิดชอบ

2.1 กำหนดให้มีหน่วยรับผิดชอบในมาตรการแต่ละด้าน ทั้งหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน โดยกำหนดให้มาตรการแต่ละด้านมีหน่วยงานรับผิดชอบทำหน้าที่บูรณาการ ดังนี้

2.1.1 หน่วยงานหลัก หมายความว่า หน่วยงานที่มีบทบาทและหน้าที่ตามภารกิจ/อำนาจหน้าที่ของกระทรวง/กรม/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง หรือมีการขับเคลื่อนในภาพรวมที่สำคัญต่อการดำเนินการในมาตรการแต่ละด้านให้บรรลุผล

2.1.2 หน่วยงานสนับสนุน หมายความว่า หน่วยงานที่มีบทบาทและหน้าที่โดยมีภารกิจ/อำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในบางส่วนหรือภารกิจในลักษณะสนับสนุนให้การดำเนินงานในมาตรการแต่ละด้านให้บรรลุผล

2.2 หน่วยงานรับผิดชอบพิจารณาจากสอดคล้องกับภารกิจ/อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน ทั้งนี้ หน่วยงานรับผิดชอบให้ครอบคลุมทุกหน่วยงาน

2.3 หน่วยงานรับผิดชอบให้ระบุเป็นระดับกระทรวง ทั้งนี้ กรณีที่มีภารกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรงหน่วยเดียว หรือมีส่วนความสำคัญอย่างชัดเจน ให้ระบุเป็นระดับกรม

2.4 หน่วยงานสนับสนุนเพิ่มเติม ในห้วงระหว่างการจัดตั้งแผนปฏิบัติการฯ ให้หน่วยงานหลักสามารถพิจารณากำหนดหน่วยงานสนับสนุนเพิ่มเติม ในห้วงระหว่างการจัดตั้งการนำแผนปฏิบัติการฯ ไปสู่การปฏิบัติ

3. กระบวนการนำแผนปฏิบัติการฯ ไปสู่การปฏิบัติ

3.1 ซึ่งแจ้งทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระของแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งภาคราชการ ภาคเอกชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเครือข่ายภาคประชาชน สื่อมวลชนและประชาชนทั่วไป เพื่อนำไปสู่การประสานความร่วมมือในการแก้ปัญหายาอย่างมีระบบ สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3.2 จังหวัดจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของหน่วยงานบูรณาการทั้งในระดับกระทรวง กรม ภูมิภาค และพื้นที่ ให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานควบคู่กับการพิจารณา นำข้อมูล แนวทาง มาตรการ แผนงาน โครงการ และวงเงินงบประมาณของแต่ละหน่วยงานตามที่ได้รับการจัดสรรจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ งบประมาณจากแหล่งอื่น ๆ บูรณาการให้เป็นภาพรวม กำหนดเป้าหมายและผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน

4. การรายงาน ติดตามและประเมินผล

การติดตามความก้าวหน้า ปัญหา/อุปสรรค และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้กำหนดให้มีการติดตามและประเมินผล ดังนี้

4.1 การรายงานผลการดำเนินงาน ให้ทุกหน่วยงานรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ประกอบด้วย ผลการใช้จ่ายงบประมาณ ผลการดำเนินงานที่มุ่งเน้นผลผลิต ผลสัมฤทธิ์ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน โดยมีรูปแบบ และห้วงเวลาการรายงานตามที่สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนด เพื่อให้สำนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล วิเคราะห์ และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคพร้อมข้อเสนอแนะ รายงานผลการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด เสนอต่อคณะรัฐมนตรีรับทราบ และนำเสนอรายงานพร้อมด้วยข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาต่อไป

4.2 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวม ทั้งระดับนโยบาย แผน แนวทาง กลไก การประสานงานและกระบวนการดำเนินงานของหน่วยงาน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน โดยคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการดำเนินงานป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด และศูนย์ปฏิบัติการ ติดตามเร่งรัดการบำบัดรักษา พื้นฟูสภาพทางสังคม ป้องกัน และปรามปรามยาเสพติด

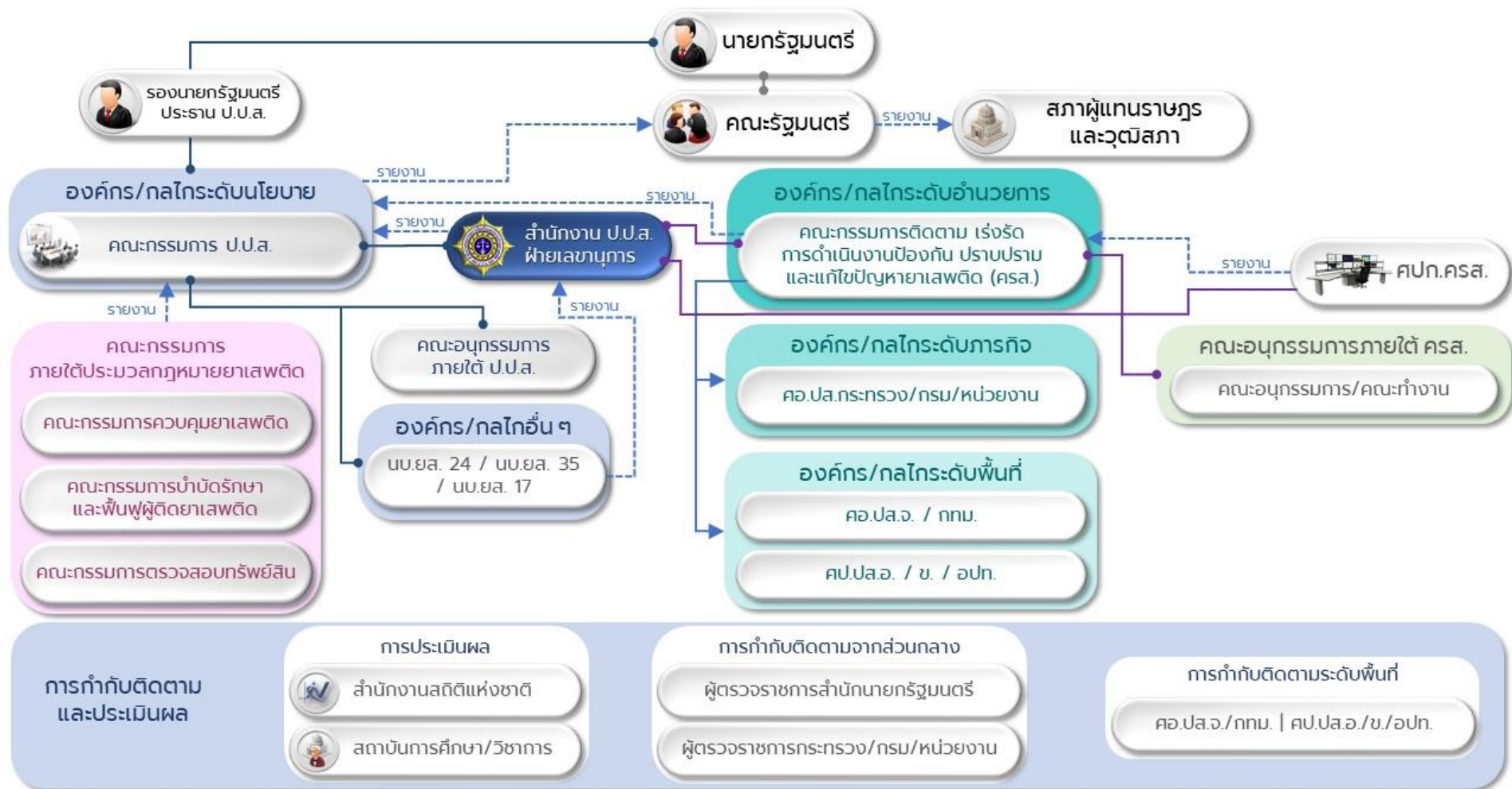
4.3 การติดตามผลการดำเนินงานในระดับภารกิจ โดยมีผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจ ราชการกระทรวง กรม และหน่วยงาน ทำหน้าที่ในการตรวจ กำกับติดตามความคืบหน้าผลการดำเนินงานในระดับ กระทรวง กรม และหน่วยงาน

4.4 การติดตามเร่งรัดการดำเนินงานในระดับพื้นที่ โดยมีคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานติดตามเร่งรัด การดำเนินงานของหน่วยงานในพื้นที่ ทำหน้าที่ช่วยอำนวยความสะดวกอำนวยความสะดวกป้องกันและปรามปรามยาเสพติด จังหวัด (ศอ.ปส.จ.) และศูนย์อำนวยความสะดวกป้องกันและปรามปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร (ศอ.ปส.กทม.) ซึ่งมีผู้แทน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน ภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน สื่อมวลชน และ ผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมเป็นองค์ประกอบตามความเหมาะสม

4.5 การติดตามและประเมินผล และสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ทั้งในระดับนโยบาย แผน แนวทาง มาตรการ กลไกหรือการประสานงาน รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นในภาพรวมและในแต่ละพื้นที่ โดยสถาบันการศึกษาหรือองค์กรภายนอกที่เป็นกลาง เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงนโยบาย มาตรการ แผนงาน ในระยะต่อไป

ทั้งนี้ กรณีที่สภาพปัญหา สถานการณ์ยาเสพติด ตลอดจนปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป สำนักงาน ป.ป.ส. จะดำเนินการรวบรวมและประมวลผลข้อมูลเพื่อทบทวนแผนปฏิบัติการและแนวทางการ ดำเนินการ/แนวทางการปฏิบัติให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาดังกล่าว และกำหนดแผนปฏิบัติการหรือมาตรการ ในการดำเนินงานต่อไป

แผนภาพองค์กรหรือกลไกการขับเคลื่อน กำกับ ติดตาม และประเมินผล
การดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดในแต่ละระดับ

ภาคผนวก

ผนวก ก : คำอธิบายตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ในภาพรวมของแผนปฏิบัติการ

ตัวชี้วัดที่ 1 สัดส่วนของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อประชากรลดลง

หน่วยวัด : สัดส่วน

คำอธิบาย/นิยาม :

- ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด หมายถึง ผู้ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งการเสพและการค้า โดยพิจารณาจาก
- ผู้ที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา โดยมีประวัติเข้ารับการบำบัดรักษาจากฐานข้อมูลด้านบำบัดรักษาอาทิ ระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.)
 - ผู้ที่ถูกจับกุมในทุกข้อหาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยมีประวัติจับกุมจากระบบสารสนเทศข้อมูลอาชญากรรม (Crimes) ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- ประชากร หมายถึง ประชากรไทยทั้งหมด (ข้อมูลจากระบบสถิติทางการทะเบียน เว็บไซต์ของกรมการปกครอง)

ค่าเป้าหมาย :

สัดส่วนของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่เกิน 9 คน ต่อประชากร 1,000 คน

การคำนวณค่าเป้าหมาย :

$$\frac{\text{จำนวนประชากรที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด}}{\text{จำนวนประชากรไทยทั้งหมด}} \times 1,000$$

ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละของคดีอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดลง

หน่วยวัด : ร้อยละ

คำอธิบาย/นิยาม :

คดีอาชญากรรม หมายถึง การกระทำความผิดทางอาญาในฐานความผิด ดังนี้

1. คดีอาชญากรรมที่กลุ่มที่ 1 หมายถึง ข้อหาฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย และเพศ ได้แก่

- 1.1 ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา
- 1.2 ทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายโดยไม่เจตนา
- 1.3 กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย
- 1.4 ทำร้ายร่างกาย
- 1.5 ข่มขืนกระทำชำเรา
- 1.6 กระทำอนาจาร
- 1.7 กักขังหน่วงเหนี่ยว
- 1.8 ลักพาเรียกค่าไถ่

2. คดีอาชญากรรมที่กลุ่มที่ 2 หมายถึง ข้อหาฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ได้แก่

- 1.1 ลักทรัพย์
- 1.2 วิ่งราวทรัพย์
- 1.3 กรรโชกทรัพย์
- 1.4 ชิงทรัพย์
- 1.5 ปล้นทรัพย์
- 1.6 ทำให้เสียทรัพย์
- 1.7 วางเพลิง

3. คดีอาชญากรรมที่มีผู้กระทำความผิดเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หมายถึง จำนวนคดีอาชญากรรม

(คดีอาชญากรรมกลุ่มฐานความผิดข้อหาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ หรือ คดีอาชญากรรมกลุ่มฐานความผิดข้อหาเกี่ยวกับทรัพย์) ที่มีผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด (ทุกฐานความผิด) ในคราวเดียวกัน

คำเป้าหมาย :

สัดส่วนคดีอาชญากรรมที่มีผู้กระทำความผิดเกี่ยวข้องกับยาเสพติดไม่เกิน ร้อยละ 4 ของคดีอาชญากรรม (กลุ่มคดีอาชญากรรม กลุ่มฐานความผิดข้อหาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ และกลุ่มคดีฐานความผิดข้อหาเกี่ยวกับทรัพย์)

การคำนวณค่าเป้าหมาย :

$$\frac{\text{จำนวนคดีอาชญากรรมที่มีผู้กระทำความผิดเกี่ยวข้องกับยาเสพติด}}{\text{จำนวนคดีอาชญากรรม (คดีอาชญากรรมกลุ่มฐานความผิดข้อหาเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย และเพศ และ คดีกลุ่มฐานความผิดข้อหาเกี่ยวกับทรัพย์)}} \times 100$$

ตัวชี้วัดที่ 3 ร้อยละความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

หน่วยวัด : ร้อยละ

คำอธิบาย/นิยาม :

ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยวัดจากผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับปานกลาง - มากที่สุด คำนวณเป็นค่าร้อยละ

ร้อยละความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยวัดจากผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับปานกลาง - มากที่สุด คำนวณเป็นค่าร้อยละ

ค่าเป้าหมาย :

ประชาชนมีความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด อย่างน้อยร้อยละ 80

การคำนวณค่าเป้าหมาย :

1. ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

ร้อยละความพึงพอใจ ของประชาชนต่อ การดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไข ปัญหายาเสพติด	=	ร้อยละ ความพึงพอใจ ระดับปานกลาง	+	ร้อยละ ความพึงพอใจ ระดับมาก	+	ร้อยละ ความพึงพอใจ ระดับมากที่สุด
---	---	---------------------------------------	---	-----------------------------------	---	---

2. ร้อยละความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

ร้อยละความเชื่อมั่น ของประชาชนต่อ การดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไข ปัญหายาเสพติด	=	ร้อยละ ความเชื่อมั่น ระดับปานกลาง	+	ร้อยละ ความเชื่อมั่น ระดับมาก	+	ร้อยละ ความเชื่อมั่น ระดับมากที่สุด
---	---	---	---	-------------------------------------	---	---

3. ร้อยละความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไข ปัญหายาเสพติด อย่างน้อยร้อยละ 80

ร้อยละความพึงพอใจและ ความเชื่อมั่น ของประชาชนต่อ การดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไข ปัญหายาเสพติด อย่างน้อยร้อยละ 80	=	ร้อยละ ความพึงพอใจ ของประชาชนต่อ การดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไข ปัญหายาเสพติด	+	ร้อยละ ความเชื่อมั่น ของประชาชนต่อ การดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไข ปัญหายาเสพติด
---	---	---	---	---

ผนวก ข : เป้าหมายรายจังหวัด

เป้าหมายที่ 1 : เป้าหมายหมู่บ้าน/ชุมชน

ภาค/จังหวัด	จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด (แห่ง)	หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหายาเสพติด								จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่มีปัญหาเสพติด (แห่ง)
		จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน (แห่ง)	จำนวนหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน (แห่ง)	จำนวนตำบล (แห่ง)	จำนวนอำเภอ/เขต (แห่ง)	จำนวนเทศบาลนคร/เมือง (แห่ง)	จำนวนผู้เสพ (คน)	จำนวนผู้ค้า (คน)	จำนวนผู้เสพและผู้ค้า (คน)	
รวมทั้งประเทศ	82,512	18,932	5,992	5,319	872	118	55,673	3,437	3,403	63,580
ปส.กทม.	2,008	159	126	0	33	0	417	124	140	1,849
กรุงเทพมหานคร	2,008	159	126	0	33	0	417	124	140	1,849
ปส.ภาค 1	7,452	1,615	605	557	80	33	3,377	330	198	5,837
ชัยนาท	523	125	73	46	8	1	221	27	7	398
นนทบุรี	699	98	40	34	6	12	416	26	37	601
ปทุมธานี	814	177	101	40	7	6	275	12	17	637
พระนครศรีอยุธยา	1,556	365	91	143	16	5	803	134	59	1,191
ลพบุรี	1,198	361	100	102	11	1	442	25	31	837
สมุทรปราการ	580	58	29	27	6	2	110	30	11	522
สระบุรี	1,159	271	79	81	13	4	885	62	20	888
สิงห์บุรี	378	59	53	35	6	1	82	8	0	319
อ่างทอง	545	101	39	49	7	1	143	6	16	444
ปส.ภาค 2	5,423	888	429	371	68	12	1,767	124	158	4,535
จันทบุรี	773	153	75	58	10	1	306	1	30	620
ฉะเชิงเทรา	924	127	58	71	11	0	152	15	13	797
ชลบุรี	981	158	86	49	12	6	310	36	46	823
ตราด	268	62	58	23	7	0	127	2	12	206
นครนายก	433	55	12	30	4	0	90	0	5	378
ปราจีนบุรี	731	125	47	54	7	0	399	33	30	606
ระยอง	542	116	54	45	8	3	156	8	2	426
สระแก้ว	771	92	39	41	9	2	227	29	20	679
ปส.ภาค 3	17,424	3,638	826	936	140	7	7,395	686	708	13,786
ชัยภูมิ	1,645	413	142	102	15	1	742	70	125	1,232
นครราชสีมา	3,917	555	103	139	24	0	1,081	84	134	3,362
บุรีรัมย์	2,587	570	102	144	22	1	1,036	105	59	2,017
ยโสธร	908	212	88	73	9	1	584	15	34	696
ศรีสะเกษ	2,688	654	87	151	22	0	1,124	108	91	2,034
สุรินทร์	2,161	401	79	118	17	0	774	134	46	1,760
อำนาจเจริญ	638	153	75	46	7	1	365	52	62	485
อุบลราชธานี	2,880	680	150	163	24	3	1,689	118	157	2,200
ปส.ภาค 4	16,985	4,838	1,090	1,071	162	15	24,734	735	963	12,147
กาฬสินธุ์	1,625	354	76	71	12	1	651	38	3	1,271
ขอนแก่น	2,533	622	136	168	25	4	1,868	135	259	1,911

ภาค/จังหวัด	จำนวน หมู่บ้าน/ ทั้งหมด (แห่ง)	หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหายาเสพติด								จำนวน หมู่บ้าน/ ชุมชนที่ไม่มี ปัญหา ยาเสพติด (แห่ง)
		จำนวน หมู่บ้าน/ ชุมชน (แห่ง)	จำนวน หมู่บ้าน กองทุนแม่ ของแผ่นดิน (แห่ง)	จำนวน ตำบล (แห่ง)	จำนวน อำเภอ/เขต (แห่ง)	จำนวน เทศบาล นคร/เมือง (แห่ง)	จำนวน ผู้เสพ (คน)	จำนวน ผู้ค้า (คน)	จำนวน ผู้เสพ และผู้ค้า (คน)	
นครพนม	1,157	328	110	88	12	1	661	70	42	829
บึงกาฬ	617	112	26	49	8	0	278	43	47	505
มหาสารคาม	1,974	162	31	95	13	1	163	23	3	1,812
มุกดาหาร	570	155	63	44	7	1	286	39	7	415
ร้อยเอ็ด	2,467	2,181	392	189	20	1	18,265	173	77	286
เลย	969	193	103	87	14	1	634	89	82	776
สกลนคร	1,564	286	12	93	17	1	470	27	21	1,278
หนองคาย	740	128	55	40	8	1	291	7	0	612
หนองบัวลำภู	721	82	29	41	6	1	333	42	2	639
อุดรธานี	2,048	235	57	106	20	2	834	49	420	1,813
ปส.ภาค 5	8,596	1,594	533	522	95	10	3,684	191	320	7,002
เชียงราย	1,828	389	90	88	17	0	1,091	37	90	1,439
เชียงใหม่	2,188	376	120	137	25	5	589	25	60	1,812
น่าน	923	132	55	59	13	1	325	6	9	791
พะเยา	826	164	56	54	9	1	223	2	2	662
แพร่	726	123	53	60	8	1	528	52	49	603
แม่ฮ่องสอน	421	50	37	14	5	0	226	7	10	371
ลำปาง	1,090	317	112	85	13	2	641	57	100	773
ลำพูน	594	43	10	25	5	0	61	5	0	551
ปส.ภาค 6	8,835	1,623	529	536	84	9	3,345	296	214	7,212
กำแพงเพชร	990	135	47	62	11	1	150	13	17	855
ตาก	602	85	54	34	9	2	145	54	0	517
นครสวรรค์	1,535	442	108	111	15	1	628	61	57	1,093
พิจิตร	936	56	3	31	7	1	106	11	13	880
พิษณุโลก	1,114	113	20	65	9	0	233	8	4	1,001
เพชรบูรณ์	1,491	536	110	113	11	3	1,548	93	84	955
สุโขทัย	866	87	22	55	9	0	191	31	28	779
อุตรดิตถ์	644	160	160	56	9	1	302	24	11	484
อุทัยธานี	657	9	5	9	4	0	42	1	0	648
ปส.ภาค 7	6,059	1,168	392	417	61	7	2,193	217	179	4,891
กาญจนบุรี	1,006	281	102	63	12	0	679	70	31	725
นครปฐม	1,053	194	47	48	7	0	303	15	12	859
ประจวบคีรีขันธ์	490	93	65	33	8	0	246	13	2	397
เพชรบุรี	742	137	50	69	8	0	207	24	5	605
ราชบุรี	1,054	233	50	77	10	2	419	68	124	821
สมุทรสงคราม	308	55	43	30	3	1	92	3	0	253
สมุทรสาคร	363	51	28	24	3	3	72	9	5	312
สุพรรณบุรี	1,043	124	7	73	10	1	175	15	0	919

ภาค/จังหวัด	จำนวน หมู่บ้าน ทั้งหมด (แห่ง)	หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหายาเสพติด								จำนวน หมู่บ้าน/ ชุมชนที่ไม่มี ปัญหา ยาเสพติด (แห่ง)
		จำนวน หมู่บ้าน/ ชุมชน (แห่ง)	จำนวน หมู่บ้าน กองทุนแม่ ของแผ่นดิน (แห่ง)	จำนวน ตำบล (แห่ง)	จำนวน อำเภอ/เขต (แห่ง)	จำนวน เทศบาล นคร/เมือง (แห่ง)	จำนวน ผู้เสพ (คน)	จำนวน ผู้ค้า (คน)	จำนวน ผู้เสพ และผู้ค้า (คน)	
ปส.ภาค 8	4,835	1,627	679	440	73	12	4,053	378	365	3,208
กระบี่	403	198	117	50	8	1	698	102	47	205
ชุมพร	797	181	94	56	8	0	424	81	129	616
นครศรีธรรมราช	1,663	555	162	152	23	3	1,232	65	103	1,108
พังงา	337	76	71	32	8	0	162	14	18	261
ภูเก็ต	154	44	44	16	3	3	174	33	18	110
ระนอง	198	39	37	22	5	1	98	6	1	159
สุราษฎร์ธานี	1,283	534	154	112	18	4	1,265	77	49	749
ปส.ภาค 9	4,895	1,782	783	469	76	13	4,708	356	158	3,113
ตรัง	762	114	24	73	10	2	159	21	14	648
นราธิวาส	666	162	85	62	13	3	220	29	5	504
ปัตตานี	693	426	184	102	12	2	1,112	93	32	267
พัทลุง	715	317	130	63	11	1	768	51	76	398
ยะลา	451	135	94	39	7	1	212	13	9	316
สงขลา	1,308	545	204	97	16	3	1,894	119	0	763
สตูล	300	83	62	33	7	1	343	30	22	217

ที่มาของข้อมูล : ผลการสำรวจสภาพปัญหาเสพติดในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ในระบบ NISPA (ครั้งที่ 2 รอบ Re X-Ray เดือนกันยายน 2567)

เป้าหมายที่ 2 และ 3 : เป้าหมายการป้องกันและป้องปรามในพื้นที่เสี่ยง และเป้าหมายกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเปราะบาง)

ภาค/จังหวัด	เป้าหมายการป้องกันและป้องปรามในพื้นที่เสี่ยง			เป้าหมายกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเปราะบาง) (คน)
	1. สถานบริการ (แห่ง)	2. สถานประกอบการที่คล้ายสถานบริการ (แห่ง)	3. พื้นที่เสี่ยงรอบสถานศึกษา (แห่ง)	
รวมทั่วประเทศ	2,370	7,255	5,327	41,335
ปส.กทม.	204	770	55	382
กรุงเทพมหานคร	204	770	55	382
ปส.ภาค 1	158	849	323	224
ชัยนาท	0	26	6	11
นนทบุรี	17	175	20	24
ปทุมธานี	59	146	9	30
พระนครศรีอยุธยา	4	126	32	52
ลพบุรี	4	72	64	45
สมุทรปราการ	66	157	107	33
สระบุรี	4	82	16	13
สิงห์บุรี	4	20	37	6
อ่างทอง	0	45	32	10
ปส.ภาค 2	399	654	270	336
จันทบุรี	33	23	13	12
ฉะเชิงเทรา	26	33	49	11
ชลบุรี	170	327	12	12
ตราด	103	29	47	10
นครนายก	8	8	15	11
ปราจีนบุรี	11	44	40	30
ระยอง	47	116	40	50
สระแก้ว	1	74	54	200
ปส.ภาค 3	142	791	960	8,838
ชัยภูมิ	15	55	80	85
นครราชสีมา	23	256	340	1,460
บุรีรัมย์	8	118	142	2,300
ยโสธร	9	50	30	30
ศรีสะเกษ	14	44	110	660
สุรินทร์	44	83	95	4,129
อำนาจเจริญ	11	25	28	100
อุบลราชธานี	18	160	135	74

ภาค/จังหวัด	เป้าหมายการป้องกันและป้องปรามในพื้นที่เสี่ยง			เป้าหมายกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเปราะบาง) (คน)
	1. สถานบริการ (แห่ง)	2. สถานประกอบการที่คล้ายสถานบริการ (แห่ง)	3. พื้นที่เสี่ยงรอบสถานศึกษา (แห่ง)	
ปส.ภาค 4	267	825	1,445	26,675
กาฬสินธุ์	4	45	75	100
ขอนแก่น	26	69	81	13,140
นครพนม	24	92	116	1,029
บึงกาฬ	0	73	127	800
มหาสารคาม	17	89	157	100
มุกดาหาร	11	27	18	10
ร้อยเอ็ด	13	39	172	100
เลย	30	48	149	9,690
สกลนคร	9	172	187	95
หนองคาย	13	52	18	50
หนองบัวลำภู	2	26	39	61
อุดรธานี	118	93	306	1,500
ปส.ภาค 5	238	1,010	681	1,483
เชียงราย	112	163	217	275
เชียงใหม่	31	450	139	325
น่าน	21	66	91	58
พะเยา	9	58	52	117
แพร่	4	48	61	189
แม่ฮ่องสอน	9	55	72	70
ลำปาง	20	75	29	271
ลำพูน	32	95	20	178
ปส.ภาค 6	77	524	332	1,183
กำแพงเพชร	1	55	46	53
ตาก	4	19	8	250
นครสวรรค์	8	49	84	519
พิจิตร	6	26	15	20
พิษณุโลก	19	188	22	65
เพชรบูรณ์	10	71	45	52
สุโขทัย	15	39	41	17
อุตรดิตถ์	9	63	38	76
อุทัยธานี	5	14	33	131
ปส.ภาค 7	231	523	114	148
กาญจนบุรี	12	45	26	13

ภาค/จังหวัด	เป้าหมายการป้องกันและป้องปรามในพื้นที่เสี่ยง			เป้าหมายกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเปราะบาง) (คน)
	1. สถานบริการ (แห่ง)	2. สถานประกอบการที่คล้ายสถานบริการ (แห่ง)	3. พื้นที่เสี่ยงรอบสถานศึกษา (แห่ง)	
นครปฐม	43	63	9	75
ประจวบคีรีขันธ์	5	54	22	11
เพชรบุรี	33	89	23	10
ราชบุรี	9	57	17	10
สมุทรสงคราม	13	24	2	9
สมุทรสาคร	81	168	1	3
สุพรรณบุรี	35	23	14	17
ปส.ภาค 8	444	634	764	1,565
กระบี่	62	44	41	80
ชุมพร	30	34	33	100
นครศรีธรรมราช	14	140	147	55
พังงา	90	87	54	450
ภูเก็ต	170	113	311	100
ระนอง	6	40	44	80
สุราษฎร์ธานี	72	176	134	700
ปส.ภาค 9	210	675	383	501
ตรัง	11	102	88	50
นราธิวาส	16	66	17	100
ปัตตานี	4	65	160	27
พัทลุง	0	123	17	50
ยะลา	20	63	33	24
สงขลา	156	200	28	100
สตูล	3	56	40	150

ที่มาของข้อมูล :

1. เป้าหมายการป้องกันและป้องปรามปัจจัยเสี่ยง ข้อมูลจากระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด (NISPA)
2. เป้าหมายกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ข้อมูลจากระบบ PNARS

เป้าหมายที่ 4 : เป้าหมายการปราบปราม สมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ และยัด/อายัดทรัพย์สินคดียาเสพติด

ภาค/จังหวัด	เครือข่ายการค้า ยาเสพติดรายสำคัญ (เครือข่าย)	คดีความผิดร้ายแรง เกี่ยวกับยาเสพติด (คดี)	คดีข้อหาสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ (คดี)	การยึด อายัดทรัพย์สิน คดีความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด (ล้านบาท)
รวมทั้งประเทศ	279	94,096	1,924	7,000
ปส.กทม.	40	4,391	93	800
กรุงเทพมหานคร	40	4,391	93	800
ปส.ภาค 1	29	9,245	190	800
ชัยนาท	1	651	14	44
นนทบุรี	3	1,004	21	126
ปทุมธานี	4	1,278	26	126
พระนครศรีอยุธยา	4	1,356	28	120
ลพบุรี	3	1,184	24	86
สมุทรปราการ	2	1,844	37	126
สระบุรี	7	1,225	25	84
สิงห์บุรี	2	339	7	44
อ่างทอง	3	364	8	44
ปส.ภาค 2	20	6,326	130	800
จันทบุรี	2	479	10	46
ฉะเชิงเทรา	1	759	16	120
ชลบุรี	7	1,866	38	270
ตราด	1	177	4	20
นครนายก	2	448	9	27
ปราจีนบุรี	2	484	10	43
ระยอง	3	1,464	30	161
สระแก้ว	2	649	13	113
ปส.ภาค 3	25	15,376	311	500
ชัยภูมิ	3	1,737	35	70
นครราชสีมา	4	2,849	57	85
บุรีรัมย์	4	2,294	46	75
ยโสธร	2	1,019	21	20
ศรีสะเกษ	3	2,620	53	70
สุรินทร์	4	1,411	29	70
อำนาจเจริญ	2	833	17	25
อุบลราชธานี	3	2,613	53	85
ปส.ภาค 4	20	16,570	337	700
กาฬสินธุ์	1	1,399	28	43

ภาค/จังหวัด	เครือข่ายการค้า ยาเสพติดรายสำคัญ (เครือข่าย)	คดีความผิดร้ายแรง เกี่ยวกับยาเสพติด (คดี)	คดีข้อหาสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ (คดี)	การยึดอายัดทรัพย์สิน คดีความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด (ล้านบาท)
ขอนแก่น	1	2,654	54	55
นครพนม	3	1,029	21	40
บึงกาฬ	3	1,000	20	62
มหาสารคาม	1	1,406	29	53
มุกดาหาร	2	387	8	70
ร้อยเอ็ด	1	2,201	45	60
เลย	2	1,012	21	48
สกลนคร	1	1,789	36	79
หนองคาย	3	684	14	36
หนองบัวลำภู	1	744	15	32
อุดรธานี	1	2,265	46	122
ปส.ภาค 5	30	11,302	229	700
เชียงราย	6	2,595	52	200
เชียงใหม่	6	3,025	61	200
น่าน	2	782	16	49.5
พะเยา	2	481	10	38
แพร่	3	1,443	29	51
แม่ฮ่องสอน	2	414	9	25
ลำปาง	5	1,737	35	87
ลำพูน	4	825	17	49.5
ปส.ภาค 6	20	8,535	176	500
กำแพงเพชร	1	877	18	50
ตาก	2	971	20	58
นครสวรรค์	3	1,315	27	62
พิจิตร	3	666	14	50
พิษณุโลก	1	948	19	62
เพชรบูรณ์	3	1,852	38	62
สุโขทัย	1	667	14	50
อุตรดิตถ์	5	807	17	56
อุทัยธานี	1	432	9	50
ปส.ภาค 7	15	6,366	131	800
กาญจนบุรี	1	1,040	21	120
นครปฐม	1	809	17	120
ประจวบคีรีขันธ์	3	1,074	22	120

ภาค/จังหวัด	เครือข่ายการค้า ยาเสพติดรายสำคัญ (เครือข่าย)	คดีความผิดร้ายแรง เกี่ยวกับยาเสพติด (คดี)	คดีข้อหาสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ (คดี)	การยึดอายัดทรัพย์สิน คดีความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด (ล้านบาท)
เพชรบุรี	3	693	14	80
ราชบุรี	2	963	20	120
สมุทรสงคราม	1	185	4	40
สมุทรสาคร	2	730	15	80
สุพรรณบุรี	2	872	18	120
ปปส.ภาค 8	60	8,679	178	700
กระบี่	13	1,111	23	50
ชุมพร	6	982	20	140
นครศรีธรรมราช	13	3,114	63	180
พังงา	12	441	9	50
ภูเก็ต	3	661	14	50
ระนอง	3	502	11	50
สุราษฎร์ธานี	10	1,868	38	180
ปปส.ภาค 9	20	7,306	149	700
ตรัง	2	738	15	103
นราธิวาส	4	894	18	113
ปัตตานี	3	1,067	22	103
พัทลุง	2	1,735	35	103
ยะลา	3	848	17	106
สงขลา	4	1,520	31	120
สตูล	2	504	11	52

ที่มาของข้อมูล :

1. เครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญ : ข้อมูลจากสำนักงาน ป.ป.ส
2. คดีความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด : ข้อมูลจากศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
3. คดีข้อหาสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ : ข้อมูลจากศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงาน ป.ป.ส.
4. การยึด อายัดทรัพย์สินคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด : ข้อมูลจากศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (มูลค่าทรัพย์สินที่ดำเนินการตามความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติด ยึด อายัดทรัพย์สิน เพื่อส่งตรวจสอบ)

หมายเหตุ :

1. เป้าหมายเครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญ
 - ดำเนินการโดย 76 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร จำนวน 279 เครือข่าย
 - ดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ส. จำนวน 49 เครือข่าย

- รวมเป้าหมายทั้งสิ้น จำนวน 328 เครือข่าย
- 2. เป้าหมายการยึด อาัยดทรัพย์สันคคีความผิตเกี่ยวกับยาเสพติด
 - ดำเนินการโดย 76 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร จำนวน 7,000 ล้านบาท
 - ดำเนินการโดยกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.) จำนวน 3,000 ล้านบาท
 - รวมเป้าหมายทั้งสิ้น จำนวน 10,000 ล้านบาท

เป้าหมายที่ 5 : เป้าหมายผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

5.1 ผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต

5.2 ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

5.3 ผู้เสพที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม (เป้าหมายตามงบประมาณปี พ.ศ. 2568)

ภาค/จังหวัด	ผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต (คน)	ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด (คน)	ผู้เสพที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม			
			กรมคุมประพฤติ (คน)	กรมราชทัณฑ์ (คน)	กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (คน)	รวม (คน)
รวมทั้งประเทศ	14,359	170,138	100,040	32,000	3,000	135,040
ปส.กทม.	615	7,666	3,710	1,450	120	5,280
กรุงเทพมหานคร	615	7,666	3,710	1,450	120	5,280
ปส.ภาค 1	1,145	12,758	10,260	4,050	315	14,625
ชัยนาท	49	967	880	150	0	1,030
นนทบุรี	156	1,265	1,320	250	40	1,610
ปทุมธานี	205	1,655	1,520	1,400	60	2,980
พระนครศรีอยุธยา	188	2,108	1,330	750	65	2,145
ลพบุรี	157	1,988	1,550	700	20	2,270
สมุทรปราการ	126	1,671	2,010	100	100	2,210
สระบุรี	111	1,650	950	250	30	1,230
สิงห์บุรี	57	524	310	200	0	510
อ่างทอง	96	930	390	250	0	640
ปส.ภาค 2	580	11,831	8,840	2,750	120	11,710
จันทบุรี	50	1,200	1,140	350	30	1,520
ฉะเชิงเทรา	74	1,925	1,360	550	0	1,910
ชลบุรี	85	2,855	1,790	550	60	2,400
ตราด	24	511	690	150	0	840
นครนายก	60	920	1,200	100	0	1,300
ปราจีนบุรี	55	1,006	890	450	0	1,340
ระยอง	77	1,808	530	500	30	1,060
สระแก้ว	155	1,606	1,240	100	0	1,340
ปส.ภาค 3	1,983	28,618	13,290	4,300	790	18,380
ชัยภูมิ	188	3,430	1,550	400	0	1,950

ภาค/จังหวัด	ผู้เสียหายเสพติด ที่มีอาการทางจิต (คน)	ผู้เสพ/ผู้ติด ยาเสพติด (คน)	ผู้เสพที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม			
			กรม คุมประพฤติ (คน)	กรม ราชทัณฑ์ (คน)	กรม พินิจและ คุ้มครองเด็ก และเยาวชน (คน)	รวม (คน)
นครราชสีมา	400	6,047	2,750	1,500	230	4,480
บุรีรัมย์	270	3,575	1,550	350	140	2,040
ยโสธร	112	2,079	1,040	300	0	1,340
ศรีสะเกษ	447	4,415	2,120	650	0	2,770
สุรินทร์	111	2,805	1,330	550	70	1,950
อำนาจเจริญ	99	1,451	890	250	0	1,140
อุบลราชธานี	356	4,816	2,060	300	350	2,710
ปส.ภาค 4	3,622	37,949	23,000	4,250	525	27,775
กาฬสินธุ์	390	3,114	2,190	150	0	2,340
ขอนแก่น	844	5,995	4,670	500	120	5,290
นครพนม	212	1,623	1,730	700	70	2,500
บึงกาฬ	170	1,883	660	300	15	975
มหาสารคาม	168	3,199	1,670	350	0	2,020
มุกดาหาร	221	2,172	1,030	150	0	1,180
ร้อยเอ็ด	355	5,954	2,570	350	70	2,990
เลย	275	2,248	1,690	250	15	1,955
สกลนคร	270	3,130	2,570	450	50	3,070
หนองคาย	110	1,544	960	400	15	1,375
หนองบัวลำภู	155	1,482	920	350	0	1,270
อุดรธานี	452	5,605	2,340	300	170	2,810
ปส.ภาค 5	1,206	20,775	10,380	3,700	210	14,290
เชียงราย	349	4,665	1,840	700	40	2,580
เชียงใหม่	337	6,980	2,100	550	80	2,730
น่าน	125	1,950	1,310	200	0	1,510
พะเยา	107	1,447	1,110	350	10	1,470
แพร่	74	1,887	1,120	250	0	1,370
แม่ฮ่องสอน	51	829	430	300	10	740
ลำปาง	76	1,537	890	1,100	70	2,060
ลำพูน	87	1,480	1,580	250	0	1,830
ปส.ภาค 6	1,091	17,856	9,270	3,100	190	12,560
กำแพงเพชร	41	1,527	1,210	350	0	1,560
ตาก	222	1,974	1,080	300	20	1,400

ภาค/จังหวัด	ผู้เสียชีวิตที่มีอาการทางจิต (คน)	ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด (คน)	ผู้เสพที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม			
			กรมคุมประพฤติ (คน)	กรมราชทัณฑ์ (คน)	กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (คน)	รวม (คน)
นครสวรรค์	135	2,088	1,320	350	120	1,790
พิจิตร	66	1,321	600	400	0	1,000
พิษณุโลก	41	2,437	1,210	300	50	1,560
เพชรบูรณ์	337	3,332	1,360	700	0	2,060
สุโขทัย	65	1,782	1,170	350	0	1,520
อุตรดิตถ์	96	1,873	930	250	0	1,180
อุทัยธานี	88	1,522	390	100	0	490
ปส.ภาค 7	1,116	10,411	6,550	2,600	250	9,400
กาญจนบุรี	348	2,290	470	300	40	810
นครปฐม	118	1,500	1,120	550	110	1,780
ประจวบคีรีขันธ์	105	1,246	1,450	350	0	1,800
เพชรบุรี	162	1,018	750	350	0	1,100
ราชบุรี	68	1,627	1,010	500	90	1,600
สมุทรสงคราม	18	447	350	100	0	450
สมุทรสาคร	87	693	390	250	0	640
สุพรรณบุรี	210	1,590	1,010	200	10	1,220
ปส.ภาค 8	876	10,218	8,270	3,100	300	11,670
กระบี่	105	1,078	590	50	0	640
ชุมพร	88	1,574	1,200	350	0	1,550
นครศรีธรรมราช	277	2,953	3,010	1,100	60	4,170
พังงา	179	818	470	250	10	730
ภูเก็ต	37	520	570	250	50	870
ระนอง	22	555	460	250	0	710
สุราษฎร์ธานี	168	2,720	1,970	850	180	3,000
ปส.ภาค 9	2,125	12,056	6,470	2,700	180	9,350
ตรัง	348	1,216	1,030	200	40	1,270
นราธิวาส	194	1,624	620	200	20	840
ปัตตานี	120	1,200	1,210	450	30	1,690
พัทลุง	183	986	1,120	250	0	1,370
ยะลา	100	1,000	420	400	10	830
สงขลา	1,000	5,000	1,770	950	60	2,780
สตูล	180	1,030	300	250	20	570

ที่มาของข้อมูล :

1. เป้าหมายผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และเป้าหมายผู้ติดยาเสพติดที่มีอาการทางจิต ข้อมูลจากระบบ PNARS
2. เป้าหมายผู้เสพที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม ข้อมูลจากกรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

เป้าหมายที่ 7 : เป้าหมายการประกาศพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ (ข้อมูลตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ส. พื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนตามมาตรา 5 (10) แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด)

ปปส.ภาค	หน่วย รับผิดชอบ	จังหวัด	จำนวน อำเภอ	อำเภอ
รวมทั้งสิ้น		14	51	
ปปส.ภาค 3	นบ.ยส.24	อำนาจเจริญ	1	อ.ชานุมาน
	นบ.ยส.24	อุบลราชธานี	1	อ.เขมราฐ
ปปส.ภาค 4	นบ.ยส.24	นครพนม	4	อ.ท่าอุเทน อ.เมืองนครพนม อ.ธาตุพนม อ.บ้านแพง
	นบ.ยส.24	บึงกาฬ	4	อ.เมืองบึงกาฬ อ.บึงโขงหลง อ.บุ่งคล้า อ.ปากคาด
	นบ.ยส.24	มุกดาหาร	3	อ.เมืองมุกดาหาร อ.ดอนตาล อ.หว้านใหญ่
	นบ.ยส.24	เลย	6	อ.นาแห้ว อ.ภูเรือ อ.ด่านซ้าย อ.ท่าลี่ อ.เชียงคาน อ.ปากชม
	นบ.ยส.24	หนองคาย	6	อ.เมืองหนองคาย อ.สังคม อ.ศรีเชียงใหม่ อ.ท่าบ่อ อ.โพนพิสัย อ.รัตนวาปี
ปปส.ภาค 5	นบ.ยส.35	เชียงราย	7	อ.แม่จัน อ.แม่ฟ้าหลวง อ.แม่สาย อ.เชียงแสน อ.เชียงของ อ.เวียงแก่น อ.เทิง
	นบ.ยส.35	เชียงใหม่	5	อ.แม่อาว อ.ฝาง อ.เชียงดาว อ.เวียงแหง อ.ไชยปราการ
	นบ.ยส.35	น่าน	1	อ.เฉลิมพระเกียรติ
	นบ.ยส.35	พะเยา	1	อ.ภูซาง
	นบ.ยส.35	แม่ฮ่องสอน	2	อ.ป่าเย อ.ปางมะผ้า
ปปส.ภาค 6	นบ.ยส.35	ตาก	5	อ.อุ้มผาง อ.พบพระ อ.แม่สวด อ.แม่ระมาด อ.ท่าสองยาง
ปปส.ภาค 7	นบ.ยส.17	กาญจนบุรี	5	อ.เมืองกาญจนบุรี อ.สังขละบุรี อ.ทองผาภูมิ อ.ไทรโยค อ.ด่านมะขามเตี้ย

ที่มาของข้อมูล :

1. นบ.ยส.24 และ นบ.ยส.35 ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรื่อง กำหนดพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และผู้รับผิดชอบเพื่อป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2567
2. นบ.ยส.17 ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรื่อง กำหนดพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และผู้รับผิดชอบเพื่อป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 12 ธันวาคม 2567

เป้าหมายที่ 8 : เป้าหมายการขยายพื้นที่ต้นแบบการแก้ปัญหายาเสพติด (ธวัชบุรีโมเดล/ท่าวังผาโมเดล)

- เป้าหมายการขยายพื้นที่ต้นแบบการแก้ปัญหายาเสพติด จำนวน 12 จังหวัด

ลำดับ	ภาคภูมิศาสตร์	ปปส.ภาค	จังหวัด
รวมทั้งสิ้น			12 จังหวัด
1	ภาคเหนือ	ปปส. ภาค 5	น่าน
			เชียงใหม่
2	ภาคกลาง	ปปส. ภาค 1	ปทุมธานี
		ปปส. ภาค 6	อุทัยธานี
		ปปส. ภาค 7	ประจวบคีรีขันธ์
3	ภาคตะวันออก	ปปส. ภาค 2	ระยอง
4	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ปปส. ภาค 4	ร้อยเอ็ด
			สกลนคร
			นครพนม
5	ภาคใต้	ปปส. ภาค 8	นครศรีธรรมราช
		ปปส. ภาค 9	ตรัง
			นราธิวาส

ที่มาของข้อมูล : จากมติที่ประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ส. ครั้งที่ 2/2567 เมื่อวันพุธที่ 18 กันยายน 2567 และข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีในการตรวจราชการ เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 ณ วัดบ้านเขาวงศ์ ตำบลเขาวงศ์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

ผนวก ค : งบประมาณแผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ผนวก ง : เกณฑ์การวัดผลหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติสำเร็จตามเป้าหมาย

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านป้องกันยาเสพติด (13 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 1 : ร้อยละของการดำเนินงานต่อกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเปราะบาง) (5 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด 1) ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป = 5 คะแนน 2) ร้อยละ 80 - 89 = 4 คะแนน 3) ร้อยละ 70 - 79 = 3 คะแนน 4) ร้อยละ 60 - 69 = 2 คะแนน 5) ร้อยละ 50 - 59 = 1 คะแนน	5 คะแนน	ระบบ NISPA PLUS

หมายเหตุ

คำนิยามกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเปราะบาง

เด็กและเยาวชน ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ซึ่งมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มที่หลุดจากระบบการศึกษา กลุ่มที่ออกจากกระบวนการยุติธรรม ในข้อหาเกี่ยวกับยาเสพติด
2. กลุ่มเด็กและเยาวชนที่ครอบครัวมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
3. บุคคลที่มีลักษณะเสี่ยง เบี่ยงเบน หรือมีโอกาสแนวโน้มสูงที่จะใช้ยาเสพติด เช่น มั่วสุม สร้างความเดือดร้อนในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นต้น

** กิจกรรม **

1. สนับสนุนการเรียนรู้ (กรมส่งเสริมการเรียนรู้ / กศน.เดิม)
2. สนับสนุนการประกอบอาชีพ (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมการจัดหางาน) เช่น ฝึกอาชีพ จัดหางาน ทุนประกอบอาชีพกลุ่มเสี่ยง เป็นต้น
3. ให้ความรู้ด้านยาเสพติดกับครอบครัว (พม. ปค. ศธ. อปท.)
 - สื่อสาร / รณรงค์ / สร้างความเข้าใจ / ฝึกอบรม
 - ให้คำปรึกษา / ครอบครัวบำบัด
4. กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมอาสา / บำเพ็ญประโยชน์
5. การดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา

หมายเหตุ ทั้งหมดเก็บเป็นรายบุคคล (คน)

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านป้องกันยาเสพติด (13 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 2 : ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชน ที่เครือข่ายภาคประชาชน/เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน มีส่วนร่วม สนับสนุน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (4 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
ผลการดำเนินงานหมู่บ้านที่มีปัญหา (ถ่วงน้ำหนักร้อยละ 60) 1) มากกว่าร้อยละ 80 = 4 คะแนน 2) ร้อยละ 70 - 79 = 3 คะแนน 3) ร้อยละ 60 - 69 = 2 คะแนน 4) ร้อยละ 50 - 59 = 1 คะแนน ผลการดำเนินงานหมู่บ้านที่ไม่มีปัญหา (ถ่วงน้ำหนักร้อยละ 40) 1) มากกว่าร้อยละ 80 = 4 คะแนน 2) ร้อยละ 70 - 79 = 3 คะแนน 3) ร้อยละ 60 - 69 = 2 คะแนน 4) ร้อยละ 50 - 59 = 1 คะแนน	4 คะแนน หมายเหตุ* คัดคะแนนจาก $\left(\frac{\text{(คะแนนหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหา} \times 6) + \text{(คะแนนหมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่มีปัญหา} \times 4)}{10} \right)$	ระบบ NISPA PLUS รายงานผลโดย ศอ.ปส.จ./กทม. และ ศป.ปส.อ./เขต

หมายเหตุ

- เป้าหมายหมู่บ้าน/ชุมชน จากการสำรวจประเมินสภาพปัญหาทุก 6 เดือน
- กิจกรรมดำเนินการ สำหรับใช้ในตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของประชาชน
 - หมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีปัญหายาเสพติด ดำเนินการตามข้อ 1
 - หมู่บ้าน/ชุมชน ที่ไม่มีปัญหายาเสพติด ดำเนินการตามข้อ 2 (อย่างน้อย 5 กิจกรรม)

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านป้องกันยาเสพติด (13 คะแนน)

กิจกรรมดำเนินการ	
1. หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหายาเสพติด (ดำเนินการข้อ 1.1-1.3)	2. หมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่มีปัญหายาเสพติด (อย่างน้อย 5 กิจกรรม)
1.1 มีเครือข่ายภาคประชาชน/เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน เป็นกลไกปฏิบัติในหมู่บ้าน/ชุมชน 1.2 ประชุม/ประชาคม ค้นหาผู้เสพ/ผู้ติด/ผู้ค้า 1.3 กำหนดมาตรการหมู่บ้าน/ชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามสภาพปัญหาที่พบ 1.3.1 <u>พบผู้เสพ/ผู้ติด</u> ให้ดำเนินการ - ส่งทุกราย*เข้าบำบัดในสถานพยาบาล หรือ บำบัดในชุมชนรูปแบบ CBTx* - ติดตาม ดูแล ผู้ผ่านการบำบัดรักษา อย่างต่อเนื่อง - ส่งเสริมให้ครอบครัวผู้ผ่านการบำบัด มีส่วนร่วมดูแลไม่ให้กลับไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอีก 1.3.2 <u>พบผู้ค้า</u> ให้ดำเนินการ - ดำเนินการกดดันตามกฎหมายกับหมู่บ้าน/ชุมชนกับผู้ค้า - การเดินเวรยามหรือจุดตรวจในหมู่บ้าน/ชุมชน - การสอดส่องหรือแจ้งเบาะแสยาเสพติด	2.1 มีเครือข่ายภาคประชาชน/เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน เป็นกลไกปฏิบัติในหมู่บ้าน/ชุมชน 2.2 ประชุม/ประชาคม ค้นหากลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (กลุ่มเสี่ยง) 2.3 กำหนดมาตรการหมู่บ้าน/ชุมชนในการดูแลเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด 2.4 อบรม/พัฒนาแกนนำหมู่บ้าน หรือแกนนำเยาวชน เพื่อเป็นกลไกการปฏิบัติงานในหมู่บ้าน/ชุมชน 2.5 จัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติดในกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (กลุ่มเสี่ยง) 2.6 สร้างการรับรู้ ทัศนคติประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับปัญหายาเสพติด 2.7 ส่งเสริมกิจกรรมด้านการป้องกัน หรือสร้างพื้นที่เชิงบวก 2.8 พัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านป้องกันยาเสพติด (13 คะแนน)

กิจกรรมดำเนินการ	
1. หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหายาเสพติด (ดำเนินการข้อ 1.1-1.3)	2. หมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่มีปัญหายาเสพติด (อย่างน้อย 5 กิจกรรม)
หมายเหตุ : หมู่บ้าน/ชุมชนมีความเข้มแข็ง หมายถึง หมู่บ้าน/ชุมชนสามารถดูแล ควบคุมและจัดการแก้ไขปัญหายาของตนเองได้ จนไม่พบผู้เสพ/ผู้ติด/ผู้ค้าในพื้นที่ หมายเหตุ* หัก เจ็บ ตาย ย้าย	2.9 ช่วยเหลือคุ้มครองและดูแล เด็ก/เยาวชนนอกสถานศึกษา (เช่น ศึกษาต่อ/ฝึกอาชีพ/จัดหางาน ฯลฯ) 2.10 เสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว (เช่น การให้ความรู้แก่พ่อแม่ผู้ปกครอง การให้คำปรึกษา กิจกรรมค่ายครอบครัว ฯลฯ) 2.11 จัดกิจกรรม To be number one ในหมู่บ้าน/ชุมชน 2.12 จัดกิจกรรมขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านป้องกันยาเสพติด (13 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 3 : ควบคุมพื้นที่เสี่ยงโดยจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ ในสถานบริการ และพื้นที่เสี่ยงบริเวณรอบสถานศึกษา (4 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
3.1 ร้อยละของการจัดระเบียบสังคมของจังหวัดในสถานบริการ (5 คะแนน) 1) มากกว่าร้อยละ 90 = 5 คะแนน 2) ร้อยละ 86 - 89 = 4 คะแนน 3) ร้อยละ 81 - 85 = 3 คะแนน 4) ร้อยละ 76 - 80 = 2 คะแนน 5) ร้อยละ 71 - 75 = 1 คะแนน	4 คะแนน คิดคะแนนจาก $\frac{(3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.4 + 3.5 + 3.6) \times 2}{15}$	ระบบ NISPA PLUS <i>รายงานผลโดย ศอ.ปส.จ./กทม. และ ศป.ปส.อ./เขต</i>
3.2 ร้อยละของสถานบริการที่เข้าปฏิบัติการและไม่พบการกระทำผิด (5 คะแนน) 1) ร้อยละ 100 = 5.0 คะแนน (ไม่พบการกระทำผิด) 2) ร้อยละ 90 - 99 = 2.5 คะแนน 3) ร้อยละ 80 - 89 = 2.0 คะแนน 4) ร้อยละ 70 - 79 = 1.5 คะแนน 5) ร้อยละ 60 - 69 = 1.0 คะแนน		

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านป้องกันยาเสพติด (13 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 3 : ควบคุมพื้นที่เสี่ยงโดยจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ ในสถานบริการ และพื้นที่เสี่ยงบริเวณรอบสถานศึกษา (4 คะแนน) (ต่อ)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
เงื่อนไขการให้คะแนน ถ้าผลการดำเนินงานเข้าเงื่อนไข 2) – 5) ร้อยละการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายกับสถานบริการที่กระทำผิด - ร้อยละ 100 = 2.5 คะแนน - ร้อยละ 90 - 99 = 2.0 คะแนน - ร้อยละ 80 - 89 = 1.5 คะแนน - ร้อยละ 70 - 79 = 1.0 คะแนน 3.3 ร้อยละของการจัดระเบียบสังคมในสถานประกอบการที่คล้ายสถานบริการ (5 คะแนน) 1) มากกว่าร้อยละ 90 = 5 คะแนน 2) ร้อยละ 86 - 90 = 4 คะแนน 3) ร้อยละ 81 - 85 = 3 คะแนน 4) ร้อยละ 76 - 80 = 2 คะแนน 5) ร้อยละ 71 - 75 = 1 คะแนน	4 คะแนน คิดคะแนนจาก $\frac{(3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.4 + 3.5 + 3.6) \times 2}{15}$	ระบบ NISPA PLUS รายงานผลโดย ศอ.ปส.จ./กทม. และ ศป.ปส.อ./เขต

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านป้องกันยาเสพติด (13 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 3 : ควบคุมพื้นที่เสี่ยงโดยจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ ในสถานบริการ และพื้นที่เสี่ยงบริเวณรอบสถานศึกษา (4 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
3.4 ร้อยละของสถานประกอบการที่คล้ายสถานบริการ ที่เข้าปฏิบัติการและไม่พบการกระทำผิด (5 คะแนน) 1) ร้อยละ 100 = 5.0 คะแนน (ไม่พบการกระทำผิด) 2) ร้อยละ 90 - 99 = 2.5 คะแนน 3) ร้อยละ 80 - 89 = 2.0 คะแนน 4) ร้อยละ 70 - 79 = 1.5 คะแนน 5) ร้อยละ 60 - 69 = 1.0 คะแนน เงื่อนไขการให้คะแนน ถ้าผลการดำเนินงานเข้าเงื่อนไข 2) - 5) ร้อยละการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายกับสถานประกอบการที่คล้ายสถานบริการที่กระทำผิด - ร้อยละ 100 = 2.5 คะแนน - ร้อยละ 90 - 99 = 2.0 คะแนน - ร้อยละ 80 - 89 = 1.5 คะแนน - ร้อยละ 70 - 79 = 1.0 คะแนน	4 คะแนน คิดคะแนนจาก $\frac{(3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.4 + 3.5 + 3.6) \times 2}{15}$	ระบบ NISPA PLUS รายงานผลโดย ศอ.ปส.จ./กทม. และ ศป.ปส.อ./เขต

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านป้องกันยาเสพติด (13 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 3 : ควบคุมพื้นที่เสี่ยงโดยจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ ในสถานบริการ และพื้นที่เสี่ยงบริเวณรอบสถานศึกษา (4 คะแนน) (ต่อ)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
3.5 ร้อยละของการจัดระเบียบสังคมในพื้นที่เสี่ยงรอบสถานศึกษา (5 คะแนน) 1) มากกว่าร้อยละ 90 = 5 คะแนน 2) ร้อยละ 86 - 90 = 4 คะแนน 3) ร้อยละ 81 - 85 = 3 คะแนน 4) ร้อยละ 76 - 80 = 2 คะแนน 5) ร้อยละ 71 - 75 = 1 คะแนน	4 คะแนน คิดคะแนนจาก $\frac{(3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.4 + 3.5 + 3.6) \times 2}{15}$	ระบบ NISPA PLUS <i>รายงานผลโดย ศอ.ปส.จ./กทม. และ ศป.ปส.อ./เขต</i>
3.6 ร้อยละของพื้นที่เสี่ยงรอบสถานศึกษา ที่เข้าปฏิบัติการและไม่พบการกระทำผิด (5 คะแนน) 1) ร้อยละ 100 = 5.0 คะแนน (ไม่พบการกระทำผิด) 2) ร้อยละ 90 - 99 = 2.5 คะแนน 3) ร้อยละ 80 - 89 = 2.0 คะแนน 4) ร้อยละ 70 - 79 = 1.5 คะแนน 5) ร้อยละ 60 - 69 = 1.0 คะแนน		

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านป้องกันยาเสพติด (13 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 3 : ควบคุมพื้นที่เสี่ยงโดยจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ ในสถานบริการ และพื้นที่เสี่ยงบริเวณรอบสถานศึกษา (4 คะแนน) (ต่อ)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
เงื่อนไขการให้คะแนน ถ้าผลการดำเนินงานเข้าเงื่อนไข 2) – 5) ร้อยละการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายกับพื้นที่เสี่ยงรอบสถานศึกษาที่กระทำผิด - ร้อยละ 100 = 2.5 คะแนน - ร้อยละ 90 - 99 = 2.0 คะแนน - ร้อยละ 80 - 89 = 1.5 คะแนน - ร้อยละ 70 - 79 = 1.0 คะแนน	4 คะแนน คิดคะแนนจาก $\frac{(3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.4 + 3.5 + 3.6) \times 2}{15}$	ระบบ NISPA PLUS รายงานผลโดย ศอ.ปส.จ./กทม. และ ศป.ปส.อ./เขต

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

ด้านปราบปรามยาเสพติด (24 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 4 : ร้อยละของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกร้องเรียนและมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ถูกดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (5 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
ผลการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกร้องเรียนและมีพฤติกรรม (5 คะแนน) 1) มากกว่าร้อยละ 90 = 5 คะแนน 2) ร้อยละ 86 - 90 = 4 คะแนน 3) ร้อยละ 81 - 85 = 3 คะแนน 4) ร้อยละ 76 - 80 = 2 คะแนน 5) ร้อยละ 71 - 75 = 1 คะแนน	5 คะแนน	เรื่องร้องเรียนจากสายด่วน ป.ป.ส. 1386 รายงานผลโดย สำนักงาน ป.ป.ส.

หมายเหตุ

- กรณีไม่พบการร้องเรียน ตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงาน จะได้รับผลคะแนน เท่ากับ 3 คะแนน
- กรณีพบข้อร้องเรียน จังหวัดต้องดำเนินการต่อข้อร้องเรียน และมีการดำเนินการเรียบริ้อยแล้ว ผลคะแนนจะคำนวณตามร้อยละที่สามารถดำเนินการได้เปรียบเทียบกับเป้าหมายข้อร้องเรียนทั้งหมด

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

ด้านปราบปรามยาเสพติด (24 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 5 : ร้อยละของเครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญถูกดำเนินการ (5 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด (5 คะแนน) 1) มากกว่าร้อยละ 90 = 5 คะแนน 2) ร้อยละ 86 - 90 = 4 คะแนน 3) ร้อยละ 81 - 85 = 3 คะแนน 4) ร้อยละ 76 - 80 = 2 คะแนน 5) ร้อยละ 71 - 75 = 1 คะแนน	5 คะแนน	รายงานผลโดย สำนักงาน ป.ป.ส.

หมายเหตุ 1. ให้บทวนเป้าหมายทุกเดือน

2. กรณีระหว่างปีงบประมาณ หากมีการจับกุมและขยายผลเครือข่ายได้ สามารถนำมาเป็นผลการดำเนินการโดยนับเพิ่มเป้าหมายและผลการปฏิบัติได้

ตัวชี้วัดที่ 6 : ร้อยละของการจับกุมคดีความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด (5 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด (5 คะแนน) 1) มากกว่าร้อยละ 90 = 5 คะแนน 2) ร้อยละ 86 - 90 = 4 คะแนน 3) ร้อยละ 81 - 85 = 3 คะแนน 4) ร้อยละ 76 - 80 = 2 คะแนน 5) ร้อยละ 71 - 75 = 1 คะแนน	5 คะแนน	ระบบ Crimes รายงานผลโดย สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

ด้านปราบปรามยาเสพติด (24 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 7 : การบังคับใช้กฎหมายมาตรการสคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ (7 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
7.1 ร้อยละของการขยายผลจากการจับกุมในคดีความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดไปสู่คดีการสคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ (5 คะแนน) 1) ร้อยละ 2 ขึ้นไป = 5 คะแนน 2) ร้อยละ 1.50 – 1.99 = 4 คะแนน 3) ร้อยละ 1.00 – 1.49 = 3 คะแนน 4) ร้อยละ 0.50 – 0.99 = 2 คะแนน 5) น้อยกว่าร้อยละ 0.5 = 1 คะแนน หมายเหตุ คัดคะแนนจากผลการดำเนินงานเทียบกับจำนวนเป้าหมายการจับกุมคดีความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดตามแผนที่กำหนด 7.2 ร้อยละของผู้ต้องหาที่เลขาธิการ ป.ป.ส. อนุมัติแจ้งข้อหา (1 คะแนน) 1) ร้อยละ 90 ขึ้นไป = 1.00 คะแนน 2) ร้อยละ 80 - 89 = 0.75 คะแนน 3) ร้อยละ 70 - 79 = 0.50 คะแนน 4) ร้อยละ 60 - 69 = 0.25 คะแนน	7 คะแนน คิดคะแนนจาก 7.1 + 7.2 + 7.3	7.1 รายงานผลตามแบบของ ตร. รายงานผลโดย สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ 7.2 - 7.3 ระบบสคบ รายงานผลโดย สำนักงาน ป.ป.ส.

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

ด้านปราบปรามยาเสพติด (24 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 7 : การบังคับใช้กฎหมายมาตรการสคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ (7 คะแนน) (ต่อ)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
7.3 ร้อยละของการรายงานการแจ้งข้อหาตามที่เลขาธิการ ป.ป.ส. อนุมัติ ตามข้อ 7 แห่งกฎกระทรวง (1 คะแนน) 5) ร้อยละ 90 ขึ้นไป = 1.00 คะแนน 6) ร้อยละ 80 - 89 = 0.75 คะแนน 7) ร้อยละ 70 - 79 = 0.50 คะแนน 8) ร้อยละ 60 - 69 = 0.25 คะแนน	7 คะแนน คิดคะแนนจาก 7.1 + 7.2 + 7.3	7.1 รายงานผลตามแบบของ ตร. รายงานผลโดย สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ 7.2 - 7.3 ระบบสคบ รายงานผลโดย สำนักงาน ป.ป.ส.

หมายเหตุ

- การรายงานการแจ้งข้อหา หมายถึง ในกรณีที่ได้รับอนุมัติให้แจ้งข้อหาจากเลขาธิการ ป.ป.ส. หรือผู้ที่เลขาธิการ ป.ป.ส. มอบหมาย ให้พนักงานสอบสวนรีบดำเนินการตามที่ได้รับอนุมัติ แล้วรายงานการแจ้งข้อหาให้เลขาธิการ ป.ป.ส. หรือผู้ที่เลขาธิการ ป.ป.ส. มอบหมายทราบโดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน 3 วันนับแต่วันที่ดำเนินการตามที่ได้รับอนุมัตินั้น
- กฎกระทรวงว่าด้วยการแจ้งข้อหาแก่ผู้กระทำความผิดฐานสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือสมคบกันกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2565

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

ด้านปราบปรามยาเสพติด (24 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 8 : การยึด อาัยัตทรัพย์สินค้าเสพติด จากการดำเนินการจับกุมความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด (มูลค่ายึด/อาัยัตทรัพย์เบื้องต้น) (2 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด (2 คะแนน) 1) ร้อยละ 90 - 100 = 2.0 คะแนน 2) ร้อยละ 80 - 89 = 1.5 คะแนน 3) ร้อยละ 70 - 79 = 1.0 คะแนน 4) ร้อยละ 60 - 69 = 0.5 คะแนน 5) น้อยกว่าร้อยละ 60 = 0.0 คะแนน	2 คะแนน	ระบบ Crimes รายงานผลโดย สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติด (26 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 9 : ร้อยละของผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับการบำบัดรักษา (5 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
ร้อยละของผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด 1) มากกว่าร้อยละ 90 = 5 คะแนน 2) ร้อยละ 80 - 89 = 4 คะแนน 3) ร้อยละ 70 - 79 = 3 คะแนน 4) ร้อยละ 60 - 69 = 2 คะแนน 5) ร้อยละ 50 - 59 = 1 คะแนน	5 คะแนน	ระบบ บสต. รายงานผลโดย กระทรวงสาธารณสุข

ตัวชี้วัดที่ 10 : ร้อยละของผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิตที่ได้รับการบำบัดรักษา (5 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
ร้อยละของผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด 1) มากกว่าร้อยละ 90 = 5 คะแนน 2) ร้อยละ 80 - 89 = 4 คะแนน 3) ร้อยละ 70 - 79 = 3 คะแนน 4) ร้อยละ 60 - 69 = 2 คะแนน 5) ร้อยละ 50 - 59 = 1 คะแนน	5 คะแนน	ระบบ บสต. รายงานผลโดย กระทรวงสาธารณสุข

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติด (26 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 11 : ร้อยละของกลุ่มผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด/กลุ่มผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต ที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาได้รับการดูแลอย่างมีคุณภาพอย่างต่อเนื่องจนถึงการติดตาม (Retention Rate) (5 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
ร้อยละของกลุ่มผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด/กลุ่มผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต ที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาได้รับการดูแลอย่างมีคุณภาพอย่างต่อเนื่องจนถึงการติดตาม (Retention Rate) 1) ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป = 5 คะแนน 2) ร้อยละ 65 - 69 = 4 คะแนน 3) ร้อยละ 60 - 64 = 3 คะแนน 4) ร้อยละ 55 - 59 = 2 คะแนน 5) น้อยกว่าร้อยละ 55 = 1 คะแนน	5 คะแนน	ระบบ บสต. รายงานผลโดย กระทรวงสาธารณสุข

หมายเหตุ

- ผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต หมายถึง ผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการแทรกซ้อนทางด้านสุขภาพจิต
- การดูแลอย่างมีคุณภาพต่อเนื่อง หมายถึง การดูแลช่วยเหลือ บำบัดฟื้นฟูอย่างรอบด้าน ทั้งด้านกาย จิต สังคม อย่างต่อเนื่องตามสภาพปัญหาของผู้ป่วยยาเสพติดเฉพาะราย ตั้งแต่กระบวนการบำบัดฟื้นฟูจนถึงการติดตามดูแลช่วยเหลือตามเกณฑ์มาตรฐาน หลังการบำบัดรักษาอย่างน้อย 4 ครั้งต่อ 1 ปี นับจากวันที่สิ้นสุดการบำบัด
- การกำหนดช่วงเวลานับผลงาน คือ ผู้ป่วยยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา และได้รับการติดตามดูแลช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องหลังการบำบัดรักษา ตามสภาพปัญหาผู้ป่วยเฉพาะรายของผู้ป่วย ตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข หลังผ่านการบำบัดรักษาฟื้นฟู ในช่วงเวลา 1 ตุลาคม 2566 – 30 กันยายน 2567

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติด (26 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 12 : การดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติด ของ ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม (8 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
12.1 ร้อยละของผู้ขอความช่วยเหลือฯ ได้รับการบริการ จากศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม (4 คะแนน) ผู้ขอรับการช่วยเหลือได้รับการบริการจากศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม (ร้อยละ) 1) ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป = 4.0 คะแนน 2) ร้อยละ 86 – 90 = 3.5 คะแนน 3) ร้อยละ 81 – 85 = 3.0 คะแนน 4) ร้อยละ 76 – 80 = 2.5 คะแนน 5) ร้อยละ 71 – 75 = 2.0 คะแนน 6) ร้อยละ 66 – 70 = 1.5 คะแนน 7) น้อยกว่าร้อยละ 66 = 1.0 คะแนน หมายเหตุ 1. ไม่นับคะแนนสำหรับผู้ที่อยู่ระหว่างให้ความช่วยเหลือ 2. ไม่นับรวมคนเจ็บ ตาย ย้าย และผู้ไม่ประสงค์รับความช่วยเหลือ/ส่งต่อ	8 คะแนน คิดคะแนนจาก 12.1 + 12.2	ระบบ บสต. รายงานผลโดย กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงมหาดไทย

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติด (26 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 12 : การดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติดของศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม (8 คะแนน) (ต่อ)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
12.2 ร้อยละของผู้เสพที่เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูสภาพทางสังคมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (4 คะแนน) 1) ตั้งแต่ร้อยละ 33 ขึ้นไป = 4.0 คะแนน 2) ร้อยละ 31 – 32 = 3.5 คะแนน 3) ร้อยละ 29 – 30 = 3.0 คะแนน 4) ร้อยละ 27 – 28 = 2.5 คะแนน 5) ร้อยละ 23 – 26 = 2.0 คะแนน 6) ร้อยละ 21 – 22 = 1.5 คะแนน 7) ร้อยละ 19 – 20 = 1.0 คะแนน 8) น้อยกว่าร้อยละ 19 = 0.5 คะแนน	8 คะแนน คิดคะแนนจาก 12.1 + 12.2	ระบบ บสต. รายงานผลโดย กระทรวงสาธารณสุข

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านการแก้ไขปัญหาผู้เสพยาเสพติด (26 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 13 : ร้อยละของจำนวนข่าวผลกระทบจากผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิตลดลงเมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (3 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
เทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาลดลง (ร้อยละ) 1) ร้อยละ 81 - 100 = 3.0 คะแนน 2) ร้อยละ 61 - 80 = 2.5 คะแนน 3) ร้อยละ 41 - 60 = 2.0 คะแนน 4) ร้อยละ 21 - 40 = 1.5 คะแนน 5) ร้อยละ 1 - 20 = 1.0 คะแนน 6) ไม่ลดลงหรือเพิ่มขึ้น = 0.0 คะแนน	3 คะแนน	ระบบ ศปก.ปปส.

หมายเหตุ ผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการทางจิต หมายถึง ผู้เสพยาเสพติดที่มีอาการแทรกซ้อนทางด้านสุขภาพจิต

เกณฑ์การนับข่าวผลกระทบ

1. เป็นคดีอาญาที่มีผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ดังกล่าว ผู้ก่อเหตุถูกจับกุมหรือเสียชีวิต
2. สาเหตุของคดีเกิดจากผู้ก่อเหตุมีอาการคลุ้มคลั่งจากการใช้ยาเสพติด (ยาเสพติด ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด) หรือเป็นผู้ใช้ยาเสพติดที่มี ภาวะแทรกซ้อนทางสุขภาพจิต จนทำให้ก่อเหตุดังกล่าว
3. พฤติการณ์ก่อเหตุ ได้แก่ ทำร้ายตนเอง ทำร้ายผู้อื่น ฆ่าตนเอง ฆ่าผู้อื่น เผาบ้าน

การตัดจำนวนข่าวผลกระทบออกจากระบบ

1. สำนักงาน ป.ป.ส. ภาคที่รับผิดชอบประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบยืนยันพฤติการณ์ของผู้ก่อเหตุว่าไม่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติดหรือผู้ก่อเหตุไม่มีอาการทางจิตและบันทึกลงในระบบ ONCB NEWS
2. นำเสนอในที่ประชุมร่วม 5 ฝ่าย ศปก.ครส. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านการบริหารจัดการ (17 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 14 : การขับเคลื่อนกลไกการแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัด (9 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
14.1 การให้ความสำคัญของผู้ว่าราชการจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการในการเข้าร่วมประชุม ศอ.ปส.จ./กทม. ประจำเดือน (3 คะแนน) คิดคะแนนจาก (14.1.1 + 14.1.2 + 14.1.3) 10 14.1.1 ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือ รองผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ได้รับมอบหมาย หรือ ปลัดกรุงเทพมหานคร (เฉพาะ กทม.) เป็นประธานการประชุมประจำเดือน รวม 12 ครั้ง (10 คะแนน) ผลรวมคะแนนดิบ (Raw score) ของประธานการประชุม 1) 12 คะแนนดิบ = 10 คะแนน 2) 10 - 11 คะแนนดิบ = 8 คะแนน 3) 8 - 9 คะแนนดิบ = 6 คะแนน 4) 6 - 7 คะแนนดิบ = 4 คะแนน 5) 4 - 5 คะแนนดิบ = 2 คะแนน 6) 1 - 3 คะแนนดิบ = 1 คะแนน หมายเหตุ* 1. ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน ได้ 1.0 คะแนน/ครั้ง 2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด/ปลัด กทม. เป็นประธาน ได้ 0.5 คะแนน/ครั้ง 3. อื่น ๆ เป็นประธาน ได้ 0 คะแนน/ครั้ง	9 คะแนน คิดคะแนนจาก 14.1 + 14.2 + 14.3 + 14.4	14.1 ระบบ NISPA PLUS <i>รายงานผลโดย ศอ.ปส.จ./กทม. และ ศป.ปส.อ./เขต</i> *ให้จังหวัดรายงานผลการดำเนินงานในระบบ พร้อมแนบรายงานการประชุมฉบับสมบูรณ์

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านการบริหารจัดการ (17 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 14 : การขับเคลื่อนกลไกการแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัด (9 คะแนน) (ต่อ)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
14.1.2 ผู้อำนวยการสำนักงานมัย (กทม.)/นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด เข้าร่วมประชุมประจำเดือน รวม 12 ครั้ง (10 คะแนน) ผู้อำนวยการสำนักงานมัย (กทม.)/นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเข้าร่วมการประชุม (ครั้ง) 1) 12 ครั้ง = 10 คะแนน 2) 10 - 11 ครั้ง = 8 คะแนน 3) 8 - 9 ครั้ง = 6 คะแนน 4) 6 - 7 ครั้ง = 4 คะแนน 5) 4 - 5 ครั้ง = 2 คะแนน 6) 1 - 3 ครั้ง = 1 คะแนน 14.1.3 ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล/ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด เข้าร่วมประชุมประจำเดือน รวม 12 ครั้ง (10 คะแนน) ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล/ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเข้าร่วมการประชุม (ครั้ง) 1) 12 ครั้ง = 10 คะแนน 2) 10 - 11 ครั้ง = 8 คะแนน 3) 8 - 9 ครั้ง = 6 คะแนน 4) 6 - 7 ครั้ง = 4 คะแนน 5) 4 - 5 ครั้ง = 2 คะแนน 6) 1 - 3 ครั้ง = 1 คะแนน	9 คะแนน คิดคะแนนจาก 14.1 + 14.2 + 14.3 + 14.4	14.1 ระบบ NISPA PLUS รายงานผลโดย ศอ.ปส.จ./กทม. และ ศป.ปส.อ./เขต *ให้จังหวัดรายงานผลการดำเนินงานในระบบ พร้อมแนบรายงานการประชุม ฉบับสมบูรณ์

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านการบริหารจัดการ (17 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 14 : การขับเคลื่อนกลไกการแก้ไขปัญหาเสพติดในจังหวัด (9 คะแนน) (ต่อ)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
14.2 มีการจัดตั้งคณะทำงานและมีการประชุมเพื่อเร่งรัด และติดตามผลการดำเนินงานเพื่อรายงานในที่ประชุม ศปก.ครส. อย่างน้อย 2 ครั้งต่อเดือน (2 คะแนน) 1) จำนวนการประชุม 20 ครั้ง ขึ้นไป = 2.0 คะแนน 2) จำนวนการประชุม 16 - 19 ครั้ง = 1.5 คะแนน 3) จำนวนการประชุม 12 - 15 ครั้ง = 1.0 คะแนน 4) จำนวนการประชุมน้อยกว่า 12 ครั้ง = 0.5 คะแนน 14.3 มีการบูรณาการงบประมาณตั้งแต่ 3 แหล่งขึ้นไป (งบประมาณสำนักงาน ป.ป.ส./ งบประมาณส่วนราชการ/งบพัฒนาจังหวัด-กลุ่มจังหวัด/งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/งบอื่น ๆ) (1 คะแนน) 1) มีการบูรณาการงบประมาณตั้งแต่ 3 แหล่งขึ้นไป = 1.0 คะแนน 2) มีการบูรณาการงบประมาณ 2 แหล่ง = 0.5 คะแนน 3) มีงบประมาณ 1 แหล่ง = 0.0 คะแนน หมายเหตุ* กรุงเทพมหานคร ไม่คิดคะแนนในข้อนี้ เนื่องจากไม่มี อปท.	9 คะแนน คิดคะแนนจาก 14.1 + 14.2 + 14.3 + 14.4	14.2 ระบบ NISPA PLUS รายงานผลโดย ศอ.ปส.จ./กทม. ให้รายงานผลการดำเนินงานในระบบ พร้อมแนบรายงานสรุปประเด็นสำคัญการกำกับติดตาม หมายเหตุ* แนบไฟล์รายงานการประชุมฉบับสมบูรณ์ในระบบ NISPA PLUS 14.3 ระบบ NISPA PLUS รายงานผลโดย ศอ.ปส.จ./กทม.

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านการบริหารจัดการ (17 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 14 : การขับเคลื่อนกลไกการแก้ไขปัญหาเสพติดในจังหวัด (9 คะแนน) (ต่อ)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
14.4 จังหวัดมีการกำกับติดตาม การแก้ไขปัญหามั้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในระดับอำเภอ/เขต (1 คะแนน) ร้อยละของจำนวนอำเภอที่มีผลการดำเนินงานในการนำผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา 1) มากกว่าร้อยละ 80 = 1.0 คะแนน 2) ร้อยละ 60 - 79 = 0.5 คะแนน 3) น้อยกว่าร้อยละ 60 = 0.0 คะแนน หมายเหตุ* คำนวณคะแนนจากอำเภอ/เขตที่มีการกำหนดเป้าหมายผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และนำเข้าสู่กระบวนการบำบัด	9 คะแนน คิดคะแนนจาก 14.1 + 14.2 + 14.3 + 14.4	14.4 ระบบ NISPA PLUS <i>รายงานผลโดย ศอ.ปส.จ./กทม. และ ศป.ปส.อ./เขต</i>
14.5 ผลการเบิกจ่ายงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงาน ป.ป.ส. (2 คะแนน) 1) มากกว่าร้อยละ 95 = 2.0 คะแนน 2) ร้อยละ 90 - 94 = 1.5 คะแนน 3) ร้อยละ 85 - 89 = 1.0 คะแนน 4) ร้อยละ 80 - 84 = 0.5 คะแนน 5) น้อยกว่าร้อยละ 80 = 0.0 คะแนน		14.5 GFMS กรมบัญชีกลาง

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านการบริหารจัดการ (17 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 15 : การสร้างการรับรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านยาเสพติดของจังหวัด (2 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
จังหวัดสร้างการรับรู้แก่ประชาชนฯ ผ่านช่องทางการสื่อสารตั้งแต่ 3 ช่องทางต่อเดือน พร้อมแนบหลักฐาน (2 คะแนน) 1) 3 ช่องทางขึ้นไปต่อเดือน = 1 คะแนน 2) น้อยกว่า 3 ช่องทางต่อเดือน = 0 คะแนน หมายเหตุ คะแนนเต็มเดือนละ 1 คะแนน ดำเนินการ 12 เดือน รวมคะแนนเต็ม 12 คะแนน	2 คะแนน คิดคะแนนจาก เดือนที่ $\frac{(1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12)}{6}$	ระบบ NISPA PLUS รายงานผลโดย ศอ.ปส.จ./กทม.

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านการบริหารจัดการ (17 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 16 : ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วม และสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัด (3 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัด คำนวณจากคะแนนดิบ 1) ร้อยละ 95 - 100 = 3.0 คะแนน 2) ร้อยละ 90 - 94 = 2.5 คะแนน 3) ร้อยละ 85 - 89 = 2.0 คะแนน 4) ร้อยละ 80 - 84 = 1.5 คะแนน 5) ร้อยละ 75 - 79 = 1.0 คะแนน 6) ร้อยละ 70 - 74 = 0.5 คะแนน 7) น้อยกว่าร้อยละ 70 = 0.0 คะแนน	3 คะแนน	ระบบ NISPA PLUS รายงานผลโดย ศอ.ปส.จ./กทม. หรือ ศป.ปส.อบจ.

หมายเหตุ เงื่อนไขการคิดคะแนน

1. ตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัด
2. ตรวจสอบเงื่อนไขการดำเนินการ (อปท. ที่ดำเนินกิจกรรมตั้งแต่ 3 กิจกรรมขึ้นไป)
3. คัดสรรส่วนร้อยละของ อปท. ที่ตรงตามเงื่อนไขเทียบกับจำนวน อปท. ทั้งหมด
4. นำสัดส่วนร้อยละที่ได้มาเทียบเงื่อนไขการให้คะแนน

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านการบริหารจัดการ (17 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 16 : ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วม และสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัด (3 คะแนน) (ต่อ)		
กิจกรรม		
ด้านการบำบัดยาเสพติด	ด้านการป้องกันยาเสพติด	สำหรับ อบจ.
1. การสนับสนุนงบประมาณในกิจกรรมด้านการบำบัด 2. ค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยา ส่งบำบัดรักษาในกระบวนการที่เหมาะสม 3. ดำเนินการศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ติดตามช่วยเหลือ สงเคราะห์ สนับสนุนด้านทุน อาชีพ การศึกษา ฯลฯ แก่ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการบำบัดรักษา และผู้ผ่านการบำบัดรักษา 4. ประสานส่งต่อให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความช่วยเหลือ	1. การสนับสนุนงบประมาณในกิจกรรมด้านการป้องกันฯ 2. สนับสนุนการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ การรณรงค์ให้ความรู้ในการป้องกันยาเสพติดแก่กลุ่มเป้าหมาย 3. ค้นหา ดูแล ช่วยเหลือ และจัดการปัญหานักเรียน นักศึกษา กลุ่มเปราะบางที่มีพฤติกรรมเสี่ยง เพื่อป้องกันการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และการหลุดออกจากระบบการศึกษา 4. สร้างความเข้าใจและส่งเสริมความเข้มแข็งในครอบครัวของกลุ่มเป้าหมาย 5. พัฒนาศักยภาพกลไกภาคประชาชน 6. สนับสนุนการดำเนินการป้องกัน ตรวจตรา และเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด	1. การสนับสนุนงบประมาณเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ตัวชี้วัดหลักที่ 1 การดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ (80 คะแนน)

มิติด้านการบริหารจัดการ (17 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 17 : จังหวัดมีนวัตกรรม/Best Practice/Model ด้านการป้องกัน ปราปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด หรือการนำนวัตกรรม/Best Practice/Model มาขยายผลสู่พื้นที่อื่นภายในจังหวัด (3 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
1) จังหวัดมีนวัตกรรมใหม่ ที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ตั้งแต่ 1 นวัตกรรม ขึ้นไป หรือมีการขยายต่อยอด Best Practice/Model ไปพื้นที่อื่นภายในจังหวัด = 3 คะแนน 2) จังหวัดมี Best Practice/Model ตั้งแต่ 1 เรื่อง ขึ้นไป = 2 คะแนน หมายเหตุ หากมีทั้ง 2 กรณี ให้คะแนนสูงสุด = 3 คะแนน	3 คะแนน	ระบบ NISPA PLUS รายงานผลโดย ศอ.ปส.จ./กทม. (พร้อมแนบรายละเอียดตาม แบบฟอร์มที่สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนด)

จังหวัดมีนวัตกรรม/Best Practice เช่น

- บทบาทของ อบต. ในการขับเคลื่อนงานของศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม หรือ การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ผ่านการบำบัด
- การติดตาม ดูแล ช่วยเหลือผู้เสพยาเสพติด ที่มีอาการแทรกซ้อนทางด้านสุขภาพ ภายหลังผ่านการบำบัดรักษาและกลับสู่หมู่บ้าน/ชุมชน
- การขับเคลื่อนกิจกรรมแก้ไขปัญหายาเสพติดของกองทุนแม่ของแผ่นดิน
- การแก้ไขปัญหากลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- อื่น ๆ

ตัวชี้วัดหลักที่ 2 สถานการณ์ปัญหาเสพติดในพื้นที่ลดลง (5 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 18 : สถานการณ์ปัญหาเสพติดของจังหวัดลดลง (5 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
ความคิดเห็นของประชาชนต่อสถานการณ์ยาเสพติดในจังหวัด ปัญหาเสพติดลดลงเมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ร้อยละ) 1) มากกว่าร้อยละ 50.00 = 5.0 คะแนน 2) ร้อยละ 46.26 – 50.00 = 4.5 คะแนน 3) ร้อยละ 42.51 – 46.25 = 4.0 คะแนน 4) ร้อยละ 39.76 – 42.50 = 3.5 คะแนน 5) ร้อยละ 35.01 – 38.75 = 3.0 คะแนน 6) ร้อยละ 31.26 – 35.00 = 2.5 คะแนน 7) ร้อยละ 27.51 – 31.25 = 2.0 คะแนน 8) ร้อยละ 23.76 – 27.50 = 1.5 คะแนน 9) ร้อยละ 20.00 – 23.75 = 1.0 คะแนน 10) น้อยกว่าร้อยละ 20.00 = 0.5 คะแนน	5 คะแนน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตัวชี้วัดหลักที่ 3 ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (5 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 19 : ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (5 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ 1) ร้อยละ 70 ขึ้นไป = 5.0 คะแนน 2) ร้อยละ 68 – 69 = 4.5 คะแนน 3) ร้อยละ 66 – 67 = 4.0 คะแนน 4) ร้อยละ 64 – 65 = 3.5 คะแนน 5) ร้อยละ 62 – 63 = 3.0 คะแนน 6) ร้อยละ 60 – 61 = 2.5 คะแนน 7) ร้อยละ 58 – 59 = 2.0 คะแนน 8) ร้อยละ 56 – 57 = 1.5 คะแนน 9) ร้อยละ 54 – 55 = 1.0 คะแนน 10) น้อยกว่าร้อยละ 54 = 0.5 คะแนน หมายเหตุ สูตรการคิด $\frac{\text{คะแนนเฉลี่ยความเชื่อมั่น} \times 100}{\text{คะแนนเต็มของความเชื่อมั่น (5 คะแนน)}}$	5 คะแนน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตัวชี้วัดหลักที่ 4 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (5 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 20 : ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ (5 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกัน ปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ 1) ร้อยละ 70 ขึ้นไป = 5.0 คะแนน 2) ร้อยละ 68 – 69 = 4.5 คะแนน 3) ร้อยละ 66 – 67 = 4.0 คะแนน 4) ร้อยละ 64 – 65 = 3.5 คะแนน 5) ร้อยละ 62 – 63 = 3.0 คะแนน 6) ร้อยละ 60 – 61 = 2.5 คะแนน 7) ร้อยละ 58 – 59 = 2.0 คะแนน 8) ร้อยละ 56 – 57 = 1.5 คะแนน 9) ร้อยละ 54 – 55 = 1.0 คะแนน 10) น้อยกว่าร้อยละ 54 = 0.5 คะแนน <u>หมายเหตุ</u> สูตรการคิด $\frac{\text{คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจ} \times 100}{\text{คะแนนเต็มของความพึงพอใจ (5 คะแนน)}}$	5 คะแนน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตัวชี้วัดหลักที่ 5 ความปลอดภัยทางสังคม ชุมชน ครอบครัว และสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ (5 คะแนน)

ตัวชี้วัดที่ 21 : ความปลอดภัยทางสังคม ชุมชน ครอบครัว และสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ (5 คะแนน)		
รายละเอียดตัวชี้วัดและเงื่อนไขการให้คะแนน	ค่าคะแนนรวม	แหล่งข้อมูล
ความปลอดภัยทางสังคม ชุมชน ครอบครัว และสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ (5 คะแนน) 1) ร้อยละ 70 ขึ้นไป = 5.0 คะแนน 2) ร้อยละ 68 – 69 = 4.5 คะแนน 3) ร้อยละ 66 – 67 = 4.0 คะแนน 4) ร้อยละ 64 – 65 = 3.5 คะแนน 5) ร้อยละ 62 – 63 = 3.0 คะแนน 6) ร้อยละ 60 – 61 = 2.5 คะแนน 7) ร้อยละ 58 – 59 = 2.0 คะแนน 8) ร้อยละ 56 – 57 = 1.5 คะแนน 9) ร้อยละ 54 – 55 = 1.0 คะแนน 10) น้อยกว่าร้อยละ 54 = 0.5 คะแนน หมายเหตุ สูตรการคิด $\frac{\text{คะแนนเฉลี่ยความปลอดภัย} \times 100}{\text{คะแนนเต็มของความปลอดภัย (5 คะแนน)}}$	5 คะแนน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ

